

Til faste medlemmer av kontrollutvalet i Alver kommune

Kopi: Varamedlem, ordfører, rådmann, økonomisjef, postmottak, KPMG

Innkalling til møte i kontrollutvalet i Alver kommune**Møtedato:** 26.04.2021, kl. 09:00 – ca. 13:00 (tentativt)**Møtestad:** Fjernmøte via Microsoft Teams

Møtet vert halde som fjernmøte, jf. kommuneloven § 11-7. Lenke vert sendt i e-post og via kalenderinnkalling til faste medlemmer og andre innkalla til møtet. Gje ein tilbakemelding dersom det er behov for teknisk støtte for bruk av Microsoft Teams.

Sakliste:

Saksnr.	Tittel	Vedlegg	Tidsplan
11/21	Godkjenning av innkalling og sakliste til møtet 26. april		09:00
12/21	Godkjenning av protokoll frå møtet 25. januar	1	
13/21	Skriv og meldingar a. Oppdatert prosjektplan for forvaltningsrevisjon: Opplæringslova § 9A b. Oppsummering av interimsrevisjon c. Årsmelding 2020 – Kontrollutvalssekretariatet d. Henvendelse til kontrollutvalet om reguleringsplan Bresvika, jf. sak 28/14 i Radøy kontrollutval e. Brev til kontrollutvalet datert 11.04.2021 f. Andre henvendingar til kontrollutvalet	2 3 4 5 6	
14/21	Prosjektplan for eigarskapskontroll: Generell eigarstyring	7	10:15
15/21	Årsmelding og rekneskap 2020	8	10:45
16/21	Orientering om koronasituasjonen		
17/21	Orientering om planstrategi 2020 - 2023		
18/21	Møteprotokollar frå politiske utval		12:00
19/21	Eventuelt		

Ved forfall til møtet ta kontakt med kontrollutvalssekretariatet på e-post:

tonje.husum.aarland@regionnordhordland.no eller tlf.: 928 58 413.

Meir informasjon om politisk møteplan og protokollar finn du på kommunen sine heimesider og i innsynsløysinga: https://innsyn.sing.no/alver/innsyn_mote/wfinnsyn.ashx?response=moteplan&

Med vennleg helsing

Jimmy Pasali
*Leiar i kontrollutvalet*Tonje Husum Aarland
Kontrollutvalssekretær

Alver kontrollutval

Saksframlegg til møtet 26.04.2021

11/21 Godkjenning av innkalling og sakliste til møtet 26. april 2021

Saksopplysingar:

Innkalling og sakliste til møtet vert lagt fram til godkjenning.

Framlegg til vedtak:

Innkalling og sakliste til møte i kontrollutvalet 26. april 2021 er godkjent.

12/21 Godkjenning av protokoll frå møte i kontrollutvalet 25. januar 2021

Saksvedlegg:

Møteprotokoll frå møtet 25.01.2021

Saksopplysingar:

Møteprotokollen frå førre møtet vert lagt fram til godkjenning.

Framlegg til vedtak:

Møteprotokoll frå møtet 25.01.2021 er godkjent slik den ligg føre.

13/21 Skriv og meldingar

- a. Oppdatert prosjektplan for forvaltningsrevisjon: Opplæringslova § 9A
- b. Oppsummering av interimrevisjon
- c. Årsmelding 2020 – Kontrollutvalssekretariatet
- d. Henvendelse til kontrollutvalet om reguleringsplan Bresvika, jf. sak 28/14 i Radøy kontrollutval
- e. Brev til kontrollutvalet datert 11.04.2021
- f. Andre henvendingar til kontrollutvalet

Saksopplysingar:

- a. *Oppdatert prosjektplan for forvaltningsrevisjon: Opplæringslova § 9A*
Kontrollutvalet vedtok i sak 06/21 prosjektplan for forvaltningsrevisjon med fokus på opplæringslova § 9A. KPMG har sendt oppdatert prosjektplan etter innspela frå kontrollutvalet i møtet om å legge til delpunkt under problemstillingane om korleis kommunen følgjer opp tilsette involvert i saker knytt til skjerpa aktivitetsplikt.
- b. *Oppsummering av interimrevisjon*
Kontrollutvalet fekk orientering om interimrevisjon 2020 i sak 05/21, og kontrollutvalet ba om å få stikkord for oppfølginga ettersendt.
- c. *Årsmelding 2020 – Kontrollutvalssekretariatet*
Kontrollutvalssekretariatet har utarbeida ei årsmelding for 2020 med informasjon om organsering, oppgåver og oppsummering av sekretariatet sitt arbeid i 2020. Årsmeldinga har vore presentert i Regionrådet i Nordhordland og vert lagt sendt til kontrollutvala til orientering.
- d. *Henvendelse til kontrollutvalet om reguleringsplan Bresvika, jf. Sak 28/14 i Radøy kontrollutval*
Kontrollutvalsleiar vil orientere nærare om henvendinga i møtet.
- e. *Brev til kontrollutvalet datert 11.04.2021*
Kontrollutvalsleiar vil orientere nærare om henvendinga i møtet.
- f. *Andre henvendingar til kontrollutvalet*
Kontrollutvalsleiar vil orientere nærare om andre henvendingar til kontrollutvalet i møtet.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tek skriv og meldingar til orientering.

14/21 Prosjektplan for eigarskapskontroll

Saksvedlegg:

Framlegg til prosjektplan for eigarskapskontroll; Generell eigarstyring, KPMG

Saksopplysingar:

Kontrollutvalet vedtok i sak 07/21 i møtet 25.01.2021 å bestille ein prosjektplan for eigarskapskontroll av den generelle eigarstyringa i kommunen, jamfør plan for eigarskapskontroll 2020 – 2024.

Føremålet med eigarskapskontrollen er å undersøke om eigarskapet i Alver kommune er i samsvar med regelverk og anerkjende prinsipp for eigarstyring. Det er i framlegg til prosjektplan følgjande problemstillingar:

1. I kva grad blir eigarinteressene til kommunen utøvde i samsvar med;
 - a. Gjeldande regelverk?
 - b. Etablerte normer for god eigarstyring?
 - c. Kommunen sine prinsipp for god eigarstyring?

Forvaltningsrevisor frå KPMG vil i møtet orientere nærare om prosjektplanen.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet vedtek prosjektplan for eigarskapskontroll om generell eigarstyring, slik den ligg føre.

15/21 Årsmelding og rekneskap 2020

Saksvedlegg:

Årsmelding og rekneskap 2020, Alver kommune
Revisjonsmelding 2020 og revisjonsmerknader, KPMG (*vert ettersendt*)
Framlegg til uttale, Sekretariatet (vert sendt til intern gjennomgang til kontrollutvalet)

Saksopplysingar:

Kontrollutvalet skal etter kommunelova § 23-2 a) sjå til at kommunen sitt rekneskap vert revidert på ein betryggande måte. Revisor sine oppgåver ved rekneskapsrevisjon vert omtala nærare i kommunelova kapittel 24, og seier mellom anna at revisor skal vurdere om årsrekneskapet er avlagt i samsvar med lov og forskrift.

Etter forskrift om kontrollutvalg og revisjon, skal kontrollutvalet uttale seg til kommunestyret om årsrekneskapen og årsmeldinga før formannskapet innstiller til vedtak. Kontrollutvalet skal vidare påsjå at dei punkta rekneskapsrevisor peikar på vert retta eller følgt opp, jf. § 3.

Framlegg til uttale vert sendt frå sekretariatet til kontrollutvalet for intern gjennomgang. Den vedtekne uttalen vil komme fram av endeleg vedtak i kontrollutvalet og vert vidare sendt til formannskapet og kommunestyret.

Administrasjonen vil i møtet legge fram årsrekneskapen og årsmeldinga for 2020 og revisjonen legger fram revisjonsmeldinga og gjennomgå sine merknader til rekneskapen.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet vedtek framlegg til uttale med eventuelle endringar.

16/21 Orientering om koronasituasjonen

Saksopplysingar:

Administrasjonen er beden om å orientere nærare om oppfølging og tiltak kring koronasituasjonen, samt vaksinerings i Alver kommune.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tek saka til orientering.

17/21 Orientering om planstrategi 2020 - 2023

Saksopplysingar:

Kommunal planstrategi er eit verktøy for politisk prioritering av planinnsatsen, for å sikre ei ressurseffektiv og målretta planlegging. Planstrategien skal drøfte utviklingstrekk i kommunen, og tek stilling til kva samfunnsutfordringar som skal møtes av nye, eller revidering av eksisterande planar.

Alver kommunestyret vedtok planstrategi for Alver kommune i sak 28/20, og har vedteke endringar i planen i sak 039/21 i møtet 25.03.2021.

Administrasjonen er beden om å orientere nærare om planstrategi 2020 – 2023.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tek saka til orientering.

18/21 Møteprotokollar frå politiske utval

Saksopplysingar:

Kontrollutvalet vert oppmoda til å følgje med på aktiviteten til dei politiske utvala i kommunen. Politisk møteplan med innkallingar og møteprotokollar ligg i innsynsløysinga:

https://innsyn.sing.no/alver/innsyn_mote/wfinnsyn.ashx?response=moteplan&.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet hadde ingen merknader til møteprotokollar frå politiske utval.

19/21 Eventuelt

Ingen saksopplysingar eller framlegg til vedtak i denne saka.

Alver kontrollutval

Møteprotokoll

Møtedato: 25. januar 2021 kl. 09:00 – 12:00
Stad: Fjernmøte via Teams

Tilstade: Jimmy Pasali (leiar), Harald Breivik (nestleiar), Karolina Vakt skjold (medlem), Rolf Sandstad (medlem), Solbjørg Åmdal Sandvik (medlem), Margrethe Aven Storheim (medlem) og Arild Tveranger (medlem)

Forfall:

Innkalla: Kommunalsjef økonomi Janne Sund (til sak 04/20)

Revisor: Statsautorisert revisor Harald Sylta
og forvaltningsrevisor Magnus Nedrelid Heggen, KPMG

Sekretær: Tonje Husum Aarland, Nordhordland Utviklings selskap IKS (NUI)

01/21 Godkjenning av innkalling og sakliste til møtet 25. januar 2021

Saksopplysingar:

Innkalling og sakliste til møtet vert lagt fram til godkjenning.

Framlegg til vedtak:

Innkalling og sakliste til møte i kontrollutvalet 25. januar 2021 er godkjent.

Behandling i møte:

Ingen merknader til innkalling og sakliste til møtet.

Samrøystes vedtak:

Innkalling og sakliste til møte i kontrollutvalet 25. januar 2021 er godkjent.

02/21 Godkjenning av protokoll frå møte i kontrollutvalet 24. november 2020

Saksvedlegg:

Møteprotokoll frå møtet 24.11.2020

Saksopplysingar:

Møteprotokollen frå førre møtet vert lagt fram til godkjenning.

Framlegg til vedtak:

Møteprotokoll frå møtet 24.11.2020 er godkjent slik den ligg føre.

Behandling i møte:

Ingen merknader til møteprotokollen frå førre møtet.

Samrøystes vedtak:

Møteprotokoll frå møtet 24.11.2020 er godkjent slik den ligg føre.

03/21 Skriv og meldingar

- a. KS sak 137/20: Risiko- og vesentlegvurdering - plan for selskapskontroll
- b. KS vedtak: Budsjettramme til kontrollutvalet

Saksopplysingar:

- a. KS sak 137/20
Kommunestyret vedtok plan for eigarskapskontroll i møtet 26.11.2020. Revisor frå KPMG, orienterte kort om framlegg til plan i møtet.
- b. KS vedtak: Budsjettramme til kontrollutvalet
Kommunestyret vedtok i møtet 17.12.2020 budsjett og økonomiplan for 2021.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tek skriv og meldingar til orientering.

Behandling i møte:

Kontrollutvalssekretær orienterte om skriv og meldingar til møtet. Det er i budsjettet lagt inn 1 787 000 kr til kontrollutvalet i 2021.

Samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet tek skriv og meldingar til orientering.

04/21 Oppfølging av merknader i revisjonsrapportar frå årsoppgjeret 2019

Saksvedlegg:

Særutskrift av sak 36/20, Alver kontrollutval

Saksopplysingar:

Kontrollutvalet handsama revisjonsrapportane med merknadar til årsrekneskapen 2019 for kommunane Lindås, Meland og Radøy. Etter forskrift om kontrollutvalg og revisjon, skal kontrollutvalet sjå til at dei punkta rekneskapsrevisor peikar på vert retta eller følgt opp, jf. § 3.

Kommunalsjef økonomi vil i møtet orientere nærare om oppfølginga av merknadene.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tek saka til orientering.

Behandling i møte:

Kommunalsjef økonomi Janne Sund orienterte om oppfølging av merknadene til rekneskapa for 2019 i Radøy, Meland og Lindås og peika på oppfølging knytt til:

- Inntekter og inntektsregistrering
- Ressurskrevjande brukarar og innrapportering til H-dir
- Innkjøp og mva og rutinar i Alver for kontroll
- Sosiale utbetalningar og samarbeid med NAV om betre løysing for integrasjon mellom system
- Budsjett
- Anleggsmidlar og gjennomgang av dei utan bevegelse og avklarar før årsavslutning
- Kontaktkassar og ny rutine i Alver med standard teljeskjema
- Lønnskostnader og rutine for kontroll av lønnsgrunnlaget
- Mva. komp utleigebustader og forbetringar av rutinar for å sikre tilstrekkeleg og rett dokumentasjon og som fanger opp eventuelle endringar løpande gjennom året
- Investeringsrekneskap, krav opp mot KRS 4 og forbetring av rutinar i Alver
- Skriftlege rutinar
- Rettstvistar
- Hendingar etter balansedagen

Kontrollutvalet stilte spørsmål og fekk svar mellom anna om oppfølging og rapporteringar knytt til investeringsprosjekt.

Samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet tek saka til orientering.

05/21 Orientering om interimrevisjon

Saksopplysingar:

Kontrollutvalet fekk i sak 79/20 orientering om revisjonsplan og fokusområde for interimrevisjon for økonomiåret 2020.

KPMG vil orientere nærare om gjennomføring av interimrevisjon i møtet.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet tek saka til orientering.

Behandling i møte:

Harald Sylta orienterte om gjennomføring av interimrevisjon.

Det var ingen særskilte funn etter gjennomgang og testing av rutinar og kontrollar i interimrevisjonen. Det har vore gjort ein del detaljkontrollar, særleg knytt til moms og tilgangskontrollar. Det har vore gjennomgang av bankrutinar og fullmakter, låneopptak, og budsjettvedtak, og revisor har ingen merknader etter gjennomgangen.

Rutinar for godkjenning av innkomne fakturar fungerer etter revisor sin mening som forutsatt, men det er likevel eit punkt som revisor vil følgje opp knytt til tidspunkt for godkjenning. Gjennomgang av rutinar for lønnsområde som viser god kontroll.

Det har elles vore følgt opp moms, og revisor har god dialog med kommunen for å følgje opp avklaringar og særskilte vurderingar av enkelte problemstillingar som det vert jobba med.

Det har tidlegare vore rapportert om forenkla etterlevingskontroll, som viste ingen avvik knytt til offentlege anskaffingar.

Kontrollutvalet ber om at det vert ettersendt stikkord for oppfølginga.

Samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet tek saka til orientering.

06/21 Prosjektplan forvaltningsrevisjon: Opplæringslova § 9A

Saksvedlegg:

Prosjektplan forvaltningsrevisjon: Opplæringslova § 9A, KPMG, januar 2021

Saksopplysingar:

Kommunestyret vedtok plan for forvaltningsrevisjon for 2020 – 2024 i sak 113/20 med følgjande prioriterte tema:

1. Oppvekst og tidleg innsats
2. Økonomisk bærekraft og økonomistyring
3. Innkjøp (inkludert sosial dumping)
4. Beredskap; hendigar og katastrofar
5. Personvern og informasjonstryggleik
6. Habilitet

Kommunestyret ønskjer at forvaltningsrevisjonen innan oppvekst og tidleg innsats m.a. skal ha fokus på korleis opplæringslova § 9A og arbeidsmiljølova knytt til dette området blir praktisert i Alver-skulen.

Kontrollutvalet tinga i sak 81/20 ei prosjektskisse for første prioriterte forvaltningsrevisjonsprosjekt. KPMG har utarbeida ei skisse til prosjektplan med fokus på opplæringslova § 9A som ligg vedlagt saka.

Føremålet med forvaltningsrevisjonen er å undersøke skuleiegar og skulane sitt heilskaplege arbeid med å sikre eit trygt og godt skulemiljø for elevane.

Prosjektplanen foreslår følgjande overordna problemstillingar:

1. *Arbeidar skulane systematisk og kontinuerleg for å sikre eit godt psykososialt skulemiljø for elevane i grunnskulen?*
2. *Er det etablert system og rutinar som bidrar til å sikre at tilfelle der elevar ikkje har eit trygt og godt skulemiljø, blir fanga opp og handtert i samsvar med krava i opplæringsloven?*
3. *Har kommunen som skuleeigar eit forsvarleg system som er egna til å avdekkje praksis ved skulane som er strid med opplæringslova, og følgje opp at skulane endrar praksis slik at dei oppfyll krava?*

For å svare på problemstillingane og spørsmåla innunder desse, vil ein gjennom revisjonsprosjektet samle inn data gjennom dokumentanalyse, intervju og spørjeskjema.

Det er rekna å bruke om lag 300 timar på oppdraget, og dette er innanfor budsjetterte kostnader til forvaltningsrevisjon i 2021.

Kontrollutvalet vil kunne handsame revisjonsrapport i kontrollutvalet sitt møte 30. august, jamfør skissert aktivitet- og framdriftsplan for forvaltningsrevisjonsprosjektet.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet godkjenner prosjektplanen slik den ligg føre, og ber om fortløpande orientering dersom det vert endringar undervegs.

Behandling i møte:

Forvaltningsrevisor Magnus Nedrelid Heggen la fram og gjennomgjekk prosjektplanen for forvaltningsrevisjonsprosjekt om opplæringslova § 9A, og det vart peika særleg på:

- Problemstillingar og kriteriar
- Metode, utval og spørjeundersøkingar
- Omfang og framdrift.

Kontrollutvalet hadde innspel til bruk av spørjeundersøkingar og om det er mogleg å inkludere foreldre- og elevrepresentantar i denne. KPMG vil vurdere korleis dette eventuelt er mogleg å få til i vidare arbeid.

Det var vidare stilt spørsmål kring oppfølginga av arbeidsmiljølova kring tilsette i skulen knytt til problemstillingar etter opplæringslova § 9A. Det vart drøfta om ein kan legge til delpunkt under problemstillingane om korleis kommunen følgjer opp tilsette og involverte partar knytt til hendingar jf. aktivitetsplikten og skjerpa aktivitetsplikt etter opplæringslova, og eventuelt trekke inn aktuelle punkt frå arbeidsmiljølova.

Det vart også peika på tilfelle der Fylkesmannen følgjer opp og vurderer i enkeltsaker. Ei oversikt over tal saker som vert meldt til Fylkesmannen er også nyttig her.

KPMG vil følgje opp og sende oppdatert prosjektplan til sekretariatet.

Samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet tek saka til orientering, og ber KPMG følgje opp innspela i det vidare arbeidet.

07/21 Eigarskapskontroll - prosjektbestilling

Saksvedlegg:

Plan for forvaltningsrevisjon, KS sak 137/20

Saksopplysingar:

Kommunestyret vedtok plan for eigarskapskontroll for 2020 – 2024 i sak 137/20 med følgjande område/tema:

Prioritert:

- 1. Generell eigarstyring*

Uprioritert:

- Næringsutvikling*
- Nordhordland og Gulen Interkommunale Renovasjonsselskap IKS*

Kommunestyret har delegert mynde til kontrollutvalet til å gjere endringar i planen.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet ber KPMG om å utarbeide projektskisse for første prioriterte eigarskapskontroll til handsaming i kontrollutvalet våren 2021.

Behandling i møte:

Det vart drøfta oppfølging av plan for eigarskapskontroll 2020 – 2024 og første prioriterte tema er generell eigarstyring.

Forvaltningsrevisor Magnus Nedrelid Heggen ga ei oppsummering av bakgrunn for planen for eigarskapskontroll og orienterte litt nærare om generell eigarstyring. Alver kommune har meldt om at dei skal sette i gang eit strategiarbeid kring overordna eigarstyring, og det vart i prosessen drøfta tidspunkt for gjennomføring av kontroll. Det vart vedteke å prioritere ein eigarskapskontroll med fokus på generell eigarstyring, særleg med tanke på oppnemning av styremedlemmer og system for overordna eigarstyring.

Samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet ber KPMG om å utarbeide projektskisse for første prioriterte eigarskapskontroll til handsaming til neste møte i kontrollutvalet.

08/21 Årsmelding 2020 - Alver kontrollutval

Saksvedlegg:

Framlegg til årsmelding 2020 – Alver kontrollutval

Saksopplysingar:

Kontrollutvalet skal rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret, jf. kommuneloven § 23-5.

Sekretariatet har utarbeida framlegg til årsmelding for kontrollutvalet sitt arbeid i 2020. Framlegget vert sendt til kontrollutvalet for intern gjennomgang. Den vedtekte årsmeldinga skal gå som ei eiga rapport til kommunestyret for å synleggjere arbeidet til kontrollutvalet i året som er gått.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet vedtek årsmeldinga for 2020 slik den ligg føre.

Behandling i møte:

Kontrollutvalssekretær Tonje Husum Aarland la fram framlegg til årsmelding for 2020.

Kontrollutvalet drøfta årsmeldinga, og det kom mellom anna innspel om å tydeleggjere omfanget av innkomne meldingar til kontrollutvalet.

Årsmeldinga vert sendt til leiar for siste godkjenning før den sendes til kommunestyret til orientering.

Samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet vedtek årsmeldinga for 2020 med dei drøfta endringane.

09/21 Møteprotokollar frå politiske utval

Saksopplysingar:

Kontrollutvalet vert oppmoda til å følgje med på aktiviteten til dei politiske utvala i kommunen. Politisk møteplan med innkallingar og møteprotokollar ligg i innsynsløysinga:

https://innsyn.sing.no/alver/innsyn_mote/wfinnsyn.ashx?response=moteplan&.

Framlegg til vedtak:

Kontrollutvalet hadde ingen merknader til møteprotokollar frå politiske utval.

Behandling i møte:

Ingen kommentarar til møteprotokollar frå politiske utval.

Samrøystes vedtak:

Ingen kommentarar til møteprotokollar frå politiske utval.

10/21 Eventuelt

Ingen saksopplysingar eller framlegg til vedtak i denne saka.

Behandling i møte:

Leiar i kontrollutvalet orienterte om NKRFs kontrollutvalskonferanse 2021 på Gardermoen 21. – 22. april og NKRF sin jubileumskonferanse i 15. – 16. juni. Det er ikkje opna for påmelding til desse enno, og sekretariatet er oppfordra til å sende ut felles informasjon etter kvart om påmelding til desse.

Samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet tek saka til orientering.

25.01.2021

Jimmy Pasali
Leiar i kontrollutvalet

Tonje Husum Aarland
Kontrollutvalssekretær

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har difor ingen signatur.

Prosjektplan

Opplæringslova § 9A
Alver kommune

Februar 2021

www.kpmg.no

Innhold

1. Innledning	3
1.1 Bakgrunn	3
1.2 Forarbeid	3
1.3 Forslag til tilnærming	6
2. Formål, problemstillinger og revisjonskriterier	7
2.1 Føremål	7
2.2 Problemstillinger	7
2.3 Revisjonskriterier	8
3. Tilnærming	9
3.1 Metode	9
3.2 Aktivitets- og framdriftsplan	10
4. Prosjektteam og honorar	11
4.1 Prosjektteam	11
4.2 Honorar	11

1. Innleiing

1.1 Bakgrunn

Kontrollutvalet vedtok i møtet 24.11.2020 sak 81/20 å bestille ein prosjektplan på temaet opplæringslova § 9A. Kommunestyret ynskjer at forvaltningsrevisjonen skal ha fokus på korleis opplæringslova § 9A blir praktisert i Alver-skulen.

1.2 Forarbeid

Det er et mål å utarbeide ein god prosjektplan med relevante og vesentlege problemstillingar for ein forvaltningsrevisjon. KPMG har gjennomført ein prosess for å konkretisere føremål og problemstillingar. Vi har innhenta oversikt gjennom følgjande:

- ✓ Plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024 og risiko og vesentlegvurdering
- ✓ Opplæringslova § 9A
- ✓ Forvaltningsrevisjonar på temaet Opplæringslova § 9A utført i andre kommunar

I den følgjande delen presenterer vi kort resultatet av den førebunde analysen, vår tolking av informasjonen og tilråding til fokus i revisjonen.

1.2.1 Plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024 og risiko- og vesentlegvurdering

Kommunestyret vedtok plan for forvaltningsrevisjon for 2020-2024 i sak 113/20 med oppvekst og tidleg innsats som prioritert prosjekt nummer 1. Kommunestyret ynskte at forvaltningsrevisjon innanfor dette temaet burde spissast inn mot praktiseringa av opplæringslova § 9A i Alver-skulen.

I tilhøyrande risiko- og vesentlegvurdering kjem det fram følgjande om tematikken:

Gjennomførte elevundersøkingar frå hausten 2019 viser til dels høge mobbetall i dei tre tidlegare kommunane. I tidlegare Lindås kommune oppgir 6,6 % av elevane på 7. trinn og 9,4% av elevane på 10. trinn at dei har vorte utsett for mobbing. I tidlegare Meland kommune oppgir 6,2% av ungdomsskoleelevane at dei har opplevd mobbing. 8,3% av elevane på 7. trinn i tidlegare Radøy kommune oppgir å ha opplevd mobbing. I førre overordna analyse i Lindås kommune blei mobbing og skulemiljø vurdert til å vere i rødt risikoområde (høg risiko).

1.2.2 Opplæringslova § 9A

Opplæringslova § 9A handlar om elevane sitt skulemiljø, og gjeld for elevar i grunnskule og vidaregåande skule. Kapitlet gjeld også for elevar som deltek i leksehjelpordningar og skulefritidsordningar, med unntak av §§ 9A-10 og 9A-11 (ordensreglement og bortvisning).

§ 9A-2 gir alle elevar rett til eit trygt og godt skulemiljø som fremjar helse, trivsel og læring. Etter § 9A-3 skal skulen ha nulltoleranse mot krenking som mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Samstundes skal skulen arbeide kontinuerleg og systematisk for å fremje elevane si helse, miljø og tryggleik slik at krava i eller i medhald av kapitlet blir oppfylt. Dette er rektor sitt ansvar.

§ 9A-4 gir skulen ein aktivitetsplikt, som skal sikre at elevane har eit trygt og godt psykososialt skulemiljø. Aktivitetsplikten er delt i fem ledd:

- ✓ *første ledd* gir alle som arbeidar på skulen ei plikt til å følgje med på om elevane har eit trygt og godt skulemiljø. Om mogleg skal dei tilsette gripe inn mot krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering.
- ✓ Dei tilsette skal etter *andre ledd* varsle rektor om dei har mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skulemiljø. Ved mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skulemiljø skal skulen snarast undersøke saka.
- ✓ Skulen skal etter *tredje ledd* så langt det finnst egna tiltak sørge for at eleven får eit trygt og godt skulemiljø når eleven sjølv seier at hans/hennar skulemiljø ikkje er trygt og godt. Dette gjeld også om ei undersøking viser at ein elev ikkje har eit trygt og godt skulemiljø.
- ✓ *Fjerde ledd* gir elevane rett til medverknad. Skulen skal sørge for at involverte elevar blir høyrte. Kva som er best for elevane skal vere eit grunnleggjande omsyn i skulen sitt arbeid.
- ✓ Til slutt sett *femte ledd* krav til at skulen skal lage ein skriftleg plan når det blir gjort tiltak i ei sak. I planen skal det stå:
 - Kva problem tiltaka skal løyse
 - Kva tiltak skulen har planlagt
 - Når tiltaka skal gjennomførast
 - Kven som er ansvarleg for gjennomføringa av tiltaka
 - Når tiltaka skal evaluerast

Skulane skal dokumentere kva som gjerast for å oppfylle aktivitetsplikten etter første til femte ledd.

§ 9A-5 gir skulen ei skjerpa aktivitetsplikt dersom ein som arbeidar på skulen krenkar ein elev. Om ein som jobbar på skulen har mistanke om eller kjennskap til at ein annan som arbeidar på skulen utsett ein elev for krenking som mobbing, vald, diskriminering og trakassering skal vedkommande straks varsle rektor. Rektor skal varsle skuleeigar. Dersom det er ein i skulen si leiing som står bak krenkinga skal skuleeigar varslast direkte av den som har mistanke om eller kjennskap til krenkinga. Undersøking og tiltak etter § 9A-4 *tredje* og *fjerde ledd* skal straks setjast i verk.

Elev og foreldre kan etter § 9A-6 melde saka til Fylkesmannen etter at saka er tatt opp med rektor og om ein elev ikkje har eit trygt og godt skulemiljø. Fylkesmannen sitt vedtak er eit enkeltvedtak og kan påklagast etter reglane i forvaltningsloven. Skuleeigar har ikkje klagerett.

§ 9A-8 *første ledd* gir elevane rett til å delta i planlegginga og gjennomføringa av arbeidet for eit trygt og godt skulemiljø. *Andre ledd* stadfestar at elevrådet kan utnemne representantar til å ivareta elevane sine interesser overfor skulen og styresmaktene i skulemiljø saker. Om det finnst eit arbeidsmiljøutval eller liknande ved skulen kan elevane møte med opptil to representantar når utvalet handsamar saker som gjelder skulemiljøet.

§ 9 A-9 gir skulen informasjonsplikt og elevane og foreldre rett til å uttale seg. Etter *første ledd* skal skulen informere elevane og foreldre om deira rettar etter kapittel 9 A. Skulane skal også informere om aktivitetsplikten etter §§ 9A-4 og 9A-5 og om moglegheita til å melde saka til Fylkesmannen etter § 9A-6. *Andre ledd* gir skolen plikt til å varsle elevar og foreldre snarast mogleg om noko ved skulemiljøet kan skade elevane si helse. Etter *tredje ledd* skal samarbeidsutvalet, skuleutvalet, skulemiljøutvalet, elevrådet og foreldre holdast informert om alt som er viktig for skulemiljøet, og så tidleg som mogleg takast med i arbeidet med skulemiljøtiltak.

§ 9 A-10 omhandlar ordensreglement. Kommunen skal etter *første ledd* gi forskrift om ordensreglement for den enkelte grunnskule. Etter *andre ledd* skal dette reglementet gi reglar om elevane sine rettar og pliktar så langt dei ikkje er fastsett i lov eller på annan måte. Reglementet skal innehalde reglar om orden og oppførsel, om tiltaka som kan nyttast mot elevar som bryt reglementet og om korleis slike saker skal handsamast. *Tredje ledd* spesifiserer at skulen berre kan nytte seg av tiltak som er fastsett i ordensreglementet. Tiltak skal ikkje innebere fysisk refsing eller annan krenkande handsaming. Før det blir tatt avgjersle om tiltak har eleven rett til å forklare seg munnleg for den som skal ta avgjersla. Etter *fjerde ledd* skal ordensreglementet gjerast kjent for elevar og føresette.

Etter § 9A-11 *første ledd* kan kommunen fastsette i ordensreglementet at grunnskuleelevar kan visast bort frå undervisninga dersom dei i alvorleg grad eller fleire gonger bryt reglementet. Elevar på 1-7 trinn kan visast bort for enkeltimar eller resten av dagen, og elevar på 8-10 trinn for opptil tre dagar.

Etter *tredje ledd* kan rektor vedta bortvising etter å ha rådført seg med lærarane til eleven. Om ikkje kommunen fastsett noko anna kan rektor gi lærarane høve til å vise bort elevar frå eiga undervisning for ei opplæringsøkt, men ikkje meir enn to klokkeimar.

Jamfør *fjerde ledd* skal skulen vurdere andre tiltak før det blir gjort vedtak om bortvising. Foreldre skal varslast før ein elev på 1-7 trinn blir bortvist for resten av dagen.

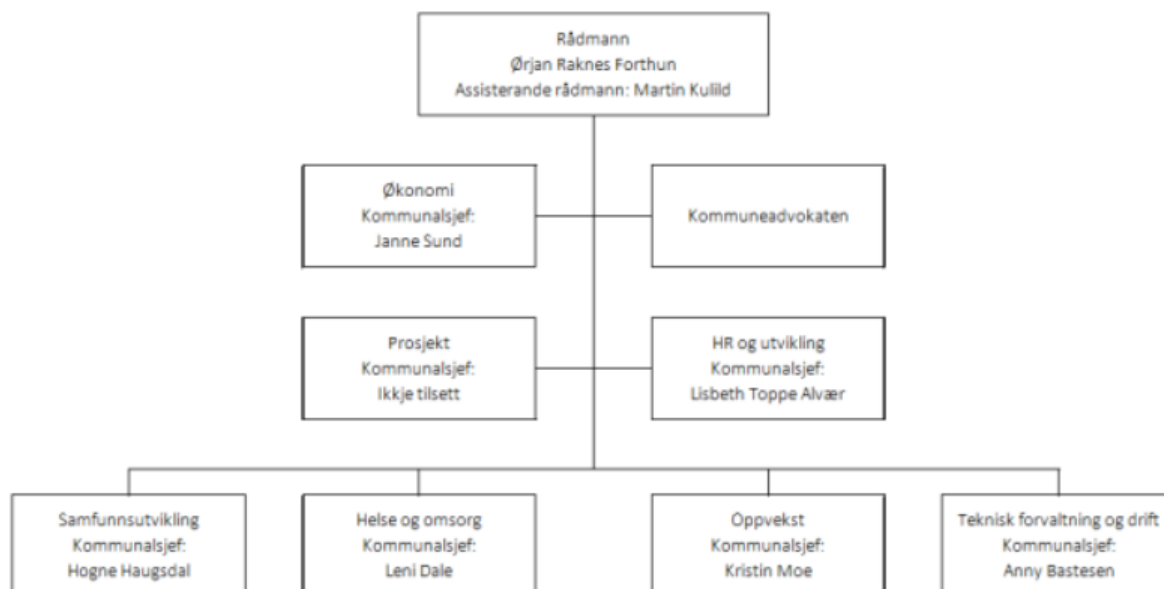
1.2.3 Skuleeigar sitt ansvar for etterleving av opplæringslova § 9A

Kommunen har etter opplæringslova § 13-10 ansvaret for at krava i opplæringslova og forskriftene til lova (irekna § 9A) blir oppfylt. Kommunen skal stille disposisjon dei ressursane som er nødvendige for at krava skal kunne oppfyllest.

Tidlegare inneheldt § 13-10 ein bestemmelse om at skuleeigar skal ha eit forsvarleg system for vurdering av om krava i opplæringslova blir oppfylt. Denne bestemminga er fjerna frå revidert opplæringslov gjeldande frå 01.01.2021. Det vektleggjast i *Prop 81 L – endringer av internkontrollregler i sektorlovningen (tilpassing til ny kommunelov)* at denne bestemminga framleis er gjeldande og dekkjast av kommuneloven § 25-1 frå 01.01.2021.

1.2.4 Alver-skulen

Alver kommune er organisert slik:

Figur 1: Organisasjonskart Alver kommune. Henta frå kommunen si heimeside.

Skulesektoren er organisert under tenesteområdet oppvekst, leia av kommunalsjef oppvekst. I Alver kommune er det per tid 17 barneskular og 6 ungdomsskular.

1.3 Forslag til tilnærming

Forvaltningsrevisjonen rettast mot kommunen og skulane si praktisering av krava i kapittel § 9A om eleven sitt psykososiale skulemiljø. Vi foreslår at revisjonen rettast mot følgjande tre område:

✓ Skulane sitt arbeid for å sikre eit godt psykososialt skulemiljø for elevane i grunnskulen
Skulen skal etter § 9A ha nulltoleranse mot krenking, og arbeide systematisk for å fremje helse, miljø og tryggleiken til elevane slik at krava i kapitlet blir oppfylte. Her er skulane sitt systematiske og kontinuerlege arbeid, samt førebyggjande arbeid, viktig. Her vil det vere naturleg å sjå nærmare på skulane sine mål, planar og tiltak i dette arbeidet, samt korleis skulane arbeidar med førebygging og involverer elevar og foreldre.

✓ System og rutinar for å fange opp og handtere situasjonar kor elevar det ikkje er eit trygt og godt skulemiljø

Aktivitetssplikten gir føringar for korleis skulane skal handtere situasjonar kor elevar ikkje har det trygt og godt. Revisjonen bør her undersøke om skulen har etablert tilstrekkelege system og rutinar for å sikre at tilfelle kor elevar ikkje har det trygt og godt blir handtert i samsvar med krava i § 9A.

✓ Skuleeigar sitt system for å avdekkje og følgje opp praksis ved skulane som er i strid med opplæringslova

Kommunen har etter opplæringslova § 13-10 ansvaret for at krava i opplæringslova og forskriftene til lova blir oppfylt. Kommunen skal stille disposisjon dei ressursane som er nødvendige for at krava skal kunne oppfyllast. Kommunen skal vidare ha eit forsvarleg system for å vurdere om desse krava blir oppfylt¹. Revisjonen bør her undersøke korleis skuleeigar innhentar informasjon om skulane sin praksis knytt til oppfølging av krava i § 9A, og vidare kommunen sitt system for å vurdere om krava blir oppfylt.

¹ Delen av opplæringslova § 13-10 om forsvarleg system for vurdering av om krava i opplæringslova blir oppfylt er fjerna frå revidert opplæringslov gjeldande frå 01.01.2021. Det vektleggjast i *Prop 81 L – endringer av internkontrollregler i sektorlovningen (tilpasning til ny kommunelov)* at denne bestemminga framleis er gjeldande og dekkjast av kommuneloven § 25-1.

2. Føremål, problemstillingar og revisjonskriterier

2.1 Føremål

Føremålet med forvaltningsrevisjonen er å undersøke skuleeigar og skulane sitt heilskaplege arbeid med å sikre eit trygt og godt skulemiljø for elevane. Vidare vil vi undersøke om praksisen ved skulane er i samsvar med krava i kapittel 9 A.

Undersøkinga vil vere forbetningsorientert, og vil ha som føremål å gje tilrådingar om tiltak dersom det avdekkjast avvik eller moglege forbetningsområde.

2.2 Problemstillingar

På bakgrunn av føremålet blir følgjande problemstillingar føreslegne:

1. Arbeidar skulane systematisk og kontinuerleg for å sikre eit godt psykososialt skulemiljø for elevane i grunnskulane?
 - a. Har skulane sett seg konkrete mål for det psykososiale skulemiljøet?
 - b. Kva planar, prosedyrar og tiltak har skulane for å førebygge og fange opp saker som gjeld elevane sitt skulemiljø?
 - i. Korleis evaluerast skulane sitt planverk, prosedyrar og tiltak?
 - c. I kva grad og korleis involverast elevar og føresette i arbeidet med psykososialt skulemiljø?
 - d. Kva læringsmiljøundersøkingar gjennomfører skulane og korleis følgjast desse opp?
2. Er det etablert system og rutinar som bidrar til å sikre at tilfelle der elevar ikkje har eit trygt og godt skulemiljø, blir fanga opp og handtert i samsvar med krava i opplæringsloven?
 - a. Kva tiltak og prosedyrar har skulane for å følgje opp saker kor elevane ikkje har eit trygt og godt skulemiljø?
 - b. I kva grad har skulane rutinar og prosedyrar som skildrar korleis forskjellige hendingar skal handterast, jf. Kapittel 9A-4 (aktivitetsplikten)?
 - i. Blir det utarbeida planar i dei tilfella det er sett i gang tiltak?
 - c. Har skulane rutinar knytt til skjerpa aktivitetsplikt?
 - d. Korleis fylgjer skulane opp tilsette involvert i saker knytt til skjerpa aktivitetsplikt?

3. Har kommunen som skuleeigar eit forsvarleg system som er egna til å avdekkje praksis ved skulane som er i strid med opplæringslova, og følgje opp at skulane endrar praksis slik at dei oppfyll krava?
- a. I kva grad innhentar og nyttar kommunen som skuleeigar informasjon om skulane sin praksis knytt til krav i opplæringslova, og vurdere om denne er i henhold til krava i loven?
 - b. Korleis følgjer kommunen som skuleeigar opp skulane dersom det avdekkjast praksis i strid med opplæringslova?
 - c. Utarbeidast det årlege rapportar om skulemiljøet, og handsamast desse av kommunestyret?
 - d. I kva grad har Alver kommune implementert felles styrande dokumentasjon knytt til § 9A for alle skulane i heile kommunen etter kommunesamanslåinga?
 - e. Er det utarbeida ordensreglement for grunnskulane kor reglar, konsekvensar og tiltak framkjem?
 - i. Gir ordensreglementet skulane ei hensiktsmessig verktøykasse av konsekvensar og tiltak å velje blant ved brot på ordensreglementet?
 - ii. Korleis skal saker kor elevar bryt ordensreglementet handsamast?

2.3 Revisjonskriterier

Til problemstillingane stiller vi opp revisjonskriterier. Revisjonskriterier er dei krav og normer som tilstand og/eller praksis i kommunen målast mot. Revisjonskriterier må vere aktuelle, relevante og gyldige for kommunen. Sentrale kjelder til å utleie revisjonskriterier vil vere:

- ✓ Kommuneleaven
- ✓ Opplæringslova, irekna kapittel 9 A og § 13-10
- ✓ Arbeidsmiljøloven
- ✓ Forskrift til opplæringslova
- ✓ Prop. 57L (2016-2017), endringer i opplæringslova og friskolelova
- ✓ NOU 2019:23 – Ny opplæringslov
- ✓ Utdanningsdirektoratet - Rundskriv Skolemiljø Udir-3-2017
- ✓ Utdanningsdirektoratet - Rundskriv forsvarlig system rett til godt psykososialt miljø 2010
- ✓ Prop 81 L – endringer av internkontrollregler i sektorlovningen (tilpasning til ny kommunelov)
- ✓ Kommunen/skulane sitt planverk og styringsdokument vedrørende kapittel 9A og psykososialt skulemiljø

3. Tilnærming

3.1 Metode

For å svare på problemstillingane vil vi samle inn data ved bruk av følgjande teknikkar:

- ✓ Dokumentanalyse
- ✓ Intervju
- ✓ Spørjeskjema

Vi vil gjere eit utval på 6 skular kor vi går gjennom skulen sin styrande dokumentasjon og gjennomfører intervju med tilsette på skulane. Utvalet vil avklarast i samråd med kommunen, og vil baserast på fylgjande variablar:

- ✓ Ein barneskule og ein ungdomsskule frå kvar av dei tidlegare kommunane Lindås, Meland og Radøy
- ✓ Skulestørrelse
- ✓ Statistikk knytt til førekomst av 9A-saker og innmeldte saker til Fylkesmannen jamfør § 9A-6 på skulane

Vi vil innhente og gjennomgå dokumentasjon frå kommunen og caseskulane som kan gi informasjon om problemstillingane. Eksempelvis vil vi hente inn kommunen og skulane sitt planverk, rutinar og tiltak knytt til psykososialt skulemiljø og opplæringslova 9A.

Vi vil gjennomføre intervju med relevante informantar. Føremålet med intervju er å få utfyllande informasjon og forklaringar til oversendt dokumentasjon. Relevante informantar vil blant anna vere kommunalsjef oppvekst og rektor, inspektør og tilsette i dei 6 caseskulane. Vidare vil vi gjennomføre intervju med 1-2 foreldrerepresentantar, eksempelvis frå FAU eller SU. Andre relevante respondentar kan også bli intervjuet. Val av respondentar til intervju vil bli avtalt nærmare med kommunen. Vi vil gjennomføre mellom 13-15 intervju.

Ved gjennomføring av intervju utarbeidast det intervjuguidar. Frå kvart intervju skriv vi referat som vi sender til kvar enkelt respondent til verifisering (gjennomlesing og eventuell korrigerings). Svar frå respondentar analyserast og samanstillast deretter med øvrig dokumentasjon.

Vi vil nytte spørjeskjema for å kartlegge korleis dei tilsette opplever at det heilskaplege arbeidet med å sikre eit trygt og godt skulemiljø for elevane fungerer. Vi vil også nytte spørjeskjemaet for å kartlegge korleis dei tilsette opplever at implementering av styrande dokumentasjon knytt til § 9A fungerer. Spørjeundersøkinga vil sendast ut til alle skulane i kommunen. I spørjeundersøkinga vil vi lage til eit spørsmålsbatteri der vi sender ut ulike spørsmål til ulike stillingskategoriar som til dømes rektor og lærarar.

Det vil utarbeidast ein skriftleg sluttrapport som gjer greie for undersøkinga, funn og tilrådingar. Utkast til rapport vil sendast på høyring til relevante aktørar før det utarbeidast ein endeleg sluttrapport. Sluttrapportering til kontrollutvalet vil skje ved framstilling av revisjonsrapport. Det vil vere ein rød tråd gjennom rapporten, og rapporten vil vere kvalitetssikra og etterprøvbar.

3.2 Aktivitets- og framdriftsplan

Vi vil bruke 300 timar på oppdraget, fordelt på hovudaktivitetane planlegging, gjennomføring og rapportering. Figuren under viser forslag til aktivitets- og framdriftsplan:

Faser og aktiviteter	Timer	Desember				Januar				Februar				Mars				April				Mai				Juni				Juli				August				
		49	50	51	52	53	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
1 Forberede	25																																					
Forundersøkelse																																						
Etablere prosjektplan																																						
Godkjenning prosjektplan																																						
2 Starte opp	15																																					
Sende oppstartsbrev																																						
Oppstartsmøte																																						
Revisjonskriterier																																						
Dokumentliste																																						
Intervjuplan																																						
3 Gjennomføre	220																																					
Dokumentanalyse																																						
Intervjuguide																																						
Intervjuer																																						
Analyse																																						
Kvalitetssikring																																						
Rapportutkast																																						
4 Rapport	40																																					
Ferdigstille rapportutkast																																						
Høring rapportutkast																																						
Oversending av rapport																																						
Presentasjon KU																																						
	300																																					

Forvaltningsrevisjonen vil ha oppstart i januar, etter vedtak i kontrollutvalet. Oppstartsfasen vil føregå i februar, og gjennomføringa frå mars-mai. Vi vil levere rapporten til høyring i kommunen i juni. Verifisert rapport vil oversendast sekretariatet i starten av august slik at den kan handsamast i kontrollutvalsmøtet 30. august.

4. Prosjektteam og honorar

4.1 Prosjektteam

KPMG sitt team i forvaltningsrevisjonen består av følgjande:

- ✓ Oppdragsansvarleg partner Harald Sylta
- ✓ Prosjektleder Magnus Heggen
- ✓ Prosjektmedarbeidar Sindre Dueland
- ✓ Prosjektmedarbeidar Tommy Andre Knutsen

4.2 Honorar

I samsvar med avtale.

Kontakt oss

Harald Sylta

Partner

T +47 40 63 96 66

E Harald.Sylta@kpmg.no

Magnus Heggen

Senior Associate

T +47 90 02 49 60

E Magnus.Heggen@kpmg.no

kpmg.no

© 2021 KPMG AS, a Norwegian limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavour to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

Alver kommune Interimsrevisjon 2020

Januar 2021

Innhold

Revisjonsteamet

Harald Sylta
Partner

Tel: +47 40 63 96 66
harald.sylta@kpmg.no

Rune Mydland
senior manager

Tel: +47 40 63 97 26
rune.mydland@kpmg.no

Henrik Schia
In-Charge

Tel: +47 47 61 75 16
henrik.schia@kpmg.no

KPMG Law

Trond Skjelbreid
Partner

Tel: +47 40 63 96 25
trond.skjelbreid@kpmg.no

Innhold

Tilbakemelding frå interimsrevisjonen,
oppsummering av den presentasjonen som vart
gjennomgått i KU møtet 25 januar

Kort tilbakemelding til KU frå interimsrevisjon – visar også til revisjonsplan som tidligare er gjennomgått

Område	Beskrivelse
Samtale med leiinga	<ul style="list-style-type: none">— Gjennomgang av rutinar innan rekneskap og økonomi med tanke på korleis kommunen sikrar grunnleggjande kvalitetskrav. Gjennomgang av finansiell rapportering, vurdering av organisasjonsstruktur med fokus på intern kontroll, også i relasjon til samanslåingsprosessen. Ikkje forhold å rapportera, og det er vår oppfatning at det på generelt grunnlag er etablert - delvis i arbeid med å etablera - gode rutinar på dei mest sentrale områder i samband med kommunesamanslåinga.
Testing av rutinar	<ul style="list-style-type: none">— Vi har testa at rutinar fungerer etter føresetnaden på innkjøpsområdet. Vi visar i denne samanheng også til den forenkla etterlevings kontrollen på anskaffingsområdet som vi tidlegare har rapportert til KU. Den gir eit godt døme på at alle rutinar ikkje kan verta endra med ein gong, mellom anna så er det fleire rammeavtaler for same type tenester som etterkvart må samordnast. Våre kontrollar visar i all hovudsak at rutinar på innkjøpsområdet fungerer etter føresetnaden. Det er noko forbettringspotensiale i å godkjenne fakturaer innan tidsfristar. Dette kan ha innverknad på mva-kompensasjon der det er korte fristar for forelding, og i tillegg får ein utfordringar i forhold til økonomioppfølging og rapportering mellom anna knytt til oversikt over påløpne kostnader.— Vi har testa at rutinar på lønsområdet ivaretek gjeldande lovkrav og at de fungerer etter føresetnaden.— Vi har fulgt opp rutinar for å innarbeide samanlikningstall i rekneskapen i forhold til budsjett og budsjettreguleringar som er vedteke i kommunestyret.— Rutinar for skilje kostnader mellom drift og investering er gjennomgått på overordnet nivå.
Økonomi-systemet og bankfullmakter	<ul style="list-style-type: none">— Vi har kontrollert tilgangsstyring, altså at tilsette har naudsynte tilgangar til økonomisystemet, og at det ikkje er tildelt tilgangar til tilsette som ikkje skal ha tilgang. Sjølv om tilgangar er gieve ut frå ein praktisk tilnærming som ein kan forstå, og som også praktiserast i andre kommunar, så er det grunnlag for å vurdere om det er etablert god arbeidsdeling i samsvar med prinsippar for IT-kontrollar.— Vi har testet godkjenningsrutinar for bank og har ikkje funnet avvik som tilseier rapportering på dette punktet— Vi har også kontrollert at låneopptak er gjort med bakgrunn i budsjettvedtak. Ikkje noko grunnlag for rapportering.
MVA	<ul style="list-style-type: none">— Vi har testa at rutinar og kontrollar innanfor meirverdiggift fungerer som føreset. I tillegg er det nokre avgiftsrelaterte sakar som vi vurderar etter førespurnad frå kommunen, mellom anna knytt til offentleg privat samarbeid. Ikkje noko grunnlag for rapportering.
Detaljtesting	<ul style="list-style-type: none">— Vi har testa inngående fakturaer i samband med mva kompensasjon og i samband med den forenkla etterlevingskontrollen og i samband med gjennomgang og testing av rutinar. Vi har ikkje avvik å rapportera.— Tilgangskontrollar er testet og det er i den samanheng gjort nokre tilpasningar, men det er ikkje forhold å rapportera.— Inngående balanse – sammanstillingen frå dei tre kommunane er kontrollert. Ikkje forhold å rapportera.— Vi har vurdert kva type kostnader som kan inngå i sjølvkost i samband med oppgradering av veger mellom anna ved overvannsproblematikk. Vi meiner kommunen følgjer veiledninga på dette området.

© 2020 KPMG AS, a Norwegian limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

kpmg.com/socialmedia

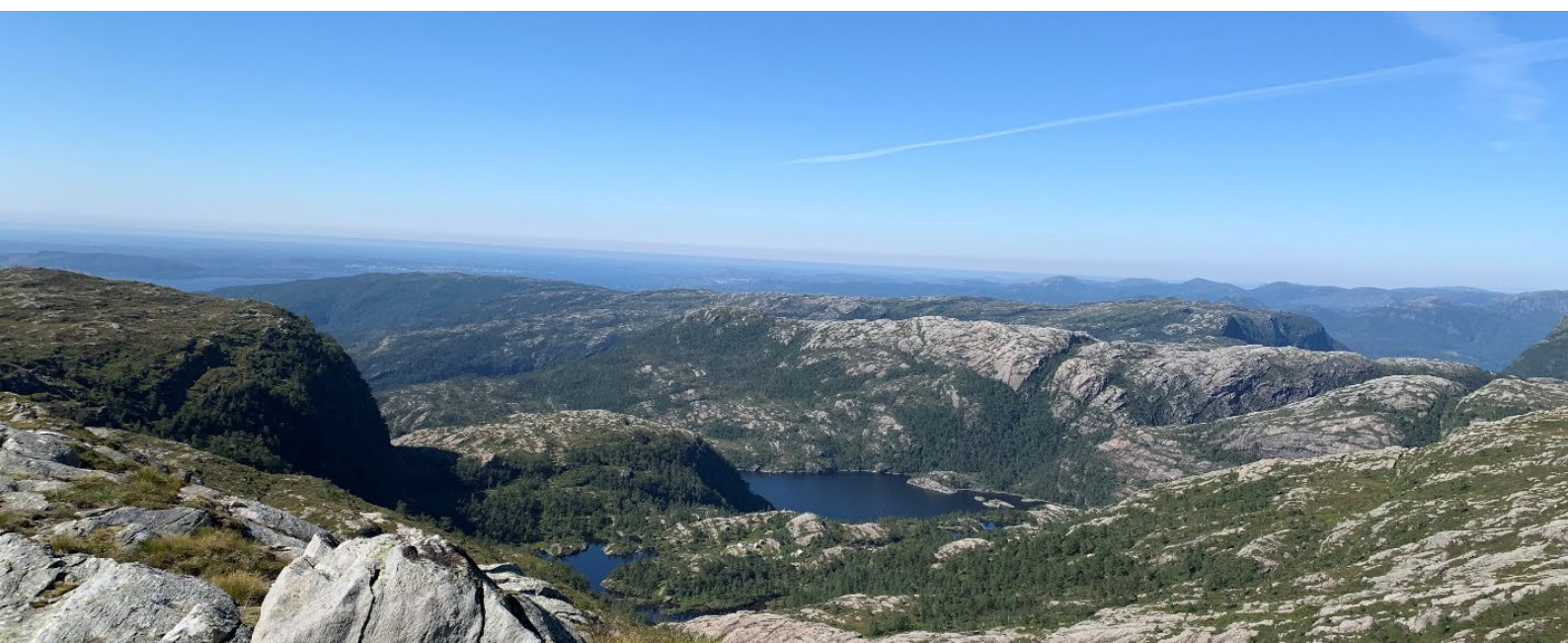
The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2020 KPMG AS, a Norwegian limited liability company and member firm of the KPMG network of independent firms affiliated with KPMG International Cooperative (“KPMG International”), a Swiss entity. All rights reserved.

The KPMG name and logo are registered trademarks or trademarks of KPMG International. | CREATE: CRT130085

Årsmelding 2020

Sekretariatstenester for kontrollutvala i kommunane
Alver, Austrheim, Fedje, Masfjorden, Modalen, Osterøy og Voss

Innhald

1. Bakgrunn.....	3
2. Organisering.....	3
3. Aktivitet og oppfølging i 2020.....	4
4. Kontrollutvalssekretariatet – rammer og oppgåver.....	5
5. Avsluttande kommentarar	7

1. Bakgrunn

Sekretariatsfunksjonen for kontrollutvala i Alver, Austrheim, Fedje, Masfjorden, Modalen, Osterøy og Voss vert følgt opp av Region Nordhordland IKS (RNI / tidl. NUI).

Kontrollutvalet si verksemd, herunder sekretariatet sine oppgåver, er definert i den nye kommunelova¹ i kapittel 23, samt forskrift om kontrollutval i kommunar og fylkeskommunar. Kontrollutvalet skal på vegne av kommunestyret føre løpande tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltninga, samt sjå til at kommunen har ein forsvarleg revisjonsordning.²

Sekretariatet er kontrollutvalet sitt operative organ og har som hovudoppgåve å sjå til at dei saker som vert handsama av kontrollutvalet er forsvarleg utgreia, og at utvalet sine vedtak vert sett i verk.³ Kontrollutvalssekretariatet er slik sett kontrollutvalet sin administrasjon, og arbeidsoppgåvene er mellom anna sakshandsaming, saksutgreiing, rådgjeving og koordinering.

2. Organisering

Forskrift om kontrollutval i kommunar og fylkeskommunar § 20 omhandlar sekretariatsfunksjonen til kontrollutvalet og seier mellom anna at «sekretariatet skal være uavhengig av kommunens eller fylkeskommunens administrasjon og av den eller de som utfører revisjon for kommunen eller fylkeskommunen». Kontrollutvalssekretariat kan organiserast på ulike måtar, og i Nordhordland har kommunane sidan 2005 vald å løyse oppgåva gjennom det interkommunale selskapet. Dette er ei av fleire oppgåver som RNI ivaretek for eigarkommunane, med unntak av Gulen og Vaksdal. I 2019 inngjekk selskapet avtale med Voss herad om oppfølging av Voss kontrollutval.

Sekretariatsstillinga utgjer om lag 60 % til saman for dei sju kommunane, og kostnadsfordelinga følgjer etter avtale. Arbeidsmengda for sekretariatet er høgare i periodar, og det kan undervegs i året kome ekstraordinære og komplekse saker som ein treng meir tid å førebu, og det kan vere behov for ekstra møter. Rådgjevar/prosjektleder Tonje Husum Aarland har hovudansvar for å følgje opp sekretariatsoppgåvene, med administrativ støtte frå rådgjevar/prosjektleder Bent Gunnar Næss. Sekretariatet er medlem av Norges Kommunerevisorforbund (NKRF), og deltek jamleg på aktuelle kurs og konferansar. Sekretariatet har kontor i Knarvik i Alver kommune.

¹ Trer i kraft 01.01.2020 og erstattar LOV-1992-09-25-107.

² Jamfør § 4, forskrift om kontrollutvalg i kommuner/fylkeskommuner

³ Jamfør § 20, forskrift om kontrollutvalg i kommuner/fylkesk.

3. Aktivitet og oppfølging i 2020

Møteaktivitet

Endra kommunestruktur i 2020 har gitt endringar i kontrollutval som sekretariatet har følgd opp. Frå 01.01.2020 har kommunane Lindås, Meland og Radøy slått seg saman til Alver kommune. Det vart vedteke at Alver kontrollutval skulle fortsette med same organisering av kontrollutvalssekretariat. Etter ein anbodskonkurranse i 2019, inngjekk RNI avtale med Voss herad⁴ om oppfølging av Voss kontrollutval i denne perioden. Frå 2020 følgjer derfor sekretariatet opp sju kontrollutval.

Oversikt over tal formelle møter og saker i kontrollutvala i løpet av 2020:

Årstal 2020	Alver	Austrheim	Fedje	Masfjorden	Modalen	Osterøy	Voss	Totalt
Tal møter	7	5	5	5	4	6	7	39
Tal saker	85	53	50	51	50	68	68	425
Tal møter i snitt 2016 - 2019	-	4	3	4	3	4	-	36*
Tal saker i snitt 2016 - 2019	-	42	32	33	36	39	-	329*

Tabell 1: Oversikt over formelle møter og saker

Det har jamt over vore auke i tal møter og saker i 2020 frå tidlegare år. Til samanlikning var det i snitt lågare møteaktivitet i kontrollutvala i åra 2016 – 2019 (*i totalsnittet for desse åra inngår møte- og saksaktivitet for tidl. Lindås, Meland og Radøy kommunar, medan Voss kommune og Granvin herad er ikkje medrekna).

Auka i sak- og møteaktivitet i 2020 frå tidlegare år skuldast mellom anna;

- Ekstra møter grunna Covid-19 og endringar i lovkrav
- Utsetting av saker
- Ekstraordinære saker som har krevd ekstra møter
- Oppfølging av prosessen knytt til planar for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll

Det har elles i 2020 vore gjennomført felles webmøte for leiarane med fokus på endra lovkrav og rutiner for fjernmøter, og det har vore gjennomført testmøter via teams i alle kontrollutvala med fokus på opplæring i bruk av teams som møteplattform. Alle kontrollutvala har gjennomført eit eller fleire fjernmøter i 2020. Sekretariatet har i perioder hatt heimekontor.

Under er oversikt over berekna timeforbruk i 2020:

Oversikt timebruk	Alver	Austrheim	Fedje	Masfjorden	Modalen	Osterøy	Voss	Intern / felles	Totalt
2020 – tal	207	94	93	103	80	123	217	326*	1 243
2020 – %	22	10	10	11	9	13	24		100

*Timer brukt til felles planlegging, kurs, administrativt, m.m. som gjeldt alle kontrollutvala.

⁴ Voss kommune og Granvin herad slo seg saman til Voss herad 01.01.2020.

Rekneskapsrevisjon

Kontrollutvalet skal etter kommunelova § 23-2 a og forskrift om kontrollutvalg og revisjon sjå til at kommunen sitt rekneskap vert revidert på ein betryggande måte, og skal gje uttale til kommunestyret om årsrekneskapen og årsmeldinga. Kontrollutvala har følgd dette opp for økonomiåret 2019, og uttale til desse vart sendt til formannskap og kommunestyra. Kontrollutvala følgjer opp merknadene frå revisor vanlegvis i løpet av hausthalvåret.

Forenkla etterlevingskontroll med økonomiforvaltninga er eit av dei nye lovkrava i kommuneloven, jf. § 24-9. Kontrollutvala har fått informasjon om ny lovpålagt oppgåve og har fått orientering frå revisjonen om planlegging og gjennomføring av etterlevingskontrollane. Kontrollutvala har elles tett dialog med revisjonsselskapa om gjennomføring av interimrevisjon og andre løpande oppgåver.

Forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll

Kommuneloven §§ 23-3 og 23-4 omhandlar forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll og setter krav til at det skal utarbeidast ein risiko- og vesentlegvurdering av kommunen sin verksemd og sine eigarskap, knytt til utarbeiding av planar for forvaltningsrevisjon og eigarskapskontroll.

Kontrollutvalssekretariatet har i samarbeid med Nordhordland Revisjon IKS⁵ utarbeidd risiko- og vesentlegvurdering for fem av våre eigarkommunar. Dette vurderer me som eit godt grep for å sikre eit breitt informasjonsgrunnlag og felles forståing for sentrale forhold. I kommunane Alver og Voss har dette arbeidet vore leia og utarbeida av revisjonsselskapa.

Kontrollutvala har med grunnlag i risiko- og vesentlegvurderinga innstilt til planar for forvaltningsrevisjon og planar for eigarskapskontroll for perioden 2020 – 2024. Kommunestyra vedtok endelege planar i utgangen av 2020. Oppfølging av planane vil skje gjennom kontrollutvalet sitt arbeid dei neste åra, etter lovpålagte rammer. Kontrollutvala rapporterer elles gjennom eiga årsmelding til sitt kommunestyre/heradsstyre om kontroll- og tilsynsaktiviteten.

4. Kontrollutvalssekretariatet – rammer og oppgåver

Som sekretariat for kontrollutvalet, administrerer og legg til rette for gjennomføring av kontrollutvalet sine arbeidsoppgåver, etter dei rammene som følgjer av lov og forskrift, og i tett dialog med kontrollutvalet. Me arkiverer i det NOARK-godkjente saks- og arkivsystemet WebSak. Innkalling med sakspapir vert sendt via e-post med vedlegg i PDF til medlem i kontrollutvalet og med kopi til vararepresentantar til kontrollutvalet, ordførar, rådmann, postmottaket, kommunen sin revisor og andre etter avtale med kontrollutvalet. For Voss kontrollutval følgjer me opp via Public 360.

Sekretariatet gjennomfører praktisk tilrettelegging av kontrollutvalsmøta. Me produserer og sender ut innkallingar til møta i samråd med kontrollutvalsleiar, bestiller møterom og evt. mat, og følgjer

⁵ Frå 2021: Vestlandsrevisjon IKS.

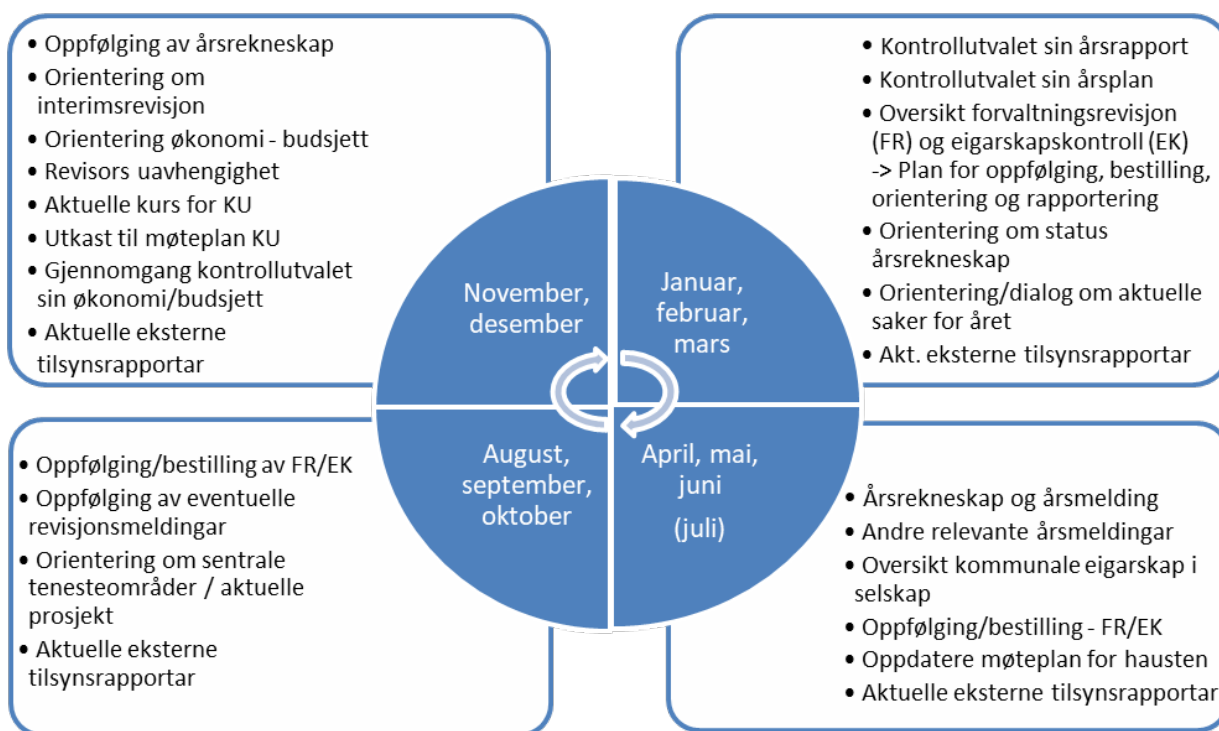
opp administrasjonen og revisjonen ut frå planlagde saker. Sekretariatet skal sjå til at dei sakene som vert handsama av kontrollutvalet er utgreia på ein forsvarleg og objektiv måte. Utgreiinga med saksframlegget vert sendt ut saman med innkalling, sakliste og relevante saksvedlegg.

Administrasjonen og/eller dei som utfører revisjon i kommunen vert kalla inn ved behov for å gje naudsynte orienteringar eller leggje fram rapportar som er knytt til dei aktuelle sakene som vert handsama i utvalet.

Det er naudsynt å ha jamleg kontakt med kontrollutvalsleiar før og etter møter for å sikre eigarskap og god dialog kring sakslister, førebuing og gjennomføring av kontrollutvalsmøte. Kontrollutvalet har ansvar for handsaminga av sakene i møta og sekretariatet gjev fagleg rettleiing og råd ved behov.

Undervegs i møta fører sekretariatet protokoll over drøfting og vedtak. I etterkant av møtet sørgjer sekretariatet for at kontrollutvalet sin protokoll vert distribuert og at vedtak vert følgt opp.

Figur 1 viser døme på eit årshjul for sekretariatet sin oppfølging av kontrollutvalsarbeidet, som vert tilpassa i dialog med kontrollutvalet og vert evaluert undervegs i løpet av året.

Figur 1: Døme på årshjul for arbeidet i kontrollutvalet

Det er viktig å sikre at saker frå kontrollutvalet kjem til kommunestyret for handsaming, samt at vedtak knytt til forvaltningsrevisjonar og liknande vert følgt opp. Me jobbar for å ha god og tett dialog med kontaktpersonar i administrasjonen og revisjonen, for å sikre at saker vert følgt opp både av kontrollutvalet, kommunestyret og revisjonen, og at innkallingar, saksvedlegg og møteprotokollar vert gjort tilgjengelege på kommunane sine heimesider.

Sekretariatet arrangerer årlege uformelle møte for kontrollutvalsleiarane med fokus på fagleg påfyll og erfaringsdeling. Me har også samarbeida med eit av revisjonsselskapa om kurs til kontrollutvalsmedlemmer i starten av ny periode.

5. Avsluttande kommentarar

Årsmeldinga for 2020 er utarbeida for å gje utfyllande informasjon til eigarar og styret om kontrollutvalssekretariatet sitt arbeid.

Sekretariatet vil takke for hyggeleg samarbeid og god dialog med kontrollutval, kommunestyra, administrasjonane og revisjonane i året som er gått.

KONTROLLUTVALET FOR RADØY KOMMUNE MØTEUTSKRIFT

Møtedato: 30.09.2014
Stad: Kommunehuset
Kl.: 09.00 – 13.40
Tilstades: Astrid Nordanger – nestleiar, Jan Tore Hvidsten – gikk frå møte etter sak 28/14,
Oddmund Skjelvik og Eva Karin Klausen
Innkalla: Tore Kvalheim og Rådmann til sak 28/14
Revisjon: Revisjonssjef Reidar Bjørsvik og forvaltningsrevisor Randi Rykkje
Sekretær: Sekretariatsleiar Bent Gunnar Næss
Forfall: Arild Tveranger – leiar – vara hadde ikkje høve til å møte

25/14 Godkjenning av innkalling og saksliste

Samrøystes vedtak:

Innkalling og saksliste vart godkjent.

26/14 Godkjenning av møteutskrift

Samrøystes vedtak:

Møteutskrift 03.06.14 vart godkjent.

27/14 Skriv og meldingar

- KOSTRA notat
- Kommunebarometeret – notat
- Revisors beretning 24.06.14 – årsregnskapet Radøy overformynderi

Samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet tok skriv og meldingar til etterretning.

28/14 Bresvika – Plansak

Sakstilfang:

- Brev frå advokat Nina Kibsgaard (representerer Tore Kvalheim) til kontrollutvalet 26.06.14 – «Gnr 28 bnr 4 Bresvika – ber om tilsyn i forbindelse med plansak» med vedlegg
- Epost frå rådmann 11.09.14 med vedlegg

I brevet frå advokat Kibsgaard 26.06.14 er der tre punkt som kontrollutvalet vert bedt på å sjå på:

1. Kontrollutvalet vurdere saka med særleg henblikk på dei fullmakter som kommunen sine administrative og politiske organ utøver og om det er fatta avgjørelser i strid med desse bestemmelsane.

2. Undersøke om regelverket for forvaltningsvedtak og reguleringsendringar er følgt?
3. Kommune sine rutinar for journalføring og dokumenthandtering.
4. Handhevinga av habilitet er følgt.

Tore Kvalheim med advokat Kibsgaard, Atle Utkilen og Jan Roger Iversen gjorde greie for saka og svara på spørsmål frå kontrollutvalet i møte.

Rådmann gjorde greie for saka og svara på spørsmål frå kontrollutvalet.

Kort bakgrunn for saka når det gjeld spørsmål 1 og 2:

Kommunestyret handsama sak om reguleringsplan for Bressvika 11.10.01. Kommunestyret godkjente reguleringsplan til tross for at Fylkesmannen i brev 21.02.01 hadde fremma motsegn i saka. Kommunestyret kan ikkje treffe vedtak om godkjenning av reguleringsplan når det ligg føre motsegn frå fylkesmannen. Det medførte at det etter kommunestyret si handsaming 11.10.01 ikkje lå føre godkjent reguleringsplan for Bressvika.

Det vart satt i gong prosess for å få Fylkesmannen til å trekke motsegnene, og resultatet av denne prosessen var at reguleringsplan og føresegner vart endra. Reguleringsplanen vart ikkje lagt ut på ny høyring. Reguleringsplan var oppe som sak i Hovudutval for plan, landbruk og teknisk i møte 21.05.02 – sak 68/02. Hovudutvalet godkjenn planframlegget slik det ligg føre frå utbyggjar, datert 14.05.02. Hovudutvalet meiner også at motsegn motteke frå fylkesmannen vert imøtekome.

Kommunen mottok klagar på den planen som hovudutvalet vedtok 21.05.02. Desse klagane vert handsama av hovudutvalet i møte 15.10.02 i sak 129/02. Klagene vert ikkje tatt til følge og saka vart vidare sendt til kommunestyret. Kommunestyret handsama klagene i sak 054/02 – 28.11.02. Klagene vart ikkje tatt til følge og saka vart sendt til Fylkesmannen for handsaming 17.01.03. Fylkesmannen tek ikkje klagene til følge, svarbrev er sendt 14.03.03.

Hovudutvalet godkjente 25.05.04 ein mindre vesentleg endring av reguleringsplanen for Bressvika etter søknad frå Tore Kvalheim. Det er denne reguleringsplanen som ligg tilgjengeleg på BraPlan.

På BraPlan så står det at reguleringsplanen er vedteke av kommunestyret 11.10.2001. I det dokumentet som er forskriftene til reguleringsplane for Bressvika står det at vedtaket er gjort 11.10.2001, men på dokumentet står det revidert 02.07.02.

Kontrollutvalet si vurdering:

Slik kontrollutvalet har forstått det så er det bare kommunestyret som har mynde til å vedta ein reguleringsplan, det er ikkje delegert vidare til eit anna organ. Kontrollutvalet kan difor ikkje sjå at hovudutvalet hadde fått den kompetansen til å vedta ein reguleringsplan. Det kunne kanskje argumenterast for at hovudutvalet kunne vedta mindre endringar på ein reguleringsplan, men i og med at det her var snakk om å endre reguleringsplanen slik at motsegnene frå fylkesmannen vart trekt kan kontrollutvalet vanskeleg sjå at det her er snakk om mindre endringar av ein

reguleringsplan. Kontrollutvalet ville difor sett det som naturleg at kommunestyret i 2002 hadde fått ein eiga sak om godkjenning av reguleringsplan for Bressvika med dei endringane som hovudutvalet foreslo.

Kommunestyret handsama 28.11.02 klagene på reguleringsplan som hovudutvalet hadde vedteke i møte 21.05.02. Dersom kommunestyret hadde vore ueinig i planen eller meinte at planen ikkje var gyldig fordi den var vedteke av eit organ som ikkje var kompetent, så kunne kommunestyret ha avvist klagene og fått reguleringsplan til handsaming. Det skjedde ikkje, kommunestyret handsama klagene. Slik kontrollutvalet da forstår det har kommunestyret inndirekte godkjent reguleringsplanen og handsama klagene ut i frå den. Reguleringsplanen er også tatt til følge av fylkesmannen i brevet 14.03.03. Slik kontrollutvalet har forstått det så har også partane forhalde seg til den reguleringsplanen som kommunestyret inndirekte handsama 28.11.02. Så sjølv om reguleringsplanen ikkje følgte dei vanlege prosedyrane så vart kommunestyret kjent med planen og godkjente planen inndirekte. Dette var ikkje nokon god måte å handsame ein reguleringsplan på.

Kommunestyret si handsaming eller manglande handsaming ligg no 12 år tilbake i tid. For kontrollutvalet synes det difor ikkje å vere tenleg å ta dette opp til ny handsaming no. Kontrollutvalet kan heller ikkje sjå at der er nokon dokumentasjon som tilseier at reguleringsplanen hadde vorte annleis om kommunestyret hadde handsama den som eiga sak etter innstilling frå hovudutvalet.

Kort bakgrunn for saka når det gjeld spørsmål 3 – dokumenthandtering og journalføring:

Det vert peika på frå advokat at dokument har forsvunne. Rådmann skriv også i sin epost 11.09.14 at det er utfordring med å få oversikt over dokumentasjon i saka. Rådmann skriv vidare at med dagens dokumenthandtering med elektronisk arkiv og med dagens rutinar så vil ikkje kommunen kome opp i same situasjonen.

Kontrollutvalet si vurdering:

Kontrollutvalet ser det som uheldig at kommunen sitt arkiv er uoversiktleg og det difor er vanskeleg å ha sikkerheit for at ein har alle dokument i denne saka. Kontrollutvalet ønskjer i eit seinare møte å få ein gjennomgang frå administrasjon om korleis ein sikrar seg at ein ikkje kjem opp i tilsvarande situasjon. Kontrollutvalet ber om å få tilsendt dei rutinane som gjeld for område og ei utgreiing frå rådmann om korleis ein sikrar seg at dei vert følgt.

Kort bakgrunn for saka når det gjeld spørsmål 4 – habilitet:

Kontrollutvalet er bedt om å sjå på handhevinga av inhabilitetsreglane. Inhabiliteten knytt seg til Tore Kvalheim som part og leiar for plan, oppmåling og byggjesak.

Fylkesmannen har i brev 10.12.13 også vurdert spørsmålet om habilitet og skriver der følgjande:

Habilitet:

Det følger av fvl § 6 tredje ledd at dersom «den overordnede tjenestemann [er] ugild, kan avgjørelse i saken heller ikke treffes av en direkte underordnet tjenestemann i samme forvaltningsorgan». Foresegna rammer etter ordlyden berre avgjerder i saka, mens saksforebuing fell utanfor. Avgrensinga mot saksforebuing er eit bevisst val gjort av lovgivar. Det kjem fram m.a. ved ei samanlikning med reglane i § 6 første og andre ledd, som også rammer det å forebu grunnlaget for ei avgjerd.

Kommunen opplyser sjolv om at inhabiliteten er knytt til Tore Kvalheim som part og leiar for plan, oppmåling og byggjesak.

I den aktuelle saka er det hovudutval for plan, landbruk og teknisk som har fatta vedtak om tilbaketrekking av ferdigattesten og omgjering av denne til mellombels bruksløyve. Det er også utvalet som tok stilling til om Kvalheims klage skulle føra fram eller ikkje. Dette utvalet er eit politisk organ. «[A]vgjørelsen», jf. § fvl 6 tredje ledd, er dermed ikkje fatta av kommunen sin administrasjon der den inhabile personen er tilsett.

Uansett så har rådmannen vore saksansvarleg for denne saka i kommunen. Rådmannen er overordna leiaren for plan, oppmåling og byggjesak som var inhabil. I tillegg har kommunen engasjert Asplan Viak for å gjera saksforebuing i saka. Fylkesmannen kan etter dette ikkje sjå at det ligg føre brot på foresegnene om habilitet i forvaltningslova.

Sivilombudsmannen har heller ingen merknad til kommunen si handsaming som følgje av inhabilitet.

Kontrollutvalet si vurdering:

Kontrollutvalet viser til fylkesmannen og sivilombudsmannen si vurdering av spørsmålet om habilitet. Kontrollutvalet ser ikkje noko grunnlag for å gjere nokon ekstra vurderinga av den saka.

Samrøystes vedtak:

Det er gjort sakshandsamingsfeil som gjer at saka vert uoversiktleg. Kommunestyret har indirekte godkjent reguleringsplanen for Bressvika ved si klagehandsaming i 28.11.02. Kontrollutvalet ser det som viktig at kommunen sikrar at sakshandsaminga er riktig og at vedtak vert fatta av dei organ som har mynde til det. Kontrollutvalet ser det som uheldig at arkivet i den konkrete saka er uoversiktleg.

29/14 Forvaltningsrevisjon – prosjektplan – NAV – oppfølging av sak 22/13 Vedlegg: Forslag til prosjektplan.

Revisjonen hadde utarbeida eit forslag til prosjektplan der ein skulle sjå på ressursbruk og rutinar for oppfølging av mottakarar av sosial stønad i Radøy kommune:

Føremål

Føremålet med forvaltningsprosjektet er å sjå nærare på kommunen si organisering og styringssystem innan tenesteområdet. Ein vil kartlegge kommunen sine praksisar og rutinar for å etterleva pålagde lover. Vidare vil ein gjera ei vurdering av i kva grad rutinar for oppfølging og ressursbruk innan tenesta er effektiv i høve til målsettinga om at mottakarar av sosial stønad vert sjølvhjelpen og kjem ut av rolla som stønadsmottakar.

Overordna problemstilling:

Har Radøy kommune eit styringssystem for å følgja opp mottakarar av sosial stønad på ein effektiv og formålstenleg måte?

1. Korleis er sosialtenesta organisert og i kva grad legg organiseringa til rette for ei effektiv forvaltning?
2. Har Radøy kommune system og rutinar som sikrar etterleving av relevante lovkrav i arbeidet med oppfølging av mottakarar av sosial stønad?
3. Sikrar Radøy kommune naudsynt opplæring, vedlikehald og vidareutvikling av kunnskap og kompetanse blant kommunen sitt personell i arbeids- og velferdsforvaltninga?

Tidsplan:

Prosjektet vil bli starta opp i siste halvår av 2014 og rapporten kan handsamast av kontrollutvalet før sommaren 2015.

Samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet vedtok å bestille prosjektet slik det var presentert frå revisjonen i prosjektplan.

29/14 Gjennomgang av møteprotokollar frå politiske utval

Samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet hadde ingen kommentarar.

31/14 Eventuelt

Neste møte i kontrollutvalet var planlagt til 25.11.14 vart flytta til 02.12.14.

Saker til neste møte:

- Prosjektrekneskap Olsvollstranda
- Oppfølging av tidlegare forvaltningsrevisjonsprosjekt – vedlikehald
- Orientering om økonomiforvaltning og rutinar for forvaltning av bebuar og pasientrekneskapen
- Investeringsprosjekt – organisering og ansvar
- Kommunale reguleringsplaner – status for arbeidet og prosessane – orientering frå administrasjon

Manger, 30. september 2014

Astrid Nordanger
Astrid Nordanger/nestleiar

Bent Gunnar Næss/sekretær

Sak til kontrollutvalet i Alver kommune

Bakgrunn

Under den «opne spørjetimen» på kommunestyremøtet 29.oktober 2020 vart rådmannen spurd om korleis administrasjonen handsamar saker som kjem inn under Opplæringslova paragraf 9a, og kva som vert gjort for å skape eit «eit fullt forsvarleg arbeidsmiljø» på skulane, ikkje berre for elevane - men også for dei tilsette Jfr. Arbeidsmiljølova paragraf 2-2.

I sitt svar forsikra rådmannen forsamlinga om at Opplæringslova og Arbeidsmiljølova blir følgd. Ingen av dei tilsette i kommunen «treng føle uro», vart det sagt. Det vart og gitt ei innføring i kva rutinar som er knytt til slike saker (paragraf 9 a). Rådmannen avslutta innlegget sitt slik: - Det at kommunen tek slike saker på alvor, bør gje kommunen tillit.

Tillit er stikkordet. Bakgrunnen for at desse spørsmåla vart tekne opp, hadde sitt utgangspunkt i to saker som oppstod i vårsemesteret 2019 på ein av ungdomsskulane i Lindås kommune. Kommunen si handtering av sakene vekte sterke reaksjonar i lokalsamfunnet. Gjennom lokalaviser og sosiale media kom det til uttrykk ein grunnleggjande mistillit til korleis kommuneadministrasjonen hadde gått fram i desse sakene. Det rådde ei oppfatning av at dei tilsette ikkje hadde fått ei rettferdig og korrekt behandling av sin arbeidsgjevar, Lindås kommune. Utfallet av sakene stridde mot folks ålmenne rettsoppfatning.

Mange let seg engasjere. Det gjorde også vi som står bak dette skrivet, ei sjølvoppnemnd gruppe av erfarne folk frå ulike yrkesgrupper med variert arbeidsbakgrunn. Over ein periode har vi sett nærare på innhaldet i sakene og korleis leiinga i kommunen har behandla dei. Vi har gått gjennom alt av tilgjengelege saksdokument. Vi har involvert og rådført oss med fagpersonar som har kunnskap og lang erfaring innanfor dei ulike saksområda.

Vårt fokus har vore på kommunen si **forvaltning** – ikkje på personalsakene og personar. Vår tilnærming er på eit overordna og prinsipielt plan: Korleis er praksis i administrasjonen i Alver kommunen i høve til Forvaltningslova, Opplæringslova og Arbeidsmiljølova? Er praksis i kommunen i tråd med gjeldande normer og retningslinjer for kva ein kan forvente av tilfredstillande og korrekt sakshandsaming?

Sakene som er omtala, oppstod like før kommunesamanslåinga. Likevel meiner vi at Alver kommune, som ein rettsinstans, har det rettslege ansvaret for saker som oppstod i Lindås kommune i 2019. Det er eit poeng her at rådmannen og oppvekstsjef i Alver kommune, var dei som hadde ansvar for sakene i Lindås kommune.

Vi vil gjennom fire punkt påvise brot med gjeldande normer og retningslinjer for tilfredsstillande og korrekt sakshandsaming.

- 1) Manglande lokal plan og rutinar for Opplæringslova § 9a våren 2019
- 2) Formelle feil i sakshandsaming, referatskriving og dokumentasjon
- 3) Manglar i prosedyren ved «oppseiing»
- 4) Hemmeleghald av prosess

1) Manglande lokal plan og rutinar for Opplæringslova § 9a våren 2019

Kommunestyret i Alver vedtok 29. oktober 2020 at det skal gjennomførast ein kommunerevisjon , der Opplæringslova §9 a skal evaluerast frå perioden januar 2020 og fram til no. I dag veit vi at Alver kommune har ein plan og rutinar for korleis ein følgjer opp saker i samband med Opplæringslova § 9a. Dette har rådmannen gjort greie for i kommunestyret og oppvekstsjefen har informert om det same gjennom lokalaviser.

Både rådmannen og oppvekstsjefen har vist til denne planen og rutinane kvar gong det har blitt reist spørsmål om handteringa av sakene som oppstod våren 2019. Men det som ikkje stemmer i deira framstilling, er at denne planen ikkje var på plass før eit halvt år etter desse episodane skjedde. Først i midten av oktober 2019 kom plan og rutinar på plass.

I praksis betydde dette at Oppvekstavdelinga i Lindås kommune stod våren 2019 utan ein plan og rutinar for korleis ein skulle handsame saker i tråd med § 9a i Opplæringslova. Dette førde til feiltolkningar av lova frå arbeidsgjevar si side og ei handsaming av sakene som oppstod, som fekk alvorlege konsekvensar for to av lærarane i Lindås kommune.

Den eine saka er ikkje avslutta enno. Vi ber om at kommunerevisjonen ser nærare på kommunen si handtering av desse to sakene og konsekvensane dei har fått for to arbeidstakarar . Vi spør: Er dette god og forsvarleg forvaltning frå administrasjonen si side?

2) Formelle feil i sakshandsaming, referatskriving og dokumentasjon

a) Møteinnkalling

Arbeidstakar AA vart innkalla til eit «drøftingsmøte» 18.juni 2019, der «..mogleg oppseiing» står på agendaen. I sakspapira følgde det med eit referat frå forrige møte mellom arbeidstakar og arbeidsgjevar (Lindås kommune) som vart halde 27. mai 2019.

Før vi kommenterer sjølve innhaldet i referatet, er følgjande opplysning viktig : Arbeidstakar AA får innkallinga (datert 11. juni 2019) til drøftingsmøtet via Posten og har det i hende 15. juni. Det er tre dagar før møtet skal finne stad. Arbeidstakar og fagforeining får dermed urimeleg lite tid til å førebu seg til eit så avgjerande og alvorleg møte. Ein må og ta me at i dette tidsrommet nærmar det seg ferieavvikling, noko som skulle vise seg å by på problem med å skaffe juridisk bistand på så kort varsel. Under ei seriøs møteleiing hadde aldri ei slik møteinnkalling blitt godkjend.

b) Agenda

I strid med god og forventa sakshandsaming, har møteleiinga fjerna to grunnleggjande postar frå agendaen: «Godkjenning av innkalling» og «Godkjenning av referat». Det manglar dokumentasjon som stadfestar at slike godkjenningar har funne stad.

c) Møteleiing

Møteleiar for drøftingsmøtet er personalrådgjevaren, som og fungerer som referent i møtet. Det er svært uvanleg at møteleiar også skal vera referent i eit møte. Å fylle begge desse rollene på ein god måte samstundes er ikkje lett. Referatet frå drøftingsmøtet (datert 20.06.2019) viser manglande kunnskap om grunnleggjande møteleiing og sakshandsaming. Personalrådgjevaren skriv: «Før agenda ønskjer AA og fagforeininga å leggje fram merknadar til referat på forrige møte. Merknadane vil bli arkivert saman med referatet.»

Dette er alvorlege sakshandsamingsfeil. For det første skal ikkje kommentarar til det forrige referatet handsamast utanfor agenda, men skal derimot stå som ei eiga sak på agendaen: «Godkjenning av referat.» For det andre skal ikkje merknadane vere noko utanfor referatet, som eit vedlegg. Referatet skal vera eitt dokument. Merknader som kjem inn, skal innarbeidast i hovuddokumentet. Om møtedeltakarane ikkje vert samde om referatet og eventuelle merknader, skal dei likevel innarbeidast i hovuddokumentet og skriva kven som står bak formuleringane. Dette er det ikkje teke omsyn til.

d) Møtereferat

Eit møtereferat er å sjå som eit juridisk dokument. Det er det skriftelege beviset på kva som har blitt sagt og bestemt på eit møte. Føremålet med eit referat er å få fram kva møtedeltakarane meiner eller har meint på møtet. I den samanheng er det avgjerande at referenten opptre sakleg og objektivt. Det er viktig at møtedeltakarane får moglegheit til å godkjenne referata, slik at dei kan gå god for at dei er riktig forstått og sitert. Først når eit referat er godkjent og underskrive av alle partar er det eit juridisk dokument.

I saka til AA føreligg det fire referat datert 22/05, 27/05, 20/06 og 04/07. Eitt av referata er signert av rektor på den aktuelle ungdomsskulen, dei andre av ein personalrådgjevar ved kommunen si HR-avdeling. Ingen av referata er signert av den andre parten (AA)/fagforeining.

På bakgrunn av opplysningane i referatet frå møtet 27. mai 2019, vel administrasjonen i kommunen å innkalle arbeidstakar til eit drøftingsmøte, då for å sjekke ut grunnlaget for å avslutte arbeidsforholdet. Til drøftingsmøtet har juristar frå fagforeininga sendt med ein skarp protest mot utforminga av det omtala referatet :

«Referatet inneholder en del betraktninger/tolkninger av AA sine uttalelser, og gir dermed ikke en objektiv framstilling av det som vart sagt i møtet. Dette fører etter vår mening til en del feiltolkninger av det som ble sagt. Hendelsene er også tatt ut av sin sammenheng og ville sett annerledes ut satt inn i en kontekst.»

Sjølv om fagforeininga poengterer alvorlege feil og manglar i referatet frå møtet 27. mai 2019, ser det ikkje ut til å ha noko å seie for administrasjonen Lindås kommune, representert ved rådmann, oppvekstsjef, personalrådgjevar og rektor. Arbeidstakaren sine grunnleggjande rettar i samsvar med arbeidsmiljølova er såleis ikkje teke omsyn til av Lindås kommune som arbeidsgjevar.

Referata er tendensiøse, der referenten vel ord og vendingar som underbyggjer arbeidsgjevar si oppfatning av arbeidstakar. Referata er og prega av referenten sine fortolkingar av kva arbeidstakar meinte. Det er og oppsiktsvekkande at referenten prøver å skape eit bilete av at arbeidsgjevar og fagforeining har den same oppfatning, men at det er arbeidstakar som ikkje forstår seg sjølv og sitt eige beste. Dette grensar mot maktmisbruk frå arbeidsgjevar.

Referata som eksisterer i sakene er av ein slik karakter at dei ikkje kan reknast som eit «juridisk dokument». Til det er dei for einsidige, partiske, fortolkande og tendensiøse. Juristar og andre fagfolk stadfestar denne oppfatninga.

Desse sakene viser at det trengst ein gjennomgang av kommuneleiinga sin praksis ved møteleiing og referatskriving.

3) Framgangsmåten ved oppseiing.

Eit arbeidsforhold er eit gjensidig forhold mellom arbeidsgjevar og arbeidstakar kor begge har rettar og plikter. Desse er definert i arbeidsavtalen i arbeidsmiljølova og er supplert med praksis frå domstolane.

Har ei sak kome så langt at oppseiing vert vurdert som eit alternativ, er det viktig at begge partar opptrer ryddig og korrekt. Slike prosessar krev lang førebuing, og det er viktig at arbeidsgjevar kan dokumentere at den tilsette har fått moglegheit til å korrigere seg.

I siste møte i saka (04.07.2019) uttalte representanten frå personalavdelinga direkte til AA : «Me er komne til at du er uegna som lærar». Dei andre deltakarane på møtet var rådmannen, oppvekstsjefen, læraren og representant frå Undervisningsforbundet. Ingen av dei andre representantane frå kommunen kommenterte uttalen – altså må ein tru at dei var av same oppfatning.

Det seier seg sjølv at læraren opplevde situasjonen som djupt krenkande og audmjukande. Manglande tillit og støtte frå arbeidsgjevar, medieomtale om saka og usanne rykte som byrja å florere vart ei påkjenning. Midt oppi alt dette, er det eit moment som er gjort kjend i sakspapira, at læraren står overfor ein krevjande situasjon med alvorleg sjukdom i nær familie. Heile situasjonen vart ei svær psykisk utfordring. Dette er forhold som er viktig å ta med for å forstå dei vurderingane læraren gjer når han seinare skriv under avtale med kommunen.

Bakgrunn for vår vurdering.

a) Tidsaspektet.

Arbeidstakar AA vart innkalla til eit «drøftingsmøte» 18.juni 2019, der «..mogleg oppseiing» står på agendaen. I sakspapira følgde det med eit referat frå føre møtet mellom arbeidstakar og arbeidsgjevar (Lindås kommune) som vart halde 27. mai 2019. I møte 4.7.2019 får så læraren melding om at han er “ueigna som lærar”.

Er ein halvanna månad på veg inn i ferietida (27. mai 2019 - 04. juli 2019) nok tid og eit bra tidspunkt for å køyre ein slik prosess ?

b) Mogelege merknader .

Dersom ein arbeidstakar ikkje utfører sine arbeidsoppgåver i samsvar med avtale og lov, må arbeidsgjevar følgje dette opp. Som eit første steg er det vanleg at arbeidsgjevar tek opp dette i ein ordinær personal-/medarbeidarsamtale.

Det er ingen historikk i denne saka som kan vise til at læraren har ein einaste merknad korkje munnleg eller skriftleg frå skuleleiinga om sitt arbeid med elevane.

c) Mogelege åtvaringar munnleg eller skriftleg.

Dersom arbeidstakar har gjort, eller let vere å gjere noko som er vesentleg ved utføring av arbeid i samsvar med avtale og/eller regelverk, kan ei åtvaring bli gitt av arbeidsgjevar. Føremålet med ei

åtvaring er at arbeidstakaren skal korrigere åtfærd. Det er viktig at arbeidsgjevar kan dokumentere at det har blitt gitt oppfølging av den tilsette sine feil og manglar i arbeidsforholdet.

Det eksisterer ingen dokumentasjon i saka som viser at læraren har fått noko åtvaring frå skuleleiinga, verken munnleg eller skriftleg.

d) Hjelp og rådgjeving for å korrigere åtfærd.

Arbeidsgjevar må i møtet opplyse om kva krav som gjeld arbeidstakar eller alternativt kva som vedkommande har gjort feil. Dersom lærar har eit spesielt problem, må skuleleiinga og lærar drøfta løysingar. Skuleleiinga kan/må tilby hjelp til læraren - med andre ord; læraren må få hjelp til å justere seg.

Leiinga ved skulen kom aldri med eit tilbod om hjelp og rådgjeving.

e) Vurdering av læraren i undervisningssituasjonen.

I prosessen med å vurdere om ein lærar er eigna eller ikkje, er det viktig å få vurderingar frå fleire hald. Det er naturleg at nøytral kompetanse vert trekt inn for å vurdere læraren i undervisningssituasjon med elevane. Ein skal heller ikkje undervurdere den fagekspertisen som ein finn blant kollegaer på skulen.

Korkje kollegaer eller nøytral ekspertise utanfrå har vore brukt for å vurdere læraren i arbeidssituasjonar.

f) Gyldige referat frå møte mellom arbeidsgjevar og arbeidstakar.

Læraren må og få høve til å bere fram sine eigne synspunkt i saka på lik linje med motparten.

Synspunkta til læraren må protokollførast. Jfr. Punkt 2 ovanfor.

Ingen av referata som skal dokumentere samtalane mellom arbeidsgjevar og lærar er godkjende. Dei må sjåast på som ugyldige juridiske dokument, og kan difor ikkje brukast som bevis i saka.

g) Dokumentasjon av grunnlag for å oppseiing.

Bakgrunn og årsak for dette må dokumenterast grundig. Ein må kunna visa til uforsvarleg praksis, meldingar og klage frå kollegaer, foreldre, elevar, mangel på korrigerings trass i åtvaringar munnleg og skriftleg.

I denne saka er alt basert på samtalar med EIN elev, foreldra til eleven, ingen åtvaringar munnleg eller skriftleg før ein vurderer å avslutta arbeidstilhøvet.

Lindås kommune som ein ansvarleg arbeidsgjevar burde teke ein «time out», utvist eit snev av omsorg for ein medarbeidar som låg nede for teljing. Saka burde blitt utsett og seinare blitt leia inn på eit konstruktivt og forsvarleg spor. Men slike omsyn tok ikkje rådmannen og administrasjonen. Dei køyrde prosessen vidare i sitt tempo.

Lindås kommune si løysing på saka var dei gav læraren eit tilbod på kroner 770.000,- for å fråtre stillinga si. Dette til trass for at læraren hadde uttrykt eit ønskje om å halde fram med å undervise. Han var villig til å justere/korrigere seg i undervisningssituasjon.

Administrasjonen sa at dersom han ikkje kom til å ta i mot tilbodet innan fristen, kom dei til å køyre sak mot han. Dette kan ikkje kallast noko anna enn eit utilbørlig press frå arbeidsgjevar og eit maktmisbruk. Sett ut frå den situasjonen AA var sett i då han skreiv under avtale med kommunen, vil me hevda at denne avtalen ikkje kan sjåast som gyldig, og at saka er dermed heller ikkje avslutta på korrekt vis.

4. Hemmeleghald av prosess

I desse sakene har fleire prøvd å finne ut kva som eigentleg har hendt. Det er ikkje så rart når ein offentleg person som ein lærar/kollega er - brått forsvinn frå skulen/arbeidsplassen. Mange sit igjen med spørsmål dei vil ha svar på.

Når administrasjonen har blitt kontakta om desse sakene, vert det vist til at teieplikta hindrar dei i å uttale seg. Dette gjeld også spørsmål som omhandlar bruk av lovverket frå arbeidsgjevar si side, bruk av midlar frå kommuneøkonomien og om rettsvern for dei tilsette. Folk som har engasjert seg, journalistar og andre, har opplevd at kommunen har lagt lokk på sakene og gjort dei utilnærmelege under overskrifta «personalsaker». På den måten vert fokuset flytta vekk frå kritiske merknadar til sakshandsaminga.

OPPSUMMERING

Er praksis i kommunen i tråd med gjeldande normer og retningslinjer for kva ein kan forvente av tilfredstillande og korrekt sakshandsaming?

Rådmannen sa i sitt innlegg på kommunestyremøtet 29. oktober 2019 : - Det at kommunen tek slike saker på alvor, bør gje kommunen tillit.

Dersom rådmannen og administrasjonen hadde teke desse sakene på alvor, då hadde vi sett eit heilt anna presisjonsnivå i høve til praksis i møte med Forvaltningslova, Opplæringslova og Arbeidsmiljølova. Det vi har vore vitne til, gjev ikkje tillit.

Rådmannen orienterte kommunestyremøtet om at det var svært få personalsaker blant dei 2700 tilsette i Alver kommune. «Ingen av dei tilsette i kommunen treng føle uro», la han til.

Det er stor grunn til uro. Desse to sakene avdekkjer ein systemsvikt i kommunen si forvaltning. Mangel på kompetanse og kvalitetssikring i den øvste leiinga i kommunen, fekk og kan få alvorlege følgjer for rettsvernet til den einskilde arbeidstakar. Ikkje berre for lærarar, men for arbeidsmiljøet til alle dei 2700 tilsette.

Dette får og konsekvensar for omdømet til Alver kommune som arbeidsgjevar. Med tanke på rekruttering av nye medarbeidarar, kan dette vere eit hinder for nokon å søkje jobb i kommunen.

Framleis er her mange spørsmål som manglar svar:

- Kjøpte kommunen seg her ut av ei sak dei truleg ville ha tapt i retten ?
- Oppseiing utløyser rettar for den som vert oppsagt. Går kommunen klar desse rettane ved å laga ein slik avtale ?
- Dersom ein tilsett har gjort grove feil i arbeidet sitt som utløyser oppseiing, skal då denne personen få betalt ?
- Er dette riktig bruk av innbyggjarane sine skattepengar?
- Kor i budsjettet finn ein pengar til slike økonomiske avtalar?
- Kvifor er det eit hemmeleghald bak summen i denne saka? Skal ikkje kommuneøkonomien vere transparent for innbyggjarane?
- Kva mandat har kommunestyret gjeve rådmannen i slike saker? Kor ligg beløpsgrensa - før rådmannen må konsultera politisk leiing om bruk av kommunale midlar?

Vi ber om at kontrollutvalet går gjennom desse to sakene og vurderer korleis administrasjonen i kommunen har handtert dette i høve til Opplæringslova, Arbeidsmiljølova og Forvaltningslova, med det som mål at desse to får si rettferdige oppreising og andre arbeidstakarar slepp å oppleva slikt i framtida.

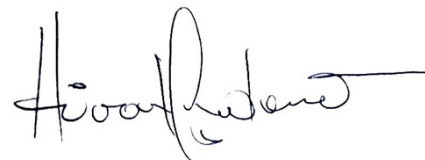
Med venleg helsing

Reidar Konglevoll

Helge Brekke.

Håvard Giezendanner

Prosjektplan

Generell eigarstyring

Eigarskapskontroll
Alver kommune

April 2021

www.kpmg.no

Innhold

1. Innleiing	3
1.1 Bakgrunn	3
1.2 Kort om eigarskapskontroll	3
1.3 Alver kommune sitt eigarskap	3
2. Føremål, problemstillingar og kriterier	5
2.1 Føremål	5
2.2 Problemstillingar	5
2.3 Kriterier	5
3. Tilnærming, team og honorar	6
3.1 Metode	6
3.2 Aktivitets- og framdriftsplan	6
3.3 Prosjektteam	7
3.4 Honorar	7

1. Innleiing

1.1 Bakgrunn

Kontrollutvalet i Alver kommune vedtok i møtet 25.01.21 sak 7/21 å bestille ein prosjektplan av ein eigarskapskontroll av den generelle eigarstyringa i kommunen.

Generell eigarstyring er eit prioritert prosjekt i kommunen sin plan for eigarskapskontroll for 2020-2024. I arbeidet med risiko- og vesentlegvurderinga til Alver kommune kom det fram at eigarstyringa opplevast å vere eit umodent område i Alver kommune. Kommunen har ei eigarskapsmelding som blei vedteken av fellesnemnda i 2019. Kommunen vil kjøre ein strategiprosess på eigarstyring i inneverande periode.

1.2 Kort om eigarskapskontroll

Kommunesektorens organisasjon (KS) har utarbeida tilrådingar for korleis kommunar bør følge opp og forvalte eigarskapet sitt i «Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll»¹. Eigarskapskontroll dreier seg primært om å kontrollere om den som utøver kommunen sine eigarinteresser, gjer dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyret sine vedtak og anerkjende prinsipp for eigarstyring. Eigarskapskontroll har i utgangspunktet ei brei tilnærming og søker å fange opp flest moglege problemstillingar relatert til eigarskapsoppfølginga.

1.3 Alver kommune sitt eigarskap

Alver kommune har eigendelar i følgjande interkommunale- og aksjeselskap:

Selskap	Kommunen sin eigardel
Knarvik Industri og Miljø AS	100 %
Lindås Tomteselskap AS	100 %
Meland Utbyggingsselskap AS	100 %
Bergen og Omland Hamn AS	18 %
Aufera AS	47,33 %
Vann Vest AS	5,56 %
IKT Nordhordland Kommunalt Oppgåvefelleskap	47,33 %
Nordhordland og Gulen Interkommunale Renovasjonsselskaps IKS	76,67 %
Nordhordland Utviklingsselskap IKS	62,25 %

¹ Dette vart oppdatert i 2020, i samsvar med ny kommunelov.

Interkommunalt arkiv i Hordaland IKS	11,75 %
Region Nordhordland Helsehus IKS	57,8 %
BKK	3,45 %
Gløde AS	54 %
Landbrukets Eieendomsselskap AS	11,8 %

2. Føremål, problemstillinger og kriterier

2.1 Føremål

Føremålet med eigarskapskontrollen er å undersøke om eigarskapet i Alver kommune er i samsvar med regelverk og anerkjende prinsipp for eigarstyring.

Eigarskapskontrollen vil vere forbetningsorientert, og vil ha som formål å gi tilrådingar om tiltak dersom det vert avdekket forbetningsområde. Eigarskapskontrollen ville kunne vere eit bidrag inn i det strategiske arbeidet knytt til eigarstyring kommunen har planlagt å gjennomføre.

Eigarskapskontrollen vert gjennomført i samsvar med RSK 002 Standard for eigarskapskontroll fastsatt av styret i Norges Kommunerevisorforbund.

2.2 Problemstillinger

På bakgrunn av føremålet blir følgende problemstillinger foreslått:

1. I kva grad blir eigarinteressene til kommunen utøvde i samsvar med;
 - a. Gjeldande regelverk?
 - b. Etablerte normer for god eigarstyring?
 - c. Kommunen sine prinsipp for god eigarstyring?

2.3 Kriterier

Til problemstillingane vert det stilt opp revisjonskriterier. Revisjonskriterier er dei krav og normer som tilstand og/eller praksis i kommunen vert målt mot. Revisjonskriterier må vere aktuelle, relevante og gyldige for kommunen. Sentrale kjelder til å utleia revisjonskriterier vil vere:

- ✓ Lov om interkommunale selskap (IKS-loven)
- ✓ Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)
- ✓ KS sine tilrådingar om eigarskap, selskapsleiing og kontroll
- ✓ Kommunen sin eigarskapsmelding
- ✓ Kommunen sine overordna prinsipp for god eigarstyring

3. Tilnærming, team og honorar

3.1 Metode

For å kunne svare ut problemstillingane vil vi nytte dokumentanalyse og intervju. I første omgang vil vi samle inn relevant dokumentasjon frå kommunen. Vi vil vidare gjennomføre intervju med nøkkelpersonar knytt til Alver kommune si eigarstyring. Det vil vere hensiktsmessig å intervjuje ordførar og kommunedirektør i Alver kommune og eventuelt andre respondentar som er sentrale i eigarstyringa til kommunen.

Føremålet med intervju er å få utfyllande informasjon og forklaringar til dokumentasjonen. Ved gjennomføring av intervju vert det utarbeida intervjuguidar. Frå kvart intervju skriv vi referat som vi sender til kvar enkelt respondent til verifisering (gjennomlesing og eventuell korrigerings). Svar frå respondentar vert analysert og samanstillt med dokumentasjon. Data vert vurdert opp imot revisjonskriteria, for at vi så gjer svar til problemstillingane i revisjonen.

Det vil utarbeidast ein skriftleg sluttrapport som skildrar undersøkinga, funn og tilrådingar. Utkast til rapport vil sendast på høyring til relevante aktørar før rapporten vert slutført. Det vil vere ein rød tråd gjennom rapporten og rapporten vil vere kvalitetssikra og etterprøvbar.

3.2 Aktivitets- og framdriftsplan

Vi vil bruke 85 timar på oppdraget, fordelt på hovudaktivitetane planlegging, gjennomføring og rapportering. Vi foreslår oppstart i mai etter vedtak av prosjektplan i kontrollutvalet 26. april. Datainnsamling – og analyse vil bli gjennomført i mai og juni. Rapportarbeid vil skje i august. Rapporten vil bli overlevert til møtet i kontrollutvalet 30. august 2021.

Figuren under viser forslag til aktivitets- og framdriftsplan:

Faser + aktiviteter	April				Mai				Juni					Juli					August				
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	31	32	33	34	35
1 Forberede																							
1.1 Forundersøkelse																							
1.2 Etablere prosjektplan																							
1.3 Godkjenning prosjektplan KU																							
2 Starte opp																							
2.1 Sende oppstartsbrev																							
2.2 Oppstartsmøte																							
2.3 Dokumentliste																							
2.4 Intervjuplan																							
3 Gjennomføre																							
3.1 Dokumentanalyse																							
3.2 Intervjuguide																							
3.4 Interjvu																							
3.5 Analyse																							
3.6 Kvalitetssikring																							
3.8 Rapportutkast																							
4 Rapport																							
4.1 Ferdigstille rapportutkast																							
4.2 Høring rapportutkast (1-2 u.)																							
4.3 Oversending av rapport																							
4.4 Presentasjon KU																							

Vårt forslag til gjennomføringsplan legg til grunn at kommunen sender etterspurt dokumentasjon til oss innan rimelig tid, samt at vi får tilgang til personar, dokumentasjon og data. Eventuelle forseinkingar kan føre til at presentasjon av rapporten vert utsatt til møtet som er planlagt i oktober.

3.3 Prosjektteam

KPMG sitt team i forvaltningsrevisjonen består av:

Oppdragsansvarlig for forvaltningsrevisjonen er Harald Sylta.

Prosjektleder er Magnus Heggen.

Prosjektdeltakar er:

- ✓ Sindre Dueland
- ✓ Maria Halvorsen

Kvalitetssikring:

- ✓ Bjørg Rabbe Sandven

3.4 Honorar

I samsvar med avtale.

Kontakt oss

Harald Sylta

Partner

T +47 40 63 96 66

E harald.sylta@kpmg.no

Magnus Heggen

Senior Associate

T + 47 90 02 49 60

E magnus.heggen@kpmg.no

kpmg.no

© 2021 KPMG AS, a Norwegian limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

This proposal is made by KPMG AS, a limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent firms affiliated with KPMG International, a Swiss cooperative, and is in all respects subject to the negotiation, agreement, and signing of a specific engagement letter or contract. KPMG International provides no client services. No member firm has any authority to obligate or bind KPMG International or any other member firm vis-à-vis third parties, nor does KPMG International have any such authority to obligate or bind any member firm.

Alver kommune

Årsmelding 2020

Innleiing

Den lovpålagte årsrapporteringa for Alver kommune i 2020 består av årsrekneskap med noter og årsmelding.

§ 14-7.Årsberetning

Kommuner og fylkeskommuner skal utarbeide en årsberetning for kommunens eller fylkeskommunens samlede virksomhet. Det skal også utarbeides en egen årsberetning for hvert kommunalt eller fylkeskommunalt foretak.

Årsberetningene skal redegjøre for:

- a) Forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid
- b) Vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene
- c) virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller fylkeskommunen eller innbyggerne
- d) tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard
- e) den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling
- f) hva kommunen eller fylkeskommunen gjør for å oppfylle arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26.

Årsberetningene skal avgis seinast 31. mars

Ansvarleg utgjevar:

Alver kommune, Rådmannen, 5914 Isdalstø

Tlf.: 56 37 50 00

postmottak@alver.kommune.no

www.alver.kommune.no

26. mars 2021

Ørjan Raknes Forthun
Rådmann

Janne Sund
Kommunalsjef Økonomi

Innhold

Budsjettvedtak for 2020	4
Økonomi, nøkkeltal og analyse hovudtal	5
Rekneskapsresultat.....	5
Bevillingsoversikt drift §5 -4 (1A)	5
Rekneskapskjema § 5-6 økonomisk oversikt drift (regnskapsskjema 4)	6
Rekneskapskjema § 5-4 1B – drift, tenestemråda sine nettoutgifter.....	6
Tenestemråda – avviksoversyn	7
Avviksforklaring bevilgninger per sektor	8
Sektor 1 – Politisk styring.....	8
Sektor 2 – Administrativ styring, HR og Økonomi	8
Sektor 3 – Prosjekt	8
Sektor 4 – Samfunnsutvikling	8
Sektor 5 – Pleie og omsorg	9
Sektor 6 – Oppvekst.....	9
Sektor 7 – Teknisk forvaltning og drift.....	9
Nøkkeltal – økonomiske måltal 2020	11
Størrelse på disposisjonsfond	11
Netto renteberande gjeld	12
Netto driftsresultat	12
Netto driftsresultat – korrigert	12
Netto lånegjeld	13
Risikoeksponering.....	13
Kommunens økonomiske stilling – forhold som har økonomisk betydning for kommunen	15
Analyse hovudtal	16
Driftsinntekter	16
Driftsutgifter	16
Netto Finansutgifter.....	17
Investeringar (rekneskapskjema 5)	17
Etikk, likestilling og tiltak mot diskriminering.....	19
Internkontroll 2020	20
Organisasjonsnivå	20
Sektor samfunnsutvikling	20
Sektor helse og omsorg	21
Sektor oppvekst	21
Sektor teknisk forvaltning og drift	22

Budsjettvedtak for 2020

Verbalpunkt	Status per 1. tertial	Status per 2. tertial
Kommunestyret ønskjer ei sak, i samband med revidert budsjett, om kompensasjon for ubunden tid for pedagogar i kommunale barnehagar. Saka må omhandle konsekvensar, pedagogiske og økonomiske, og økonomiske konsekvensar for dei private barnehagane på sikt	Utval for oppvekst, kunnskap og kultur samt Formannskapet har fått orientering i høve til dette verbalpunktet. Legg opp til rapportering på dette punktet i samband med tertialrapporteringa. Stipulert kostnad: 10 500 000 kr. pr. år inkl. tilskot til dei private bhg.	Utval for oppvekst, kunnskap og kultur samt Formannskapet har fått orientering i høve til dette verbalpunktet. Legg opp til rapportering på dette punktet i samband med tertialrapporteringa. Stipulert kostnad: 10 500 000 kr. pr. år inkl. tilskot til dei private bhg.
Kommunestyret ber om at rådmannen ser på konsekvensar av økonomisk likebehandling mellom kommunale og private barnehagar (pedagognorm/innbyggjarinitiativ).	Utval for oppvekst, kunnskap og kultur samt Formannskapet har fått orientering i høve til dette verbalpunktet. Likebehandling er i denne saka forstått med at tilskot for 2020 blir rekna ut frå auke i pedagognorm og bemanningsnorm for 12 mnd i 2018, ikkje 5 mnd som er stoda i dag. Stipulert kostnad 14 100 000 kr.	Utval for oppvekst, kunnskap og kultur samt Formannskapet har fått orientering i høve til dette verbalpunktet. Likebehandling er i denne saka forstått med at tilskot for 2020 blir rekna ut frå auke i pedagognorm og bemanningsnorm for 12 mnd i 2018, ikkje 5 mnd som er stoda i dag. Stipulert kostnad 14 100 000 kr.
Kommunestyret opprettheld normalt til ordinær undervisning i 2020 og vil arbeide vidare for å unngå kutta seinare i økonomiplanperioden.	Dette er tatt omsyn til i ressurstildeling til skulane for skuleåret 2020/21.	Dette er tatt omsyn til i ressurstildeling til skulane for skuleåret 2020/21.
Kommunestyret ber om at det blir sett i gang arbeid med ein moglegheitsstudie for området kring gamle Alversund skule, og ein moglegheitsstudie for området kring Meland ungdomsskule.	Det blir jobba med å førebu prosessen med moglegheitsstudiene for desse to områda. Plan for dette arbeidet blei lagt fram for formannskapet 30. april (Sak 50/20 melding/orientering).	
Kommunestyret ber om at det blir sett på finansieringa av elitekorpsa i kommunen med mål om likebehandling.	Det blir jobba med ei ny tilskotsordning for kultur og idrett, som skal gje meir føreseielege rammer. Ordninga blir lagt fram for utval for oppvekst, kunnskap og kultur (OKK) i juni, og blir vidare tatt opp i samband med økonomiplanen 2021 – 2024 til hausten. I 2020 er Alver sine to elitekorps innstilt med same tilskot.	
Kommunestyret forutset at auke i bemanning innanfor samfunnsutvikling og administrativ styring vert gjort innanfor eksisterande ramme. Kommunestyret forutset at nedtrekk generelt for samfunnsutvikling ikkje rammar ungdomsklubbtilbodet.	Det blir jobba med å handtere kostnad for auka bemanning på kr 1,5 mill innanfor den økonomiske ramma til sektor samfunnsutvikling. Dette vil kome i tillegg til dei vedtatte innsparingstiltaka for sektoren.	
Kommunestyret vil følgje med i utviklinga når det gjeld økonomien til kyrkjeleg fellesråd i 2020. Gjennom den kommunale representanten i kyrkjeleg fellesråd vil ein kome attende til drifta i revidert budsjett mai/ juni 2020 om nødvendig.	Den økonomiske stoda er ikkje endeleg avklart, men KF melder om krevjande budsjettssituasjon og svak likviditet. Alver kommune har forskuttert tilskot, straks KF har meldt om sine behov. Det vert å kome attende med oppdatert informasjon i tertialrapport 2/2020.	
Kommunestyret ber kyrkjeleg fellesråd utarbeide ein verdibevarande vedlikehaldsplan for kyrkjene i Alver.	KF har innhenta tilbod for å få laga ein forenkla vedlikehaldsplan for kyrkjebygga. Dei anslår kostnaden til å verte ca kr. 250 000. Dette er ikkje ein fullgod tilstandsrapport men slik dei vurderer det, godt nok til å lage ein plan for det mest naudsynte vedlikehaldet for dei første åra.	
Kommunestyret ønskjer ein god prosess for hall på Ostereidet med mål om bygging i økonomiplanperioden, der ein m.a. ser på alternativ plassering og ny utforming av hall som får ned kostnadane.	Det er ønske om ein fleirbrukshall på Ostereidet. Arbeidet avheng av områdeplan for Ostereidet. Prosjektet startar opp att hausten '20. Ein vil ha fokus på breiare medverknad og optimalisering av lokalisering og funksjonar.	

Tabellen viser verbalpunktene i kommunestyret sitt opprinnelege budsjettvedtak for 2020, og korleis rådmannen i rapporteringa til kommunestyret i rapporteringa for 1. og 2. tertial har svart og kommentert på desse punkta i budsjettvedtaket.

Økonomi, nøkkeltal og analyse hovudtal

Rekneskapsresultat

Netto driftsresultat for 2020 er 10,8 mill. kr, noko som utgjør 0,4% netto driftsresultat.

Frå og med 2014 har det tekniske berekningsutvalet for kommunal og fylkeskommunal økonomi rådd til at netto driftsresultat minst skal utgjera 1,75% av driftsinntektene.

Driftsrekneskapan for tenesteområda viser eit totalt mindreforbruk på 36 mill. kr. når vi tek omsyn til netto avsetningar (skjema 1a) i forhold til revidert budsjett 2020. Meir om dette under «tenesteområda – avviksoversyn med forklaring».

På dei sentrale postane (skjema 1A) er det 3 mill. kr høgare skatt/ ramme og eigedomsskatt enn budsjettet. Det er motteke 3,4 mill. kr mindre i utbytte enn budsjettet og netto renteinntekter/ utgifter er 5,6 mill. kr høgare enn budsjettet. Avdraga vart i 2020 13 mill. kr lågare enn budsjettet. Dette skuldast både lågare framdrift på investeringane i 2020, og at avdraga som var budsjettet i dei tre tidlegare kommunane i snitt var høgare enn det som kjem fram av minimumsberekinga. Det er lagt til grunn som ein budsjettforutsetning at Alver kommune skal nytte minimumsbereking på avdraga.

Bevilningsoversikt drift §5 -4 (1A)

Bevilningsoversikt - drift (regnskap) § 5-4	Rekneskap 2020	Reg.budsjett 2020	Oppr.budsjett 2020
1 Rammetilskudd	979 904 419	989 659 000	944 170 000
2 Inntekts- og formueskatt	779 976 929	768 750 000	786 430 000
3 Eiendomsskatt	143 953 867	142 411 000	142 411 000
4 Andre generelle driftsinntekter	80 547 369	80 150 000	73 450 000
5 Sum generelle driftsinntekter	1 984 382 584	1 980 970 000	1 946 461 000
6 Sum bevilgninger drift, netto	1 920 719 706	1 983 447 478	1 909 516 907
7 Avskrivninger	80 806 992	45 200 000	45 200 000
8 Sum netto driftsutgifter	2 001 526 698	2 028 647 478	1 954 716 907
9 Brutto driftsresultat	-17 144 115	-47 677 478	-8 255 907
10 Renteinntekter	16 227 418	15 500 000	19 460 000
11 Utbytter	20 712 138	24 150 000	24 150 000
12 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	6 905 372	-	-
13 Renteutgifter	34 379 650	32 430 000	49 646 000
14 Avdrag på lån	80 633 608	93 770 000	98 270 000
15 Netto finansutgifter	-71 168 330	-86 550 000	-104 306 000
16 Motpost avskrivninger	99 130 814	69 470 000	71 000 000
17 Netto driftsresultat	10 818 369	-64 757 478	-41 561 907
Disponering eller dekning av netto driftsresultat			
18 Overføring til investering	-17 799 474	-16 900 000	-6 900 000
19 Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	15 453 974	-274 078	1 445 922
20 Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-8 472 870	81 931 556	47 015 985
21 Dekning av tidligere års merforbruk		-	-
22 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-10 818 369	64 757 478	41 561 907
23 Fremført til inndecking i senere år (merforbruk)		-	-

Rekneskapskjema § 5-6 økonomisk oversikt drift (regneskapskjema 4)

Rekneskapskjema 4 - økonomisk oversikt - drift	Rekneskap 2020	Reg. budsjett 2020	Oppr. budsjett 2020	Rekneskap 2019
Driftsinntekter				
1 Rammetilskudd	979 904 419	989 659 000	944 170 000	
2 Inntekts- og formuesskatt	779 976 929	768 750 000	786 430 000	
3 Eiendomsskatt	143 953 867	142 411 000	142 411 000	
4 Andre skatteinntekter	-	-	-	
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	106 686 429	80 279 000	73 400 000	
6 Overføringer og tilskudd fra andre	399 379 760	199 019 628	188 801 978	
7 Brukerbetalinger	72 190 045	72 474 893	82 176 893	
8 Salgs- og leieinntekter	137 131 167	155 451 360	163 181 687	
9 Sum driftsinntekter	2 619 222 616	2 408 044 881	2 380 571 558	0
Driftsutgifter				
10 Lønnsutgifter	1 419 633 350	1 343 710 029	1 299 816 154	
11 Sosiale utgifter	326 915 834	339 403 406	340 645 865	
12 Kjøp av varer og tjenester	650 561 720	606 886 424	580 467 146	
13 Overføringer og tilskudd til andre	130 661 085	84 573 500	79 935 300	
14 Avskrivninger	99 130 814	69 470 000	71 000 000	
15 Sum driftsutgifter	2 626 902 803	2 444 043 359	2 371 864 465	0
16 Brutto driftsresultat	-7 680 187	-35 998 478	8 707 093	0
Finansinntekter				
17 Renteinntekter	16 418 223	15 608 000	19 797 000	
18 Utbytter	20 712 138	24 150 000	24 150 000	
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	6 905 372	-	-	
20 Renteutgifter	44 034 383	44 217 000	66 946 000	
21 Avdrag på lån	80 633 608	93 770 000	98 270 000	
22 Netto finansutgifter	-80 632 258	-98 229 000	-121 269 000	-
23 Motpost avskrivninger	99 130 814	69 470 000	71 000 000	0
24 Netto driftsresultat	10 818 369	-64 757 478	-41 561 907	0
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:				
25 Overføring til investering	-17 799 474	-16 900 000	-6 900 000	
26 Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	15 453 974	-274 078	1 445 922	
27 Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-8 472 870	81 931 556	47 015 985	
28 Bruk av tidligere års mindreforbruk	-	-	-	
28 Dekning av tidligere års merforbruk	-	-	-	0
29 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-10 818 369	64 757 478	41 561 907	0
30 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)				

Rekneskapskjema § 5-4 1B – drift, tenesteområda sine nettoutgifter

Rekneskapskjema 1B - drift Tenesteområda sine netto utgifter	Rekneskap 2020	Reg. budsjett 2020	Oppr. Budsjett 2020	Rekneskap 2019
1 Politisk styring	45 159 176	45 001 803	37 321 803	0
2 Administrativ styring, HR og økonomi	92 219 956	118 663 999	118 127 880	0
3 Prosjekt	1 614 677	1 106 214	963 237	0
4 Samfunnsutvikling	91 598 150	94 909 675	87 308 762	0
5 Helse og omsorg	733 185 573	743 049 770	706 358 672	0
6 Oppvekst	803 938 776	825 945 304	813 029 158	0
7 Teknisk forvaltning og drift	153 003 399	154 770 713	146 407 395	0
Sum tenesteområda	1 920 719 706	1 983 447 478	1 909 516 907	0

Tenesteområda – avviksoversyn

Rekneskapskjema 1B - drift Tenesteområda sine netto utgifter	Rekneskap 2020	Reg. budsjett 2020	Avvik	Avvik i %
1 Politisk styring	45 159 176	45 001 803	157 373	0,3 %
2 Administrativ styring, HR og økonomi	92 219 956	118 663 999	-26 444 043	-22,3 %
3 Prosjekt	1 614 677	1 106 214	508 463	46,0 %
4 Samfunnsutvikling	91 598 150	94 909 675	-3 311 525	-3,5 %
5 Helse og omsorg	733 185 573	743 049 770	-9 864 197	-1,3 %
6 Oppvekst	803 938 776	825 945 304	-22 006 528	-2,7 %
7 Teknisk forvaltning og drift	153 003 399	154 770 713	-1 767 314	-1,1 %
Sum tenesteområda	1 920 719 706	1 983 447 478	-62 727 772	-3,2 %

Etter den nye kommunelova skal bruk/ avsetnader til disposisjonsfond kome fram av bevillingsoversikt drift etter § 5-4 og § 5-6 og ikkje av skjema 1B (bevillingar til sektorane). Netto avsetnader er ein viktig del av

avviksforklaringa på skjema 1B, og er ikkje eit reelt mindreforbruk. Vi har derfor utarbeidd skjema 1B korrigert for netto avsetningar for å vise det reelle mindreforbruket i 2020.

Skjema 1B	Regnskap 2020	Netto avsetninger (fra skjema 1A)	Korrigert regnskap 2020	Budsjett 2020 inkl endringer	Differanse regnskap korrigert for netto avsetninger og budsjett	Avvik i %
1 Politisk styring	45 159 176		45 159 176	45 001 803	157 373	0,4 %
2 Administrativ styring, HR og økonomi	92 219 956	16 825 274	109 045 230	118 663 999	-9 618 769	-8,1 %
3 Prosjekt	1 614 677		1 614 677	1 106 214	508 463	52,8 %
4 Samfunnsutvikling	91 598 150	-383 820	91 214 330	94 909 675	-3 695 345	-4,2 %
5 Helse og omsorg	733 185 573	5 298 809	738 484 382	743 049 770	-4 565 388	-0,6 %
6 Oppvekst	803 938 776	5 445 179	809 383 955	825 945 304	-16 561 349	-2,0 %
7 Teknisk forvaltning og drift	153 003 399	858 822	153 862 221	156 490 713	-2 628 492	-1,8 %
Totalt	1 920 719 706	28 044 264	1 948 763 970	1 985 167 478	-36 403 508	-1,9 %

Netto avsetningane per sektor består av:

Administrativ styring, HR og økonomi:

Det er mottatt midlar knytt til kommunesamanslåinga. Det er netto avsett 16,8 mill. kr til balansen i 2020, for å dekke utgifter til samanslåinga som kjem i 2021.

Samfunnsutvikling:

Netto avsetningar under samfunnsutvikling består av bruk av næringsfond (1,5 mill. kr), bruk av disposisjonsfond under kultur i samsvar med vedtak (2,6 mill. kr), avsetning tilskotsmidlar kultur, avsetning av tilskotsmidlar knytt til brannforebyggende og operativ avdeling (1,4 mill. kr) og avsetning fond sjølvkost feiing.

Helse og omsorg:

Netto avsetning til fond inneheld ubrukte koronamidlar for NAV 1,1 mill. kr, samt ubrukte tilskotsmidlar til ulike aktiviseringstiltak og vidaereutdanning.

Oppvekst:

Tilskotsmidlar frå Udir og Statsforvalteren som skal brukast og rapporterast på i 2021.

Teknisk forvaltning og drift:

Netto avsetning til fond for vatn og avløp utgjer 0,7 mill. kr, Viltfond auke 0,2 mill. kr.

Avviksforklaring bevilgninger per sektor

Det er totalt eit mindreforbruk på 36,5 mill. kr på drifta i 2020. Mindreforbruket på driftsbudsjettet skuldast delvis at pensjon totalt sett vart lågare

enn budsjettert. Avvika knytt til pensjon fordeler seg slik på dei ulike sektorane:

Sektor/ område	Rekneskap 2020	Budsjett 2020	Avvik 2020
SKJEMA 1A	613 543	0	-613 543
POLITISK STYRING	223 111	208 032	-15 079
RÅDMANN	1 603 388	3 545 620	1 942 232
HR OG UTVIKLING	3 449 657	3 433 368	-16 289
ØKONOMI	1 520 469	1 978 166	457 697
PROSJEKT	17 741	112 344	94 603
SAMFUNNSUTVIKLING	6 595 329	7 630 163	1 034 834
HELSE OG OMSORG	64 367 289	73 146 967	8 779 678
OPPVEKST	45 386 210	44 513 699	-872 511
TEKNISK FORVALTNING OG DRIFT	11 286 302	12 533 060	1 246 758
Sum	135 063 039	147 101 419	12 038 380

I budsjettet for 2020 la Alver kommune til grunn at pensjonskostnadene skulle vere ein fast pro-sentsats av lønsgrunnlaget for ordninga i SPK - Statens Pensjonkasse (i hovudsak for lærarane i sektor for oppvekst) og KLP for alle andre. Årsaka til at pensjon totalt vart 12 mill. lågare enn bud-sjettert skuldast at det i utrekninga av prosentsat-sen for pensjon ikkje var teke omsyn til løn til

vikarar, ekstrahjelp og avtalefesta tillegg i det be-rekna lønsgrunnlaget. Manglande historiske data gjer at ein ikkje hadde samanlikningstal frå året før, der eit slikt avvik ville kome fram på ein meir oversiktleg måte. Det er i 2021 utarbeida nye ru-tinar for å sikre at eit eventuelt avvik i pensjon vert fanga opp i samband med tertialrapporte-ninga.

Sektor 1 – Politisk styring

Det vart eit meirforbruk innan politisk styring på 0,2 mill. kr i 2020 etter at utgifter knytt til forpro-sjekt kommunehus Manger er flytta frå investe-ringsrekneskapen til drift. Prosjektet er i 2020 vedtatt som ein del av investeringsbudsjettet, men arkitektteikningane og konsulentutgifter til prosjektering som er belasta prosjektet, tilfreds-stiller ikkje krava i GKRS 4. Utgiftene kan såleis ik-kje førast i investeringsrekneskapet. Utgiftene som er flytta frå investeringsrekneskapen til driftsrekneskapen utgjer 1,3 mill. kr.

Sektor 2 – Administrativ styring, HR og Økonomi

Under administrativ styring, HR og økonomi vart det eit samla mindreforbruk på 9,7 mill. kr i 2020.

Mindreforbruket skuldast i hovudsak at lønns-oppgjere blei lågare enn forventa per 2. tertial-rapport (inkl. arbeidsgjevaravgift og pensjon) og at det vart høgare refusjonar enn budsjettert.

Sektor 3 – Prosjekt

Under sektor prosjekt er det eit meirforbruk på 0,5 mill. kr i 2020. Dette skuldast kostnader til innleige av innkjøpskompetanse eksternt i heile 2020, då ny innkjøpssjef først starta i januar 2021. I tillegg til utgifter knytt til kjøp av innkjøps-kompetanse, har det påløpt utgifter til rekrutte-ring av ny innkjøpssjef.

Sektor 4 – Samfunnsutvikling

Sektor samfunnsutvikling hadde eit samla mind-reforbruk på 3,7 mill. kr i 2020.

Brann og redning har eit mindreforbruk på 2,2 mill. kr i 2020. Mindreforbruket skuldast i hovud-sak lågare lønsutgifter grunna færre hendingar, samt meirinntekt på refusjon sjukeløn.

Kultur har eit samla mindreforbruk på 0,4 mill. kr i 2020. Det er eit mindreforbruk innan løn på 1,0 mill. kr grunna høgare refusjon av sjukeløn enn vi-karutgifter. Tilskot til trussamfunn har eit meir-forbruk på 0,8 mill. kr i forhold til budsjett.

Plan og analyse har eit mindreforbruk på 1,2 mill. kr som skuldast vakante stillingar og refusjonar på sjukeløn.

Sektor 5 – Helse og omsorg

Pleie og omsorg hadde eit mindreforbruk på 4,6 mill. kr i 2020. Det er store avvik mellom budsjett og rekneskap innan sektoren, kor tenesteområda Sjukeheimar, Heimeteneste og Habiliteringstenester ender med eit samla meirforbruk på 23,1 mill. kr, medan NAV, lege- og rehabiliteringsteneste, administrasjon, og Psykisk helse og rus, har eit samla mindreforbruk på 27,7 mill. kr.

Sjukeheimane og Habiliteringstenesta har betydelege utfordringar med å produsere naudsynte tenester innanfor budsjettet ramme i 2020.

Sjukeheimstenesta har eit samla meirforbruk på 13 mill. kr i 2020. Vakante stillingar har medført høg bruk av innleigde vikarar til ein høgare kostnad, store svingingar i tenestebhov hjå enkeltbrukarar har vorte dyrt å dekke opp, samstundes som statleg refusjon for ressurskrevjande brukarar vart lågare enn budsjettet.

Habiliteringstenesta har eit samla meirforbruk på 9,2 mill. kr. I 2020 har eit varierende og auka tenestebhov gjort det krevjande å følgje kostnadsutviklinga, samstundes som ein har arbeid med å finne ein meir kostnadseffektiv organisering. Overskridingane er fordelt på fleire avdelingar, og dei største avvika er under Ambulerande tenester, Kvernhusmyrane og Bjørkhaugen og avlastningstenestene. Ambulerande tenester er ein ny måte å organisere denne type tenester på i Alver kommune, noko som har gjort det vanskeleg å budsjettere. I dei tidlegare kommunane var dette tilbodet organisert under heimetenesta. Arbeidet med å lage rutine for utmåling av tenester og tidsbruk er påbegynt og vil halde fram gjennom 2021, og vil gjere arbeidet med å følgje kostnadsutviklinga lettare.

Lege- og rehabiliteringstenesta har eit mindreforbruk på 7,1 mill. kr som følgje av vakante stillingar gjennom året, sjukelønnsrefusjonar og noko høgare brukarbetalingar enn budsjettet.

Psykisk helse og rus har eit mindreforbruk på 2,6 mill. kr. Dette skuldast i hovudsak høgare refusjonar for ressurskrevjande brukare og tilskot innan rusomsorg enn budsjettet.

NAV har eit mindreforbruk på 13,1 mill. kr som følgje av vakante stillingar gjennom året og lågare kostnader til sosialhjelp og kvalifiseringsprogram.

Sektor 6 – Oppvekst

Sektor oppvekst hadde eit samla mindreforbruk på 16,5 mill. kr i 2020.

Stab oppvekst har eit mindreforbruk på 5,1 mill. kr. Avviket skuldast blant anna lågare utgifter enn budsjettet til kjøp frå andre kommunar for born i skule og barnehage heimehørande i Alver kommune. Det har og vore mindre bruk enn budsjettet innan området styrkingstiltak knytt til førskuleborn. Budsjettet for 2020 vart ikkje korrigert for transaksjonar mellom dei tre gamle kommunane, noko som gjer at budsjettet for 2020 har vore for høgt. Stab oppvekst har og hatt mindreforbruk innan lønn grunna vakante stillingar.

PPT har eit mindreforbruk på 1,4 mill. kr som i hovudsak skuldast lågare driftsutgifter innan kompetanseheving, køyring og drift av bilar, på grunn av Covid-19.

Innan tenesteområde skule er det eit mindreforbruk på 4,1 mill. kr. Skulane har meirinntekter for gjesteelevar, samt høgare tilskot frå staten (bla Udir og IMDI). SFO har eit samla meirforbruk på 1,0 mill. kr som skuldast før høgt budsjettet inntekt og færre born som har nytta tilbodet.

Barnehage har eit mindreforbruk på 5,4 mill. kr i 2020 innan lønsområdet. Ved oppstart av nytt barnehageår hausten 2020 var det behov for færre avdelingar i barnehagane enn budsjettet. I tillegg vart ubunden tid for pedagogar i barnehagane på Radøy avvikla frå barnehageåret 2020/2021. Det er og mottatt høgare refusjon av sjukeløn enn vikarutgifter.

Helsestasjon- og jordmorteneste har eit mindreforbruk på 0,8 mill. kr som skuldast høgare inntekt frå prosjektmidlar enn budsjettet.

Barnevern kom ut om lag i balanse for 2020.

Sektor 7 – Teknisk forvaltning og drift

Sektor teknisk forvaltning og drift hadde eit samla mindreforbruk på 2,6 mill. kr i 2020. Sjølvkost rekneskapen for vatn og avlaup er inkludert i tala, og bidreg med eit mindreforbruk på kr 5,4 mill. kr. Dette kjem i hovudsak som ein effekt av at

avskrivningane i kommunerekneskapen er lågare enn det som er lagt til grunn i etterkalkyle og budsjett for sjølvkost. Totalt sett påverkar dette ikkje kommunerekneskapen, då vi ser motsett effekt på skjema 1A, differanse mellom avskrivningar og motpost avskrivningar. Om ein ser bort frå rekneskapseffekt frå sjølvkostområde på sektor TFD, har den kommunalt finansierte drifta eit meirforbruk på kr 2,8 mill. kr samanlikna med budsjett.

Sektoren har hatt eit betydeleg lågare inntektsnivå enn budsjettert. Mindreinntekter frå plan, oppmåling og byggesak utgjer kr 5,8 mill. kr og

husleige inntektene er kr 4,3 mill. kr under budsjettert nivå. Det vedtekne gebyrregulativet for 2020 har ført til at vi ikkje har klart å oppnå budsjetterte inntekter på plan og byggesak. Leigeinntekter frå bustader er lågare enn budsjettert som følgje av noko svakare utleigebelegg.

Dei reduserte inntektene er delvis dekkja opp gjennom å halde stillingar vakante, samstundes har koronabegrensingar gitt utsettingar på vedlikehald, og gitt reduksjon i kostnader knytt til innkjøp av varer og tenester i 2020.

På sektoren er det rekneskapsført 1,3 mill. kr lågare pensjon enn budsjettert.

Nøkkeltal – økonomiske måltal 2020

Etter Kommuneleova § 14-2 har kommunestyret ein ny plikt til å vedta finansielle måltal for utviklinga av kommunens økonomi. Dette inneber at kommunestyret skal nytte finansielle måltal som verktøy for langsiktig økonomistyring. Kommuneleova inneheld ikkje klare føringar til kva måltal som skal nyttast, og kommunen må sjølv definere gode og relevante måltal. Måltala skal bidra til å synleggjere økonomiske prioriteringar på ein enkel og lettfatteleg måte.

I november og desember 2020 var sak om økonomiske måltal og handlingsreglar til behandling i formannskapet. I november vart saka utsett, og i desember var det vedteken at «Formannskapet

utset vedtak om økonomiske måltal og handlingsreglar, og ber om at økonomiske måltal og handlingsreglar vert ein del av den økonomiske strategiprosessen til formannskapet våren 2021». Formannskapet har i mars 2021 fortsett arbeidet med økonomiske måltal. Økonomiske måltal og handlingsreglar er ein del av strategiprosessen våren 2021, og det vert lagt opp til vedtak i juni 2021.

Fram til kommunestyret vedtek økonomiske måltal og handlingsreglar for Alver kommune, rapporterer rådmannen på måltala som låg til grunn i saka frå desember 2020.

Størrelse på disposisjonsfond

Alver kommune sitt disposisjonsfond bør på sikt vere på 15% av kommunens frie inntekter. Måltal på disposisjonsfond må sjåast opp mot den risiko som kommunen er utsett for, og måltalet vil derfor naturleg variere frå kommune til kommune. Alver kommune har høge inntekter frå eigedomsskatt på tidligare verk og bruk, og når overgangsordninga er avslutta i 2025, skal bortfallet av dei tidlegare inntektene frå eigedomsskatt på verk og bruk kompensert gjennom auka overføringar i rammetilskotet frå staten. Dersom det vert gjort endringar i kompensasjonsordninga, er det svært viktig at Alver kommune har avsett midlar som gjer at vi kan handtere dette utan at det på kort sikt går utover tilbodet til innbyggjarane våre gjennom ikkje planlagde nedskjeringar eller reduksjon i tenestetilbodet. Meir om andre usikre faktorar kjem fram under kapitlet «Risikoeksponering». I økonomiplan 2021 – 2024 er det lagt inn tiltak for kunne å auke avsetninga til disposisjonsfond. Per 31.12. 2020 er status på avsetnad på disposisjonsfond slik:

Disposisjonsfond	31.12.20
Fond langsiktig plassering:	
Fond for svingninger i langsiktig plassering	20 000
Langsiktig plasserte midlar	100 000
Sum fond langsiktig plassering per 31.12	120 000
Disp.fond med spesifisert formål	
Næringsfond	8 070
Infrastrukturfond	6 482
Trafikksikringfond	1 124
Sum disp.fond med spesifisert formål per 31.12	15 676
Ordinære disp.fond	
Generelt disp.fond	141 960
Alle disposisjonsfond per 31.12.20	277 636
Disposisjonsfond i % av frie inntekter	14,0 %

Netto renteberande gjeld

Eit langsiktig mål for Alver kommune bør vere at netto renteberande gjeld ikkje overstig 90% av Alver sine frie inntekter.

Alver kommune har definert netto renteberande gjeld som all langsiktig gjeld med frådrag av utlån og lån til sjølvkostfinansierte investeringar innan vatn og avlaup (VA). Lån til VA-investeringar er sett lik bokført verdi av anleggsmidlar knytt til sjølvkostområda for vatn og avlaup. I utrekninga av netto renteberande gjeld har vi forutset at VA-området er 100% lånefinansiert, og at årlege avdrag til dette området er lik dei årlege avskrivningane på VA-investeringane.

Tabellen viser at netto renteberande gjeld utgjer 124 % av frie inntekter, og er såleis 34% over målalet på 90%. Dette utgjer om lag 600 mill. kr høgare gjeld enn målalet.

Netto driftsresultat

Alver kommune bør på sikt ha eit netto driftsresultat på om lag 3% . For 2020 ville eit netto driftsresultat på 3% utgjort 78,5 mill. kr. Det er i økonomiplanen lagt inn tiltak som skal sikre ein positiv økonomisk utvikling og at vi fram mot

Netto driftsresultat – korrigert

For å synleggjere kva Alver kommune sitt netto driftsresultat hadde vore utan eingongsinntekter eller andre ekstraordinære inntekter og utgifter, viser vi netto driftsresultat korrigert. Dette talet er viktig å presentere for å vise eit reelt driftsnivå i det enkelte år, noko som vil gje ein betre peikepinn på det økonomiske nivået vi tar med oss inn i eit nytt år.

I det korrigerde netto driftsresultatet har vi korrigert for netto bruk/ avsetnad til fond som er ført på dei ulike sektorane i 2020.

Det vart betalt 62 mill. kr i avdrag i 2020 knytt til låneopptak på dei generelle investeringane. Med same avdragsprofil (utan nye låneopptak), korrigert for auke i rammetilskot knytt til lønns og prisstigning, vil det ta om lag 8-10 år før Alver kommune når målalet på 90% netto rentebærende gjeld. Dersom det blir iverksett andre tiltak, som til dømes nedbetaling av gjeld, vil Alver kommune kunne oppnå målalet tidligare.

tal i 1000 kr

Netto renteberande gjeld	Rekneskap 31.12.2020
Langsiktig gjeld	3 367 926
Utlån formidlingslån	-332 481
Utlån egne midlar	-48 727
Lån til VA-investeringar finansiert med gebyrinntekter	-801 203
Sum netto lånegjeld	2 185 515
Netto renteberande gjeld i % av frie inntekter	124 %

2027 skal nærme oss målet på 3% . Alver kommune har i 2020 følgjande netto driftsresultat:

	2020
Netto driftsresultat	10 818 369
Netto driftsresultat %	0,4 %

Korrigert netto driftsresultat	2020
Netto driftsresultat	10 818 369
Netto avsetning/ bruk fond	26 324 263
Korrigert netto driftsresultat	-15 505 894
Netto driftsresultat %	-0,6 %

Det er eit avvik mellom korrigert netto driftsresultat og målalet for netto driftsresultat på 3%. Dette utgjer 94 mill. kr.

Netto lånegjeld

FOLKETAL	01.01.2020	31.12.2020	Endring 2020
Innbyggjarar	29 224	29 337	113

tal i 1000 kr

Lånegjeld, utlån og ubrukte lånemidlar	Rekneskap 01.01.2020	Rekneskap 31.12.2020	Endring 2020
Langsiktig gjeld	2 934 685	3 367 926	433 241
Utlån formidlingslån	-260 093	-332 481	-72 388
Utlån egne midlar	-67 363	-48 727	18 636
Ubrukte lånemidlar	-217 095	-298 212	-81 117
Sum netto lånegjeld	2 390 134	2 688 506	298 372
Netto lånegjeld pr. innbyggjar (kr)	81 787	91 642	9 855

Netto lånegjeld er berekna på same vis som det vert gjort i SSB sin Kostra-statistikk, og er definert som langsiktig gjeld (eksklusive pensjonsforpliktingar) med frådrag av totale utlån og ubrukte lånemidlar. I totale utlån inngår formidlingslån og ansvarlege lån.

Ordinære lån til investeringar og vidare utlån utgjorde 3 368 mill. kr ved utgangen av 2020. Netto

lånegjeld er 2 689 mill. kr. Netto lånegjeld pr. innbyggjar er 91 642 kr, ei auka med 9 855 kr per innbyggjar det siste året. I 2020 er det tatt opp lån til investeringar innan sjølvkost og til generelle investeringar, samt lån i Husbanken til vidareutlån på 540 mill. kr. Det er betalt avdag med til saman 107 mill. kr. Lån til vidareutlån vert vidareformidla som utlån (Startlån) til kommunen sine innbyggjarar.

Risikoeksponering

Alver kommune har midlar plassert i bank, fond (kortsiktig), og langsiktig plassert 100 mill. kr i samsvar med finansreglementet. Alver kommune er utsett for risiko knytt til rentenedgang på innskot og lågare avkastning på fond. I tillegg er det knytt risiko til dei langsiktige plasserte midlane i forhold til verdireduksjon og lågare avkastning. For å kunne handtere denne risikoen på kort sikt, har kommunestyret vedtatt å opprette eit fond «Fond for lågare avkastning» på 20 mill. kr.

Den største risikoeksponeringa Alver kommune er utsett for, er renteauke på lånegjelda, endringar i eigedomsskatt, og omfanget av kompensasjonen som skal dekke bortfall av eigedomsskatt etter endringane i eigedomsskattelova.

Alver kommune arva ein høg lånegjeld, og ved utgangen av 2020 var lånegjelda på 3 368 mill. kr. Renta har vore låg i 2020. Vekta gjennomsnittleg lånerente på gjeldsporteføljen per 31.12.2020 er

0,84%. Tilsvarande rente per 31.12.2019 var 2,23%. På sikt er det naturleg at renta vil stige.

Ein renteauke på 1% utgjør om lag 27,9 mill. kr per år i auka renteutgifter. For å finansiere ein renteauke på 1% må Alver kommune redusere driftsnivået med tilsvarande beløp, noko som utgjør om lag 40 årsverk.

I 2020 er det motteke utbytte frå BKK på 20,7 mill. kr. Ein må vere merksam på at det kan skje endringar i selskapa Alver kommune er medeigarar i, noko som gjer at nivået på utbytte kan verte redusert.

I 2020 har Alver kommune totalt motteke kr 144 mill. kr i eigedomsskatt på verk og bruk. I tillegg fekk Alver kommune som del av det ordinære rammetilskotet 37 mill. kr i kompensasjon for bortfall av eigedomsskatt på verk og bruk.

Inntektene frå eigedomsskatt er nytta til å finansiere drifta i Alver kommune. Stortinget vedtok i 2018 at dei tidlegare reglane for eigedomsskatt på verk og bruk skulle opphøre frå 01.01.2019. Skatten vert så trappa ned med 1/7 del per år i 7 år, og utgår dermed heilt frå 2025. Det er samstundes vedteke overgangsreglar for å kompensere dei kommunane som får inntektsbortfall som følgje av at eigedomsskatten for vert og bruk vert fasa ut. I vedtaket om kompensasjonsordninga som del av statsbudsjettet for 2019, var det forutsett at kommunane skulle få tilnærma full kompensasjon for inntektsbortfallet, med ei årleg auke tilsvarande nedtrappinga av eigedomsskatten for verk og bruk. I Statsbudsjettet for 2020 og særleg i 2021 er kompensasjonsordninga svekka betydeleg med innføring av bunnfrådrag. Alver kommune sin forventta kompensasjon i 2025 er dermed redusert med mellom 10 og 20 mill. kr i forhold til intensjonen ved innføring av ordninga i 2019. Inntekter frå eigedomsskatt kan difor ikkje reknast som langvarige sikre inntekter, då det kan

skje ytterlegare endringar i regelverket som regulerer adgangen til eigedomsskatt og endringar både i kompensasjonsmodell og varigheit.

Det er svært viktig at Alver kommune har avsett midlar på disposisjonsfond til å dekkje ein endring i inngangen på eigedomsskatt eller endring i nivået vi får kompensert, då ein endring på dette området vil få betydelege konsekvensar for Alver kommune på kort sikt.

Vidare er det naudsynt at det er sett av midlar på disposisjonsfond til å kunne dekkje ei uventa renteendring. Det er i økonomiplanperioden budsjettert med ei renteutvikling basert på eit estimat frå Kommunalbanken og kommunen sin gjeldsrådgjevar Bergen Capital Management. Desse estimata er utarbeida basert på informasjon frå Norges Bank og SSB sine forventningar om utviklinga i marknadsrentene. Det er rekna med at kortsiktige sertifikatlån vert refinansiert til marknadsvilkår på refinansieringstidspunktet.

Kommunens økonomiske stilling – forhold som har økonomisk betydning for kommunen

I samsvar med kommuneloven § 14-7, punkt a skal det i årsberetningen «gis opplysningar om forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid». På bakgrunn av dette kravet er det naturleg at dagens situasjon med effekter av Covid-19 pandemien omtalast.

Den pågåande pandemien vil få økonomiske konsekvensar for kommunen, både i form av reduserte skatteinntekter, lågare inntekter (brukarbetalingar) og ikkje minst auka utgifter knytt til handteringa av den pågåande pandemien. Det vert oppretta fleire ekstraordinære tiltak, det vil verte høyt sjukefråver, og det vil påløpe høge vekarutgifter og ekstra lønnsutgifter både for å dekke inn det høge sjukefråveret, men også fordi

det vil verte trong for fleire ressursar i pleie og omsorgstenesta, reinhald og drift. I 2020 fekk Alver kommune dekkja tilnærma alle direkte meirutgifter/ mindreinntekter som følgje av pandemien. I 2021 er arbeidet med vaksinerings starta opp, og massevaksinerings vil etter planen gjennomførast i løpet av 2021. Det er per dags dato ikkje kjent kor mykje av dei direkte meirutgiftene og manglande inntektene som vil bli dekkja i 2021.

Alle meirutgifter i samband med den pågåande pandemien vert ført på eigen aktivitet i rekneskapen slik at ein har oversikt over kva som er vanleg drift av kommunen og kva som er knytt til ekstraordinære tiltak eller konsekvensar knytt til Covid-19. I tillegg vert alle meirutgifter direkte knytt til vaksinerings ført på eige objekt slik at desse utgiftene lett kan identifiserast.

Analyse hovudtal

Driftsinntekter

Alver kommune sine driftsinntekter kan grupperast som følgjer (eksklusiv interne overføringar mellom avdelingane):

- Formueskatt, inntektsskatt og rammetilskot
- Egedomsskatt
- Andre driftsinntekter som vert inntektsført direkte på einingane. Døme på dette er
 - brukarbetaling
 - sals- og leigeinntekter
 - overføringar og tilskot frå andre
 - overføringar og tilskot frå staten

(inkludert i denne gruppa ligg også andre generelle statstilskot som er bokført sentralt - skjema 1A)

Samla driftsinntekter i 2020 var på 2 619,2 mill. kr.

Kommunen sine inntekter frå skatt og rammetilskot var på 1 759,9 mill. kr. Kommunen har i 2020 hatt ein skatteinngang på 84,8% av landsgjennomsnitt og mottatt netto inntektsutjevning på 90,0 mill. kr. Skatt og rammetilskot samla er 1,5 mill. kr høgare enn budsjettet.

Det er bokført 143,9 mill. kr i egedomsskatt for 2020.

Brukarbetalingar og sals- og leigeinntekter utgjer 209,32 mill. kr i 2020. Dei syner ei mindreinntekt på 18,6 mill. kr i høve til budsjett. (Avviket må sjåast i samanheng med overføringar og tilskot frå andre)

Overføringar og tilskot frå andre inneheld diverse refusjonar frå stat, fylkeskommune, andre kommunar og private for konkrete tenester som kommunen har hatt. Desse syner meirinntekter på 200,4 mill. kr. i forhold til budsjett. Avviket mellom rekneskap og justert budsjett skuldast i hovudsak at refusjon for sjukepengar og refusjon av foreldrepenge frå NAV ikkje vert budsjettet, og utgjer samla 104,8 mill. kr. Ved sjukdom/ svangerskap vil einingane ofte ha ei tilsvarande vikarutgift som på same måte ikkje har vore budsjettet. Momskompensasjon kom ut med ei meirinntekt på 44,8 mill. kr (med ei tilsvarande meirutgift

under posten «Overføringar og tilskot til andre» på utgiftssida).

Refusjonar frå staten viser ei meirinntekt på 37,9 mill. kr. Avviket skuldast blant anna prosjektmidlar og kompetansamidlar som ikkje har vore budsjettet, samt meirinntekter tilknytte ressurskrevjande tenester. Det er tilsvarande utgifter på utgiftssida.

Driftsutgifter

Alver kommune sine driftsutgifter kan grupperast som følgjer (eksklusive interne overføringar mellom avdelingane):

- Lønn og sosiale utgifter
- Kjøp av varer og tenester
- Overføringar og tilskot til andre
- Avskrivningar

Samla driftsutgiftene i 2020 var på 2 626,9 mill. kr.

Lønnsutgiftene er 75,9 mill. kr høgare enn budsjettet. Dette må sjåast i samanheng med meirinntekter på lønnsrefusjon frå Nav på 104,8 mill. kr. og meirinntekt refusjonskrevjande tenester på 12,4 mill. kr. Det er i tillegg kjøpt vikarbyråtenester for 30,2 mill. kr. i hovudsak innan helse og omsorg.

Sosiale utgifter er 12,5 mill. kr lågare enn budsjettet. Sosiale utgifter inkluderer pensjonsutgifter, premieavvik pensjon og arbeidsgivaravgift.

Kjøp av varer og tenester er 43,7 mill. kr høgare enn budsjettet. Avviket skuldast meirforbruk på konsulenttenester/vikarbyråtenester og tenestekjøp frå andre private.

Overføringar og tilskot til andre inneheld bla moms kompensasjon og overføring til privat. Overføringsutgiftene er 46,1 mill. kr høgare enn budsjettet. I avviket inngår 44,8 mill. kr meirutgifter moms drift (tilsvarande meirinntekt under posten "Overføringar og tilskudd frå andre"). I tillegg er det eit meirforbruk på overføring til andre kommunar på 1,9 mill. kr. Tysvær kommune har overtatt sekretæriatsfunksjonen for Nettverk for

petroleumskommunar (NPK) og unytta fondsmidlar for NPK er overført til Tysvær kommune.

For året 2020 utgjorde lønn og sosiale utgifter 66,5% av dei totale driftsutgiftene.

Netto Finansutgifter

Finansinntektene består av renteinntekter med 16,4 mill. kr, utbytte frå BKK med 20,7 mill. kr og gevinst på finansielle omløpsmidlar med 6,9 mill. kr. Dette er verdiauke på kommunens langsiktige finansielle plasseringar, og er budsjettet som del av renteinntektene. Finansinntektene vart samla på kr 44 mill. kr i 2020, 4,3 mill. kr meir enn budsjettet.

Finansutgiftene består av renteutgifter og avdragsutgifter. Desse vart samla på 124,7 mill. kr i 2020, som er 13,3 mill. kr lågare enn budsjettet.

Avviket skuldast lågare avdrag på lån enn budsjettet. Utrekning av minimumsavdrag etter kommunelova er mellom anna basert på kommunens årlege avskrivningar på anleggsmidlane. Berekning av minimumsavdrag var lågare enn rekna med, og avdragsbetaling vart nedjustert tilsvarende, noko som gjev større innsparing enn rekna med i forhold til budsjett. Budsjettet for avdrag i 2020 var eit resultat av budsjettpostane i dei tre tidelgare kommunane, og også basert på ein forventning om høgare framdrift på investeringane i 2020 enn det resultatet gjennom året viste.

Investeringar (rekneskapskjema 5)

Rekneskapskjema 5 - økonomisk oversikt - investering

Bevilgningsoversikt - investering (regnskap)	Rekneskap 2020	Reg. budsjett 2020	Oppr. budsjett 2020
1 Investeringer i varige driftsmidler	475 597 174	564 609 000	562 410 000
2 Tilskudd til andres investeringer	5 778 207	6 300 000	-
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	5 393 579	8 950 000	8 800 000
4 Utlån av egne midler	2 974 731	-	-
5 Avdrag på lån	-	-	-
6 Sum investeringsutgifter	489 743 691	579 859 000	571 210 000
7 Kompensasjon for merverdiavgift	67 867 014	79 629 600	72 467 000
8 Tilskudd fra andre	49 383 433	37 500 000	5 500 000
9 Salg av varige driftsmidler	10 927 879	1 500 000	1 500 000
10 Salg av finansielle anleggsmidler	-	-	-
11 Utdeling fra selskaper	-	-	-
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler	28 565 521	3 325 000	3 325 000
13 Bruk av lån	363 836 419	470 046 252	481 518 000
14 Sum investeringsinntekter	520 580 267	592 000 852	564 310 000
15 Videreutlån	95 045 965	80 000 000	80 000 000
16 Bruk av lån til videreutlån	95 045 965	80 000 000	80 000 000
17 Avdrag på lån til videreutlån	25 794 120	19 600 000	19 600 000
18 Mottatte avdrag på videreutlån	23 255 962	19 600 000	19 600 000
19 Netto utgifter videreutlån	2 538 158	-	-
20 Overføring fra drift	17 799 474	10 000 000	-
21 Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	-7 957 117	-	-
22 Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	-18 698 923	-2 700 000	6 900 000
23 Dekning av tidligere års udekket beløp	19 441 852	19 441 852	-
24 Sum overføring fra drift og netto avsetninger	10 585 286	26 741 852	6 900 000
25 Fremført til inndeckning i senere år (udekket beløp)	-	-	-

For betre å forklare oppstillinga kan utgifter og inntekter fordelast slik:

Bevilgningsoversikt - investering - oppsummering	Rekneskap 2020	Reg. budsjett 2020	Oppr. budsjett 2020
6 Sum investeringsutgifter	489 743 691	579 859 000	571 210 000
19 Netto utgifter videreutlån	2 538 158	-	-
23 Dekning av tidligere års udekket beløp	19 441 852	19 441 852	-
Sum beløp som må finansieres	511 723 701	599 300 852	571 210 000
14 Sum investeringsinntekter	520 580 267	592 000 852	564 310 000
20 Overføring fra drift	17 799 474	10 000 000	-
21 Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	-7 957 117	-	-
22 Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	-18 698 923	-2 700 000	6 900 000
Sum ekstern finansiering og netto interne avsetninger	511 723 701	599 300 852	571 210 000

Oversynet viser at Alver kommune sine brutto-investeringar i anleggsmidlar (bygningar, vegar, anlegg o.a.) er i 2020 på 475,6 mill. kr. I tillegg kjem tilskot til andre sine investeringar med 5,8 mill. kr, kjøp av aksjar og andelar på 5,4 mill. kr, og utlån av eige midlar (ekskl. vidareutlån (startlån) med kr 3 mill. kr. Til saman er investeringsutgiftene på 489,7 mill. kr. Dette er betydeleg mindre enn revidert budsjett på 579 mill. kr, og skuldast i all hovudsak at ein god del investeringsprosjekt hadde ein lågare framdrift enn rekna med. Restmidlane på dei aktuelle prosjekta vert overført til budsjett 2021 i sak fremja for kommunestyret i 2021.

På linje 19 er netto utgifter til vidareutlån med 2,5 mill. kr. Beløpet kjem av at kommunen sine avdrag på startlån er høgare enn avdraga som er motteke på vidareutlån, og dette må finansierast med bruk av fond. Udekket beløp i Lindås kommune sin investeringsrekneskap for 2019 på 19,4 mill. kr er vedteken dekket i 2020 i Alver kommune. Sum utgifter i investeringsrekneskapen som må finansierast er dermed 511,7 mill. kr

Sum investeringsinntekter er på til saman 520,6 mill. kr. Størst her er bruk av lånemidlar med 363,8 mill. kr og merverdiavgiftskompensasjon med 67,9 mill. kr

Andre finansieringsinntekter er overføringar frå drift med 17,8 mill. kr. Dette er i hovudsak bruk av disposisjonsfond til investeringar. Dette kunne tidlegare førast som bruk av fond direkte i investeringsrekneskapen, men må no førast som bruk av fond i driftsrekneskapen, og så overførast til investeringsrekneskapen.

Til slutt i oppsummeringa kjem netto avsetningar til bundne investeringsfond med 7,96 mill. kr og til ubunde Investeringsfond med 18,7 mill. kr. Avsetning til/frå bundne fond gjeld fleire prosjekt og er knytt til tilskot til investeringar som ikkje vert brukt i det året kommunen mottok tilskotet. Avsetninga til ubunde investeringsfond gjeld fond for investering i kjøp og sal av bustader. Dette inneheld vedteke avsetning med 10 mill. kr og netto salsinntekter på 8,7 mill. kr som skal gå til framtidig kjøp av bustader.

Sum av investeringsinntekter og interne finansieringstransaksjonar vert 511,7 mill. kr, og balanse-erer dermed med finansieringsbehovet.

For spesifikasjon av investeringsutgiftene per prosjekt vert det vist til note i årsrekneskapen. Nedanfor følgjer sum per hovudgruppe av investeringsprosjekt.

Prosj.gr.	Rekneskap 2020	Budsj rev 2020	Bud oppr. 2020	Avvik regnskap/budsjett
12 IKT og administrasjon	6 225 350	7 354 000	6 810 000	-1 128 650
13 Administrasjonsbygg	9 580 421	10 520 000	5 100 000	-939 579
21 Barnehagebygg	84 460 644	107 015 000	79 400 000	-22 554 356
22 Skulebygg	163 082 602	154 042 000	181 750 000	9 040 602
23 Kultur og idrett	12 463 371	14 648 000	15 125 000	-2 184 629
25 Bustader	16 537 139	28 856 000	4 000 000	-12 318 861
26 Institusjon og omsorgsbustader	1 557 074	6 004 000	2 000 000	-4 446 926
29 Kyrkjeleg fellesråd	0	14 150 000	4 700 000	-14 150 000
30 Transportmidlar og teknisk utstyr	154 375	2 550 000	500 000	-2 395 625
33 Brann	1 234 553	15 210 000	26 500 000	-13 975 447
34 Vatn	83 525 860	101 135 000	141 875 000	-17 609 140
35 Avløp	26 177 212	46 776 000	53 900 000	-20 598 788
36 Veg	25 064 914	22 985 000	7 650 000	2 079 914
37 Areal og anna utbygging	42 591 893	33 364 000	33 100 000	9 227 893
38 Corona-prosjekt + Diverse	2 941 766	0	0	2 941 766
Sum Investeringer i varige driftsmidlar	475 597 174	564 609 000	562 410 000	-89 011 826
Sum Tilskudd til andres investeringer	5 778 207	6 300 000	0	-521 793
Sum Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	5 393 579	8 950 000	8 800 000	-3 556 421
Sum Utlån av eigne midlar	2 974 731	0	0	2 974 731
				0
Sum Investeringsutgifter	489 743 691	579 859 000	571 210 000	-90 115 309

Etikk, likestilling og tiltak mot diskriminering

Arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26

Lova set krav til arbeidsgjevar om å aktivt, systematisk, målretta og planmessig fremme likestilling og å hindre diskriminering.

Alver kommune har i 2020 mellom anna ivaretatt området gjennom arbeid knytt til rekruttering, lønsfastsetting og vedteken lønspolitikk. Arbeidet er gjort i samarbeid med dei tillitsvalde og skal sikre at diskriminering, ulikskap i løn og tilsettingsforhold som skuldast mellom anna kjønn, omsorgsoppgåver, etnisitet, funksjonsnedsetting og seksuell orientering, ikkje skal førekoma.

For å bistå leiarane i deira arbeid knytt til oppfølging av området, er det mellom anna utvikla digitalt oppslagsverk og system som skal sikre at prioriterte oppgåver vert ivareteken. Dette inkluderer system og rutinar for rekruttering, medarbeidersamtalar, «onboarding» av nytilsette, oppfølging av sjukemelde med meir. Saman med dei tillitsvalde har vi i tillegg oppdatert vår livsfasepolitikk. Dette skal legge til rette for tilsette i alle livsfaser.

Kjønsmessig representasjon i leiarstillingar og forskjell i løn er og eit uttrykk for likestilling i organisasjonen. Alver kommune har 139 leiarar i kap 3. Av desse er 99 kvinner (71%) og 40 menn (29%). Snittløna for kvinnene i leiarstillingane er 688.000 kr mens tilsvarende løn for menn i leiarstillingane er 756.000 kr. Når det gjeld samla tilsette i Alver kommune er andelen kvinner 79% og 21% menn. Forskjellar i løn, og moglegheit for å motverke

utilsikta forskjellar i løn, er tema ved oppstart av årlege lønsforhandlingar og ved gjennomføringa av desse. I 2020 har det vore vurdert moglegheita for å utjamne utilsikta forskjellar i løn etter kommunesamanslåinga. Dette arbeidet er omfattande og det er så langt ikkje avsatt tilstrekkelege økonomiske ressursar til å ferdigstille dette arbeidet.

For å redusere tal på deltidstillingar, er det i 2020 etablert eit eiga prosjekt knytt til dette. Arbeidet held fram også i 2021, slik at funn og resultat ikkje er klare til å rapporterast i denne årsmeldinga. På tross av dette er det gjennom året arbeida for å tilsetje i flest mogelege heile stillingar.

Etikk

Kommunestyret i Alver oppdaterte hausten 2020 «Politisk styringsstruktur og reglement». Dette dokumentet inkluderar mellom anna etisk reglement, og er gjeldande for politikarane i Alver og dei tilsette.

Kommunens innkjøpsreglement gjev føringar for korleis kommunen skal gjere sine innkjøp og hindre at tilsette skal kome i rolle som leverandør (seljar) til kommunen. Reglementet skal sikre at tilsette ikkje kjem i ein situasjon der det er utydeleg kva rolle ein har, og motverke at vi som tilsette skal ha blanda eller motstridande interesser.

Internkontroll 2020

I 2019 var særleg fokus på å byggje Alver kommune, og i 2020 har det vore jobba særst godt med å sikre felles gode internkontrollrutinar i kvar sektor og for organisasjonen Alver generelt.

I det følgjande har vi satt opp kva som har vore jobba med på organisasjonsnivå, og i kvar sektor i 2020.

Organisasjonsnivå:

- Politisk styringsstruktur og reglement, inkludert etisk reglement vart oppdatert og vedteken i kommunestyret hausten 2020.
- Eksisterande kvalitetssystem (KF kvalitet) er evaluert, og vedteken skifta ut.
- Prosjekt knytt til implementering av nytt kvalitetssystem, blei i samarbeid med 10 kommunar (IKTNH) starta hausten 2020.
- Innkjøpsreglementet vart oppdatert vinteren 2020.
- Alver kommune arbeider systematisk, i samarbeid med IKTNH, for å få på plass alle rutinar og system som krevst for å støtte krava til GDPR.
- Økonomi – det har vore gjennomført fleire kurs for leiarane i løpet av 2020. Opplæring i budsjettarbeid med fokus på korleis ein budsjetterer og kva mynde leiarar har innanfor sin budsjettamme. Gjennomgang av korleis ein løyser uføresette hendingar i samsvar med delegasjonsreglementet og dei vedtekte økonomiske rammene.
- Økonomisk rapportering – det har i 2020 vore jobba med korleis vi kan forbetre kvaliteten på den økonomiske rapporteringa. Frå 2021 er det innført ein ny rutine for rapportering i alle ledd, og det er tatt i bruk eit nytt rapporteringssystem som sikrar at all naudsynt informasjon vert formidla mellom dei ulike nivåa.
- Administrativt delegeringsreglement for Alver, er etablert i tråd med kommunestyrets vedtak om delegering.
- HR har starta arbeid knytt til oppdatering av omstillingsavtale for Alver kommune.
- Planstrategi for Alver kommune vart vedteken mai 2020.
- Planprogram for kommuneplanen sin samfunnsdel vart vedteken i september 2020.

- Kommunestyret vedtok reglement for investeringsprosjekt våren 2020.
- Reglement for administrative utviklingsprosjekt og planprosessar vedtatt administrativt.
- Verksemdstyring. For å sikre heilskapleg planlegging og styring av kommunen blei det starta ein prosess for å byggje opp eit system for heilskapleg verksemdstyring. Det er etablert eit styringsdokument som beskriv dei ulike delane. Sentrale element i dette systemet:
 - Analyse – som grunnlag for planar, strategiar og avgjerder
 - Planlegging – overordna planlegging og økonomiplanlegging
 - Styringsmodellar – Linjestyring, prosjektstyring, eigarstyring og styring i beredskapssituasjonar
 - Mål- og resultatstyring
 - Oppdrag og verksemdsplanlegging
 - Rapportering
 - Internkontroll
 - Forbetring og innovasjon
 - Leiing og leiarutvikling
 - Samhandling og koordinering gjennom årshjul.

I 2021 og 2022 vil det bli jobba med å bygge opp og implementere dei ulike delane i verksemdstyringa.

- Planlegging og styring. Alver kommune har tatt i bruk det digitale verktøyet Framsikt for å sikre flyt og ein raud tråd i planlegging og styring. Framsikt blei nytta i prosessen med å utarbeide økonomiplan 2021 – 2024, både administrativt og politisk. Oppfølging av økonomiplanen blir frå 2021 fulgt opp i rapporteringsmodulen i Framsikt. I løpet av 2021 vil kommunen bruke planmodulen i Framsikt i arbeidet med kommuneplanen sin samfunnsdel.

Sektor samfunnsutvikling

I samband med Alver-bygginga blei det utarbeida ein overordna risiko- og sårbarheitsanalyse (ROS) for den nye kommunen, og denne danna i første omgang grunnlaget for ein beredskapsplan for kommunal kriseleiing (KKL). Som ei oppfølging av overordna ROS vil det i 2021 og 2022 bli gjennomført ROS på tenestenivå (T-ROS).

Det er gjennomført fleire utviklingsprosjekt knytt til beredskapsarbeidet. Brannførebyggjande avdeling (NGIB) har gjennomført eit digitalt kartleggingsarbeid i kart for å identifisere ulike brannobjekt, og i 2021 vil prosjektet jobbe vidare med å utvikle digitale løysingar for gjennomføring av tilsyn og oppdatering av nye objekt i kartet. Nordhordland brann og redning har starta prosessen med å utarbeide ein ny brann-ROS for regionen. Kartlegginga i prosjektet er gjennomført digitalt gjennom kartløysingar. Analyse og handlingsplan vil bli gjennomført i 2021.

Nettverk for samhandling og utvikling. Resultatet av Alver-bygginga var mellom anna at samfunnsutvikling og teknisk sektor vart etablert som to sektorar. Desse sektorane har mange felles interessefelt og det er etablert fleire nettverk for å sikre god samhandling i ulike prosessar. Mellom anna er det etablert ein forvaltningsarena for forvaltningssaker og eit nettverk for strategisk eige- domsutvikling.

Sektor helse og omsorg

Internkontrollarbeidet i sektoren har mellom anna hatt fokus på:

- Etablering av lik praksis ved tenestetildeling og harmonisering av tildelingspraksis etter kommunesamanslåinga.
- Prosjekt «Avklaring av tilsynsordningar for barn og unge» mellom oppvekst og helse og omsorg.
- Forbetringsarbeid Habiliteringstenesta og forvaltningskontoret.
- Forbetringsarbeid Forvaltningskontoret og psykisk helse og rus.
- Prosjekt strategisk kompetanseplan for helse og omsorg.
- Prosjekt retningslinje ferie- og fritidsreiser for personar med nedsett funksjonsevne.
- Prosjekt fag- og tenesteutvikling i helsehuset i samarbeid med andre.
- Alkoholpolitisk plan.
- Forskrift om tildeling av langtidsopphald i institusjon.
- Tatt i bruk digitale sosialtenester.
- Prosjekt robotteknologi (RPA) for fordeling av elektroniske meldingar – utarbeida ansvarsmatrise for drift og forvaltning med tilhøyrande rutine.

I løpet av 2020 har det vore utarbeidd og oppdatert rutinar i kvalitetssystemet. Dette for å sikre god internkontroll og styring- jfr forskrift for ledelse og kvalitetsforbedring. Nokre nye rutinar og avtalar:

- Samarbeidsavtalar med HVL og VID om praksisstudier.
- Samarbeidsavtale med Knarvik vgs knytt til praksis.
- Samarbeidsavtale med Helse Bergen om lærlingar og praksis i spesialisthelsetenesta.
- Rutinar knytt til dei ulike rollene i oppfølging av lærlingar.
- Rutinar knytt til rapportering av ressurskrevjande tenester og tal personar med psykisk utviklingshemming i kommunen.
- Retningslinje og rutinar knytt til legemiddelhandsaming for utøving og kontroll.
- Rutinar for handsaming av førespurnad om forskings- og innovasjonsprosjekt.
- Rutine for melding av behov for prosedyre/rutine.
- Rutinar for kontroll av autorisasjon, logging og sjølvautorisering til fagsystemet Profil.
- Sjekkliste for tilsette – skjema for dagleg informasjonstryggleik → korleis opptre når du arbeider med pasientjournal.
- Utarbeida felles rutinar for arkivering i Visma Flyt Sampro.
- Dokumentsenter- sikker handtering av post og skanning til journal.
- Handbok for nyttilsette i heimetenesta.

Sektor oppvekst

Følgjande internkontrollområder er styrka gjennom året:

- Arbeidd vidare med overordna ROS tenesteområda
- Førebudd leveranse til nytt kvalitetssystem Alver – utarbeiding av rutineskildringar
- Sikker handsaming av personopplysningar Oppvekst– Gjennomført overordna DPIA, ROS og inngått Databehandlaravtalar med leverandørar
- Tatt i bruk Visma barnevern
- Førebudd bruk av nytt saksprogram (Familia) i barnevernet
- Etablert system for kvalitetsoppfølging barnehage og skule

- Etablert system for trygt og godt barnehagemiljø
- Gjennomført eigenvurdering elevane sitt skulemiljø på skule- og skuleeigarnivå
- Tatt i bruk felles mal for månadssamtalar med leiarar og rådgjevarar
- Tatt i bruk Framsikt for budsjettering og økonomirapportering

Samarbeid med andre:

- Helsehuset – Samarbeid tenesteutvikling
- Inkluderande barnehage og skulemiljø – Nasjonal satsing (Udir: IBS)
- Digitalisering – Deltaking i DigiVestland og prosjekt digitalisering grunnskulane i Alver (Udir: Programmering og algoritmisk tenking)

Politiske saker:

- Forskrift om opptaksområde for grunnskulane i Alver kommune
- Prosedyre for opptak på annan skule enn nærskulen i Alver kommune
- Prosedyre for tildeling av skuleplass i Alver kommune
- Særleg farleg skuleveg Alver kommune
- Tilstandsrapport skulane i Alver kommune 2019-20
- Plansak: Kommunedelplan for oppvekst

Sektor teknisk forvaltning og drift

Internkontrollarbeidet i 2020 har omhandla følgjande tema:

- Alle leigeavtalar er lagt inn i eit felles avtale-system, House of Control. Oppdaterte oversikter over forsikringar og ulike abonnement (t.d. straum, telefoni, kommunale avgifter, serviceavtalar, alarmer) har hatt særleg stor merksemd pga verknadene for detaljbudsjettet.
- Sektoren har jobba systematisk med økonomistyring, i samarbeid mellom sektorleiing og avdelingsleiarane; både m.o.t. oppfølging av årsbudsjett og i arbeidet med detaljbudsjetteringa. Sektoren var prega av ein struktur i detaljbudsjettet som bygde på dei tre gamle kommunane. Ved samanslåinga var det ikkje

høve til meir detaljert gjennomgang og sortering, men i 2020 er det brukt større ressursar på nøyte gjennomgang av denne strukturen. Budsjettet er rydda og sortert på riktige ansvar og tenester, attestasjons- og tilvisingsstrukturen er tydeleggjort, og det er laga meir strømlinjeforma linjer for fakturabehandling – særleg der fakturaene er gjentakande gjennom året.

- Arbeid med temaplanar. Ved tenesteområdet eigedomsforvaltning har kartlegging av tilstand på kommunale bygg, eigedomar og anlegg vore eit fokusområde i 2020. Arbeidet har danna grunnlag for temaplanar innan vatn, avløp, veg, trafikksikring og bygg og eigedom. Det er utarbeida vedlikehaldsplan for bygg og eigedom, der det er gitt ein fast syklus for tiltak som blir prioritert innafor vedteken økonomisk ramme. Arbeidet er gjort i tett samarbeid med drift og vedlikehald.
- Styringssystem. Ved tenesteområdet drift og vedlikehald er det jobba med styringssystem og energiovervaking for alle bygg, SD-system, med sikte på energieffektivisering. Arbeidet vil halde fram i 2021. Utviklinga i straumpriisen mot slutten av året har redusert gevinsten ein del, men utan etablering av styringssystemet ville dette ført til eit større avvik i budsjettet.
- Styringssystem vatn og avløp. Drift og vedlikehald jobba med utvikling av styringssystem for vatn- og avløpsområdet. Citect-systemet er etablert på store deler av anlegga, noko som har ført til mykje betre overvaking og vesentleg auka tryggleik.
- Innovativ datafangst og analyse (IDA) – droneprosjektet. Tenesteområdet drift og vedlikehald har vore initiativtakar, pådrivar og styringseining for droneprosjektet. Dette skjer i samarbeid med ekstern leverandør og Innovasjon Norge. Prosjektet held fram i 2021. Bruk av teknologien sparer tid og kostnader, og auker kvaliteten på data – m.a. ved at feil og manglar blir raskt oppdaga. Prosjektet har avdekket ei heil rekkje andre tenesteområde og sektorar som vil kunne dra nytte av teknologien, desse er trekt inn i det vidare utviklingsarbeidet – t.d. ved kartlegging, planarbeid og beredskap. Det siste tilskotet er

undervassdrone, som er eit særst godt alternativ til å hyre inn dykkarfirma.

- Plansak, byggesak, kart, oppmåling, landbruk, miljø og tilsyn. Ved tenestområdet arealforvaltning har det vore jobba med å sy saman saksporteføljen frå dei tre gamle kommunane, ta tak i gamle restanselister og oppdatere / oppgradere koblinga mellom saker, kartsystem, planregister, matrikkel og eksterne registre. Det er lagt ned eit stort arbeid i prosedyrar og rutinar for samarbeid og samordning av saker mellom ulike fagområde. Viltforvaltninga er samla under ny paragraf, det same er landbruksforvaltninga, med tilhøyrande oppdateringar av registre, tilstand og utfordringar.
- Kommunale avgifter. Dei tre ulike gebyrsystema frå dei gamle kommunane er sydd

saman til eit felles - og til dels nytt - system. Det har vore ein stor ryddejobb i tekniske registera, slik at desse no samsvarer med gebyrregulativ, matrikkelov og plan- og bygningslova. Det har vore mykje arbeid med søknader om endra definisjonar for å få registrene til å samsvare med regelverket, t.d. knytt til definisjonar av bueiningar og dokumentasjon i historiske arkiv. Det er laga interne rutinar for informasjonsflyt mellom avdelingane for å sikre at ulike registre blir oppdatert.

- NGIR tok over ansvaret for slamgebyret ved inngangen til 2020. Arbeidet med å samkjøre datasystema er snart på plass, noko som er til stor hjelp i saksbehandlinga og for å yte god kundeservice. Det same gjeld systema som feiarane ved sektor samfunnsutvikling nyttar.

Alver kommune

Årsrekneskap med noter 2020

Innhold

Bevilgningsoversikt drift §5-4 første ledd	2
Rekneskapsskjema 1B – drift tenesteområda	2
Rekneskapsskjema 1B – drift med avvik	3
Rekneskapsskjema §5-6	4
Økonomisk oversikt § 5-9 drift	4
Bevilgningsoversikt investering § 5-5	5
Økonomisk oversikt § 5-9 Investering	5
Spesifikasjon av bevilgningsoversikt investering, per gruppe	6
Spesifikasjon av bevilgningsoversikt investering, per prosjekt	7
Rekneskapsskjema §5-8 – Balanseregnskap	10
Rekneskapsprinsipp	11
Noter til rekneskapsrapporten	13
Note 1 – endring i arbeidskapital	13
Note 2 – Ytingar til leiande personar	14
Note 3 – Pensjon	15
Note 4 – Varige driftsmidlar (anleggsmidlar)	16
Note 5 – Aksjar og andelar	16
Note 6 – Langsiktig gjeld og avdrag på lån	17
Note 7 – Oppgåve over kommunale garantiar	19
Note 8 – Avsetningar og bruk av avsetnader	20
Note 9 – Sikring av finansielle eiendeler og forpliktingar	21
Note 10 – Kapitalkonto	22
Note 11 – Utlån	23
Note 12 – Gebyrfinansierte sjølvkosttenester	24
Note 13 – Spesifikasjon av uvanlege og vesentlege postar og transaksjonar	25
Note 14 – Interkommunale samarbeid	26
Note 15 – Spesifikasjon av vesentlege postar i rekneskapsrapporten	28
Note 16 – Finansielle instrumenter og obligasjonar	28
Note 17 – Usikre forpliktingar, betinga eignedelar eller hendingar etter balansedagen	29
Note 18 – Tidligere endringar i rekneskapsprinsipp	29

Bevilgningsoversikt drift §5-4 første ledd

Bevilgningsoversikt - drift (regnskap) § 5-4	Regnskap 2020	Reg.budsjett 2020	Oppr.budsjett 2020
1 Rammetilskudd	979 904 419	989 659 000	944 170 000
2 Inntekts- og formueskatt	779 976 929	768 750 000	786 430 000
3 Eiendomsskatt	143 953 867	142 411 000	142 411 000
4 Andre generelle driftsinntekter	80 547 369	80 150 000	73 450 000
5 Sum generelle driftsinntekter	1 984 382 584	1 980 970 000	1 946 461 000
6 Sum bevilgninger drift, netto	1 920 719 706	1 983 447 478	1 909 516 907
7 Avskrivninger	80 806 992	45 200 000	45 200 000
8 Sum netto driftsutgifter	2 001 526 698	2 028 647 478	1 954 716 907
9 Brutto driftsresultat	-17 144 115	-47 677 478	-8 255 907
10 Renteinntekter	16 227 418	15 500 000	19 460 000
11 Utbytter	20 712 138	24 150 000	24 150 000
12 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	6 905 372	-	-
13 Renteutgifter	34 379 650	32 430 000	49 646 000
14 Avdrag på lån	80 633 608	93 770 000	98 270 000
15 Netto finansutgifter	-71 168 330	-86 550 000	-104 306 000
16 Motpost avskrivninger	99 130 814	69 470 000	71 000 000
17 Netto driftsresultat	10 818 369	-64 757 478	-41 561 907
Disponering eller dekning av netto driftsresultat			
18 Overføring til investering	-17 799 474	-16 900 000	-6 900 000
19 Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	15 453 974	-274 078	1 445 922
20 Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-8 472 870	81 931 556	47 015 985
21 Dekning av tidligere års merforbruk		-	-
22 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-10 818 369	64 757 478	41 561 907
23 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		-	-

Rekneskapsskjema 1B - drift tenesteområda

Rekneskapsskjema 1B - drift Tenesteområda sine netto utgifter	Regnskap 2020	Reg. budsjett 2020	Oppr. Budsjett 2020	Rekneskap 2019
1 Politisk styring	45 159 176	45 001 803	37 321 803	0
2 Administrativ styring, HR og økonomi	92 219 956	118 663 999	118 127 880	0
3 Prosjekt	1 614 677	1 106 214	963 237	0
4 Samfunnsutvikling	91 598 150	94 909 675	87 308 762	0
5 Helse og omsorg	733 185 573	743 049 770	706 358 672	0
6 Oppvekst	803 938 776	825 945 304	813 029 158	0
7 Teknisk forvaltning og drift	153 003 399	154 770 713	146 407 395	0
Sum tenesteområda	1 920 719 706	1 983 447 478	1 909 516 907	0

Rekneskapskjema 1B - drift med avvik

Rekneskapskjema 1B - drift Tenesteområda sine netto utgifter	Rekneskap 2020	Reg. budsjett 2020	Avvik	Avvik i %
1 Politisk styring	45 159 176	45 001 803	157 373	0,3 %
2 Administrativ styring, HR og økonomi	92 219 956	118 663 999	-26 444 043	-22,3 %
3 Prosjekt	1 614 677	1 106 214	508 463	46,0 %
4 Samfunnsutvikling	91 598 150	94 909 675	-3 311 525	-3,5 %
5 Helse og omsorg	733 185 573	743 049 770	-9 864 197	-1,3 %
6 Oppvekst	803 938 776	825 945 304	-22 006 528	-2,7 %
7 Teknisk forvaltning og drift	153 003 399	154 770 713	-1 767 314	-1,1 %
Sum tenesteområda	1 920 719 706	1 983 447 478	-62 727 772	-3,2 %

Skjema 1B	Regnskap 2020	Netto avsetninger (fra skjema 1A)	Korrigert regnskap 2020	Budsjett 2020 inkl endringer	Differanse regnskap korrigert for netto avsetninger og budsjett	Avvik i %
1 Politisk styring	45 159 176		45 159 176	45 001 803	157 373	0,4 %
2 Administrativ styring, HR og økonomi	92 219 956	16 825 274	109 045 230	118 663 999	-9 618 769	-8,1 %
3 Prosjekt	1 614 677		1 614 677	1 106 214	508 463	52,8 %
4 Samfunnsutvikling	91 598 150	-383 820	91 214 330	94 909 675	-3 695 345	-4,2 %
5 Helse og omsorg	733 185 573	5 298 809	738 484 382	743 049 770	-4 565 388	-0,6 %
6 Oppvekst	803 938 776	5 445 179	809 383 955	825 945 304	-16 561 349	-2,0 %
7 Teknisk forvaltning og drift	153 003 399	858 822	153 862 221	156 490 713	-2 628 492	-1,8 %
Totalt	1 920 719 706	28 044 264	1 948 763 970	1 985 167 478	-36 403 508	-1,9 %

Rekneskapsskjema §5-6

Rekneskapsskjema 4 - økonomisk oversikt - drift	Notehenvisning	Rekneskap 2020	Reg. budsjett 2020	Oppr. budsjett 2020	Rekneskap 2019
Driftsinntekter					
1 Rammetilskudd		979 904 419	989 659 000	944 170 000	
2 Inntekts- og formuesskatt		779 976 929	768 750 000	786 430 000	
3 Eiendomsskatt		143 953 867	142 411 000	142 411 000	
4 Andre skatteinntekter		-	-	-	
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	13	106 686 429	80 279 000	73 400 000	
6 Overføringer og tilskudd fra andre	14	399 379 760	199 019 628	188 801 978	
7 Brukerbetalinger	13	72 190 045	72 474 893	82 176 893	
8 Salgs- og leieinntekter	12	137 131 167	155 451 360	163 181 687	
9 Sum driftsinntekter		2 619 222 616	2 408 044 881	2 380 571 558	0
Driftsutgifter					
10 Lønnsutgifter	2, 15	1 419 633 350	1 343 710 029	1 299 816 154	
11 Sosiale utgifter	3, 13	326 915 834	339 403 406	340 645 865	
12 Kjøp av varer og tjenester	13	650 561 720	606 886 424	580 467 146	
13 Overføringer og tilskudd til andre	13	130 661 085	84 573 500	79 935 300	
14 Avskrivninger	4	99 130 814	69 470 000	71 000 000	
15 Sum driftsutgifter		2 626 902 803	2 444 043 359	2 371 864 465	0
16 Brutto driftsresultat		-7 680 187	-35 998 478	8 707 093	0
Finansinntekter					
17 Renteinntekter		16 418 223	15 608 000	19 797 000	
18 Utbytter		20 712 138	24 150 000	24 150 000	
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	16	6 905 372	-	-	
20 Renteutgifter		44 034 383	44 217 000	66 946 000	
21 Avdrag på lån	6	80 633 608	93 770 000	98 270 000	
22 Netto finansutgifter		-80 632 258	-98 229 000	-121 269 000	-
23 Motpost avskrivninger		99 130 814	69 470 000	71 000 000	0
24 Netto driftsresultat		10 818 369	-64 757 478	-41 561 907	0
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:					
25 Overføring til investering		-17 799 474	-16 900 000	-6 900 000	
26 Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	8, 12	15 453 974	-274 078	1 445 922	
27 Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	8	-8 472 870	81 931 556	47 015 985	
28 Bruk av tidligere års mindreforbruk		-	-	-	
28 Dekning av tidligere års merforbruk		-	-	-	0
29 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		-10 818 369	64 757 478	41 561 907	0
30 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)					

Økonomisk oversikt § 5-9 drift

Driftsregnskapet	
1. Netto driftsresultat	10 818 369
2. Sum budsjett-disposisjoner	79 586 056
3. Årets budsjettavvik (mer- eller mindreforbruk før strykninger)	90 404 425
7. Strykning av bruk av disposisjonsfond (note 8)*	81 931 556
8. Mer- eller mindreforbruk etter strykninger	8 472 870
12. Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disposisjonsfond	8 472 870
13. Fremført til inndekning i senere år (merforbruk).	-

*Avsetning til disposisjonsfond er høyere enn bruk av disposisjonsfond. Avsetning til disposisjonsfond skyldes omklassifisering av bundne fond for ca 45 millioner. Dette var ikke budsjettert. Sjå for øvrig note 8 for bruk og avsetning disposisjonsfond

Bevilgningsoversikt investering § 5-5

Bevilgningsoversikt - invest. (regnskap)	Regneskap 2020	Reg. budsjett 2020	Oppr. budsjett 2020	Regneskap 2019
1 Investeringer i varige driftsmidler	475 597 174	564 609 000	562 410 000	-
2 Tilskudd til andres investeringer	5 778 207	6 300 000	-	-
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	5 393 579	8 950 000	8 800 000	-
4 Utlån av egne midler	2 974 731	-	-	-
5 Avdrag på lån	-	-	-	-
6 Sum investeringsutgifter	489 743 691	579 859 000	571 210 000	-
7 Kompensasjon for merverdiavgift	67 867 014	79 629 600	72 467 000	-
8 Tilskudd fra andre	49 383 433	37 500 000	5 500 000	-
9 Salg av varige driftsmidler	10 927 879	1 500 000	1 500 000	-
10 Salg av finansielle anleggsmidler	-	-	-	-
11 Utdeling fra selskaper	-	-	-	-
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler	28 565 521	3 325 000	3 325 000	-
13 Bruk av lån	363 836 419	470 046 252	481 518 000	-
14 Sum investeringsinntekter	520 580 267	592 000 852	564 310 000	-
15 Videreutlån	95 045 965	80 000 000	80 000 000	-
16 Bruk av lån til videreutlån	95 045 965	80 000 000	80 000 000	-
17 Avdrag på lån til videreutlån	25 794 120	19 600 000	19 600 000	-
18 Mottatte avdrag på videreutlån	23 255 962	19 600 000	19 600 000	-
19 Netto utgifter videreutlån	2 538 158	-	-	-
20 Overføring fra drift	17 799 474	10 000 000	-	-
21 Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	-7 957 117	-	-	-
22 Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	-18 698 923	-2 700 000	6 900 000	-
23 Dekning av tidligere års udekket beløp	19 441 852	19 441 852	-	-
24 Sum overføring fra drift og netto avsetninger	10 585 286	26 741 852	6 900 000	-
25 Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	-	-	-	-

Økonomisk oversikt § 5-9 Investering

Investeringsregnskapet	
1. Sum investeringsutgifter, investeringsinntekter og netto utgifter videreutlån	28 298 418
2. Sum budsjettdisposisjoner	12 299 495
3. Årets budsjettavvik (udekket eller udisponert beløp før strykninger)	15 998 923
9. Avsetning av udisponert beløp etter strykninger til ubundet investeringsfond	15 998 923
10. Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp).	-

Spesifikasjon av bevilgningsoversikt investering, per gruppe

Prosj.gr.	Regneskap 2020	Budsj rev 2020	Bud oppr. 2020	Avvik regnskap/ budsjett
12 IKT og administrasjon	6 225 350	7 354 000	6 810 000	-1 128 650
13 Administrasjonsbygg	9 580 421	10 520 000	5 100 000	-939 579
21 Barnehagebygg	84 460 644	107 015 000	79 400 000	-22 554 356
22 Skulebygg	163 082 602	154 042 000	181 750 000	9 040 602
23 Kultur og idrett	12 463 371	14 648 000	15 125 000	-2 184 629
25 Bustader	16 537 139	28 856 000	4 000 000	-12 318 861
26 Institusjon og omsorgsbustader	1 557 074	6 004 000	2 000 000	-4 446 926
29 Kyrkjeleg fellesråd	0	14 150 000	4 700 000	-14 150 000
30 Transportmidlar og teknisk utstyr	154 375	2 550 000	500 000	-2 395 625
33 Brann	1 234 553	15 210 000	26 500 000	-13 975 447
34 Vatn	83 525 860	101 135 000	141 875 000	-17 609 140
35 Avløp	26 177 212	46 776 000	53 900 000	-20 598 788
36 Veg	25 064 914	22 985 000	7 650 000	2 079 914
37 Areal og anna utbygging	42 591 893	33 364 000	33 100 000	9 227 893
38 Corona-prosjekt + Diverse	2 941 766	0	0	2 941 766
Sum Investeringer i varige driftsmidler	475 597 174	564 609 000	562 410 000	-89 011 826
Sum Tilskudd til andres investeringer	5 778 207	6 300 000	0	-521 793
Sum Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	5 393 579	8 950 000	8 800 000	-3 556 421
Sum Utlån av egne midlar	2 974 731	0	0	2 974 731
				0
Sum Investeringer utgifter	489 743 691	579 859 000	571 210 000	-90 115 309

Spesifikasjon av bevilgningsoversikt investering, per prosjekt

Prosjekt	Prosjektnavn	Rekn 2020	Budsj rev 2020	Bud oppr. 2020	Avvik regnskap/ budsjett
12	IKT OG ADMINISTRASJON	6 225 350	7 354 000	6 810 000	-1 128 650
12001	IKT-ANLEGG	4 208 821	4 497 000	3 000 000	-288 179
12003	IKT DIVERSE DIREKTE INVESTERT KOMMUNEN	0	0	750 000	0
12004	NETTBRETT SKULEELEVAR	1 580 339	2 147 000	2 000 000	-566 661
12005	DATAUTSTYR SKULANE	0	380 000	380 000	-380 000
12006	DIGITAL TRANSFORMASJON SKULANE	0	180 000	180 000	-180 000
12007	IKT PROSJEKT VIA IKTNH	0	0	500 000	0
12008	AV-UTSTYR MØTEROM	108 854	150 000	0	-41 146
12009	UTBYGGING AV TRÅLØSE NETT	225 448	0	0	225 448
12011	DIGITALISERING EGEDOMSARKIV	101 888	0	0	101 888
13	ADMINISTRASJONSBYGG	9 580 421	10 520 000	5 100 000	-939 579
13001	INVESTERING ADMINISTRASJONSBYGG	9 092 031	9 345 000	2 000 000	-252 969
13002	KOMMUNALE BYGG	0	0	3 100 000	0
13006	INVENTAR HELSEHUSET	152 453	1 175 000	0	-1 022 547
13007	UTSTYR HELSEHUS NHLV, FYSIO OG LEGETENESTE	335 938	0	0	335 938
21	BARNEHAGEBYGG	84 460 644	107 015 000	79 400 000	-22 554 356
21001	LINDÅS BARNEHAGE	44 490 095	55 575 000	47 400 000	-11 084 905
21002	BARNEHAGE BØ	39 831 554	46 000 000	26 000 000	-6 168 446
21003	VEG/ INFRASTRUKTUR NY BARNEHAGE LINDÅS	0	2 500 000	5 000 000	-2 500 000
21005	INVESTERING BARNEHAGEBYGG	0	1 000 000	1 000 000	-1 000 000
21008	SOLHALL OPPGRADERING	0	1 800 000	0	-1 800 000
21010	AUSTEBYGD BARNEHAGE INKL UTEOMRÅDE	138 995	140 000	0	-1 005
22	SKULEBYGG	163 082 602	154 042 000	181 750 000	9 040 602
22001	NY ALVERSUND BARNESKULE INKL HALL OG INFRASTRUKT	154 741 754	144 500 000	165 000 000	10 241 754
22002	KNARVIK BARNESKULE INKL HALL	303 049	237 000	1 500 000	66 049
22003	OPPGRADERING EIKANGER SKULE	388 247	370 000	500 000	18 247
22004	TRAFIKKSIKRING EIKANGER SKULE	70 021	0	2 500 000	70 021
22005	NY EIKANGER SKULE	0	0	1 000 000	0
22007	UTEOMRÅDE LEIKNES OG KNARVIK U OG OPPGRADERING	3 425 427	3 372 000	6 000 000	53 427
22008	LEIKEPlassUTSTYR	0	250 000	250 000	-250 000
22009	INVESTERING SKULEBYGG	1 063 057	1 878 000	2 000 000	-814 943
22010	KJØP/PLANLEGGING TOMT MELAND UNGDOMSKULE (OVER	0	0	2 500 000	0
22014	NATURFAGSAL RADØY U.SKULE	309 583	300 000	0	9 583
22018	UTSTYR OG MØBLER TIL MUSK	0	300 000	0	-300 000
22019	UTEAREAL SAGSTAD SKULE	2 249 323	2 340 000	0	-90 677
22021	TOMT NY ALVERSUND BARNESKULE	398 267	355 000	0	43 267
22022	MANGER SKULE UTEOMRÅDE	133 875	140 000	500 000	-6 125
23	KULTUR OG IDRETT	12 463 371	14 648 000	15 125 000	-2 184 629
23001	UTSTYR IDRETTSANLEGG	311 250	200 000	200 000	111 250
23002	INVESTERING KULTUR OG IDRETT	149 291	200 000	200 000	-50 709
23005	TURSTIAR/LYSSETTE TURLØYPAR	381 574	425 000	3 125 000	-43 426
23006	OPPFØLGING AV MULIGHETSSTUDIE RÅDHUSET PÅ MANGE	0	1 400 000	2 000 000	-1 400 000
23007	RÅDHUS/ KULTURHUS/ KINO - REHABILITERING	747 545	0	5 000 000	747 545
23008	DAGSTURHYTTAR	1 243 442	850 000	3 600 000	393 442
23009	MEIERIET FREKHAUG	5 814 459	5 640 000	0	174 459
23010	MEIERIET - UTEOMRÅDET, LYS/LYD	1 536 635	1 000 000	0	536 635
23011	HALL ØSTEREIDET	0	1 000 000	1 000 000	-1 000 000
23012	TRENINGSSOMRÅDE KNYTT TIL LYSLØYPE, MANGER	343 035	330 000	0	13 035
23013	TURSTIAR, MANGER	1 881 487	1 780 000	0	101 487
23016	PARKERING/RASTEPLASSAR - Meland	54 653	323 000	0	-268 347
23018	TURSTI SOLENDFJELLET	0	150 000	0	-150 000
23019	PRESTEGARDEN/HAGENTINGSTOVA	0	350 000	0	-350 000
23020	AREAL IDRETTSANLEGG LEIRDALEN	0	1 000 000	0	-1 000 000
25	BUSTADER	16 537 139	28 856 000	4 000 000	-12 318 861
25001	NYE BUSTADER RUS OG PSYKIATRI	54 654	0	2 000 000	54 654
25002	INVESTERING BUSTADER	0	6 650 000	2 000 000	-6 650 000
25003	UTLEIGEBUSTADER PRESTMARKV. MANGER - 5 STK	13 207 211	13 490 000	0	-282 789
25005	TILBAKEBETALING HUSBANKEN LUREVEGEN 162 OG NEDRI	0	1 216 000	0	-1 216 000
25006	KJØP OG SAL AV BUSTADER	3 275 275	7 500 000	0	-4 224 725
26	INSTITUSJON OG OMSORGSBUSTADER	1 557 074	6 004 000	2 000 000	-4 446 926
26001	INVESTERING INSTITUSJON OG OMSORGSBUSTADER	466 395	1 154 000	1 000 000	-687 605
26002	BUFELLESSKAP	54 654	0	1 000 000	54 654
26003	OPPGRADERING OMSORGSBUSTADER, MANGER	979 414	980 000	0	-586
26005	VELFERDSSENTERET MANGER	14 060	0	0	14 060
26006	OMSORGSBUSTADER MED HEILDØGNS TILSYN - Meland	0	3 870 000	0	-3 870 000
26007	TILBYGG OG OMBYGGING LERKETUNET	42 552	0	0	42 552

Prosj.-	Prosjekt	Prosjektnavn	Rekn 2020	Budsj rev 2020	Bud oppr. 2020	Avvik regnskap/ budsjett
29	KYRKJELEG	FELLESRÅD	0	14 150 000	4 700 000	-14 150 000
	29002	GRAVPLASS LINDÅS	0	4 700 000	4 700 000	-4 700 000
	29003	KABELANLEGG MELAND KYRKJE	0	2 950 000	0	-2 950 000
	29004	KJØP AV SENTRUMSAREAL - Meland	0	5 000 000	0	-5 000 000
	29005	UTVIDING AV KYRKJEGARD - Meland	0	1 000 000	0	-1 000 000
	29006	GRAVPLASS LINDÅS	0	500 000	0	-500 000
30	TRANSPAORTMIDLAR OG TEKNISK UTSTYR		154 375	2 550 000	500 000	-2 395 625
	30001	BILAR OG MASKINER	154 375	500 000	500 000	-345 625
	30002	UTSTYR OMSORGSTEKNOLOGI / KVARDASREHABILITERING	0	2 050 000	0	-2 050 000
33	BRANN		1 234 553	15 210 000	26 500 000	-13 975 447
	33001	BRANNSTASJON	0	0	15 000 000	0
	33002	NY BRANNBIL	0	13 100 000	10 500 000	-13 100 000
	33003	DIVERSE INVESTERINGAR BRANN	1 209 222	1 250 000	1 000 000	-40 778
	33004	BRANNSTASJONEN PÅ MANGER	25 331	860 000	0	-834 669
34	VATN		83 525 860	101 135 000	141 875 000	-17 609 140
	34001	NYTT VANNBEHANDLINGSANLEGG HESTDAL	32 907 648	30 200 000	38 875 000	2 707 648
	34002	MELAND VASSBEHANLEGG - MYRVOLLANE VATN	17 057 112	15 500 000	14 600 000	1 557 112
	34003	VA-ANLEGG MYRVOLLANE - MOLDEKLEIV7	54 168	2 000 000	15 300 000	-1 945 832
	34004	VA - ANLEGG FOSSE - MOLDEKLEIV	0	0	10 200 000	0
	34006	MINDRE PROSJEKT VATN	741 051	4 870 000	3 000 000	-4 128 949
	34007	VASSPROSJEKT IHT. PLAN	0	10 015 000	21 900 000	-10 015 000
	34008	TJUKKHETLA - SJURSET, VANNLEDNING, KOMDEL	0	0	10 000 000	0
	34009	LEIDNING KLØVE - EKNES	0	0	5 000 000	0
	34014	BUHEIM - SANERING VATN	0	0	5 000 000	0
	34015	LINDÅS BARNEHAGE - VATN	0	0	3 000 000	0
	34016	NYSTØLTUNET, Fyllingsnes VATN	0	0	1 000 000	0
	34019	HØYLAND, LID, EIKANGER - TILSKOTSANLEGG	223 196	700 000	500 000	-476 804
	34020	GENERELLE NYANLEGG + REHAB. , LEIDNING	600 000	2 450 000	3 500 000	-1 850 000
	34021	KNARVIKPLANEN, KOMMUNAL DEL	6 603	0	6 000 000	6 603
	34022	MONGSTAD SØR, UTBYGGING SAMB.VEG	0	300 000	4 000 000	-300 000
	34024	HØYDEBASSENG ALVERSTRAUMEN	41 960	0	0	41 960
	34026	BUHEIM VATN	6 420 762	6 875 000	0	-454 238
	34032	ISDAL-HERLANDSTØ-FLATØY	4 642 181	5 000 000	0	-357 819
	34036	LINDÅS GRAVPLASS- LINDÅS BARNEHAGE VANNLEDNING	1 516 873	5 000 000	0	-3 483 127
	34038	LITLEBERGEN-FLATØY VANNLEIDNING	5 165 134	5 250 000	0	-84 866
	34039	MJÅTVEITVEGEN NY HOVEDVASSLEIDNING	6 661 926	4 425 000	0	2 236 926
	34040	HÅØYA KOMM.BOLIG - TILSKOT VASSLEIDNING	0	250 000	0	-250 000
	34041	STOREMYRA VATN	-1 965 025	0	0	-1 965 025
	34043	KVAMSVÅGEN-REMMO VA	1 307 685	1 050 000	0	257 685
	34045	STALLANE - HELSEHUSET VATN	3 576 249	6 000 000	0	-2 423 751
	34046	HOLMEKNAPPEN - TVEIT VATN	4 568 339	1 250 000	0	3 318 339
35	AVLØP		26 177 212	46 776 000	53 900 000	-20 598 788
	35001	MELAND VASSBEHANLEGG - MYRVOLLANE AVLAUP	0	2 000 000	0	-2 000 000
	35002	MYRVOLLANE - MOLDEKLEIV AVLAUP	0	0	5 000 000	0
	35003	FOSSE - MOLDEKLEIV AVLAUP	0	0	6 900 000	0
	35004	MINDRE PROSJEKT AVLAUP	2 429 220	5 100 000	3 000 000	-2 670 780
	35005	AVLØPSPROSJEKT IHT. PLAN	0	9 217 000	8 800 000	-9 217 000
	35006	MINDRE UTBYGGING, NYANLEGG, FELLES MED VANN OS	0	1 500 000	1 500 000	-1 500 000
	35007	HØYLAND, LID, EIKANGER - TILSKOTSANLEGG	214 049	700 000	500 000	-485 951
	35008	REHABILITERING LEDNINGER	0	0	1 500 000	0
	35009	OVERLØPSKONTROLL	0	0	200 000	0
	35010	RESPIENTUNDERSØKELSER	0	0	1 000 000	0
	35011	ALVERSTRAUMEN KAI PUMPESTASJON	0	0	2 500 000	0
	35012	ALVERSTRAUMEN KAI - GANGSTØ PUMPELEIDNING	0	0	7 000 000	0
	35013	GANGSTØ - HILLAND VEST PUMPELEIDNING	0	0	1 000 000	0
	35015	LINDÅS GRAVPLASS - LINDÅS BARNEHAGE AVLAUP	471 956	0	0	471 956
	35016	NYSTØLTUNET , Fyllingsnes AVLAUP	56 675	0	0	56 675
	35019	KVASSNESET HOVEDRENSANLEGG	562 703	2 000 000	10 000 000	-1 437 297
	35021	MONGSTAD BASE, AVLØPSLEIDNINGAR KOMMUNAL DEL	0	0	2 000 000	0
	35023	KNARVIKPLANEN, KOMMUNAL DEL	0	0	3 000 000	0
	35024	HOLMEKNAPPEN - TVEIT AVLAUP (M-K00662)	13 172 541	8 174 000	0	4 998 541
	35025	STORSANDVIK SLAMAVSKILJAR	85 250	0	0	85 250
	35026	HOLTERMANDSVEGEN OVERVATN	245 718	210 000	0	35 718
	35029	Hovudreinsanlegg Manger, silanlegg inkl. grunnavstøing	22 640	0	0	22 640
	35034	SJURSET LITLÅS OVERFØRINGSLEIDNING	2 026 243	2 000 000	0	26 243
	35038	BUHEIM - SANERING AVLAUP	6 060 690	9 875 000	0	-3 814 310
	35040	SANERING ROSSLANDSPOLLEN	596 185	1 000 000	0	-403 815
	35041	STOREMYRA AVLØP	-2 420 375	2 000 000	0	-4 420 375
	35045	STALLANE - HELSEHUSET AVLAUP	2 653 717	3 000 000	0	-346 283
36	VEG		25 064 914	22 985 000	7 650 000	2 079 914
	36001	KOMMUNALE VEGAR	722 101	2 000 000	2 000 000	-1 277 899
	36002	TRAFIKKSIKRING	502 756	1 187 000	650 000	-684 244
	36003	VEGLYS, OPPGRADERING (ARMATUR, MÅLARE)	0	3 500 000	3 500 000	-3 500 000
	36004	MINDRE TRAFIKKSIKRINGSTILTAK	1 202 803	500 000	500 000	702 803
	36005	FORSTERKNINGSTILTAK VEGAR	215 913	1 000 000	1 000 000	-784 087
	36006	VEG HOLME-TVEIT(TILSKOTSFINANS.) (M-K00752)	14 235 548	9 375 000	0	4 860 548
	36009	MJÅTVEITVEGEN FORTAU	2 884 554	2 019 000	0	865 554
	36010	NØTLEVÅGSVEGEN	1 574 217	1 533 000	0	41 217
	36011	KOMMUNAL P-PLASS, RADØY	135 977	140 000	0	-4 023
	36013	SÆBØ TRAFIKKSIKRING	1 485 610	1 420 000	0	65 610
	36015	UTBETR./OPPRENSKING, GANGSTI OG VEILYS MJÅTVEITVEG	0	311 000	0	-311 000
	36017	MJÅTVEITV. - BIDRAG VEG DANIELSEN	1 265 088	0	0	1 265 088
	36018	STALLANE - HELSEHUSET VEG	840 349	0	0	840 349

Prosj.-	Prosjekt	Prosjektnavn	Rekn 2020	Budsj rev 2020	Bud oppr. 2020	Avvik regnskap/ budsjett
37 AREAL OG ANNA UTBYGGING			42 591 893	33 364 000	33 100 000	9 227 893
	37001	UNIVERSELL UTFORMING/ SÆRLIG TILRETTELEGGING	1 207 039	1 500 000	1 500 000	-292 961
	37002	PLANLEGGING KNARVIK	3 855 428	600 000	600 000	3 255 428
	37003	UTBYGGING KNARVIK	31 409 300	28 000 000	28 000 000	3 409 300
	37004	PRESTELVA	517 055	514 000	1 000 000	3 055
	37005	MINDRE TOMTEKJØP/ GRENSEJUSTERINGAR	209 088	2 000 000	2 000 000	-1 790 912
	37006	UTBYGGING STOREMYRA	3 922 518	0	0	3 922 518
	37010	BREIBAND - LINDÅS 2017	60 717	0	0	60 717
	37011	BREIBAND - LINDÅS 2018	759 951	0	0	759 951
	37014	OVERBYGG SCENE/AMFI FREKHAUG TORG	0	750 000	0	-750 000
	37015	STATOIL (EQUINOR) KONSESJON	650 799	0	0	650 799
38 CORONA-PROSJEKT + DIVERSE			2 941 766	0	0	2 941 766
	38001	Radøyhallen/symjehall - Oppgradering ventilasjonsanlegg	323 191	0	0	323 191
	38003	Rossland, omsorgsbustader – Brannsikring	15 188	0	0	15 188
	38007	Parkeringsplasser i samband med dagsturhyttene	3 938	0	0	3 938
	38200	Justeringsavt 2019 Sommero Panorama	-172 269	0	0	-172 269
	38201	Justeringsavt 2020 Sommero Panorama	2 771 719	0	0	2 771 719
						0
SUM INVESTERINGER I VARIGE DRIFTSMIDLER			475 597 174	564 609 000	562 410 000	-89 011 826
						0
	29002	GRAVPLASS LINDÅS	630 691	0	0	630 691
	34019	TILSKOTSANLEGG VATN	821 360	0	0	821 360
	35004	MINDRE PROSJEKT AVLAUP	3 140	0	0	3 140
	35007	TILSKOTSANLEGG AVLAUP	350 000	0	0	350 000
	37003	UTBYGGING KNARVIK	325 000	0	0	325 000
	37010	BREIBAND - LINDÅS 2017	242 866	0	0	242 866
	37011	BREIBAND - LINDÅS 2018	3 039 803	0	0	3 039 803
	37013	BREIBAND - ALVER 2022	0	6 300 000	0	-6 300 000
	38200	Justeringsavt 2019 Sommero Panorama	315 456	0	0	315 456
	38201	Justeringsavt 2020 Sommero Panorama	49 891	0	0	49 891
						0
SUM TILSKUDD TIL ANDRES INVESTERINGER			5 778 207	6 300 000	0	-521 793
						0
	37002	PLANLEGGING KNARVIK	0	2 400 000	2 400 000	-2 400 000
	40001	EGENKAPITALINNSKOT KLP	5 388 579	6 400 000	6 400 000	-1 011 421
	40003	VANNVEST AS - KJØP AV AKSJAR OG ANSVARLEG LÅN	5 000	150 000	0	-145 000
						0
SUM INVESTERINGER I AKSJER OG ANDELER I SELSKAPER			5 393 579	8 950 000	8 800 000	-3 556 421
						0
	37006	UTBYGGING STOREMYRA	1 929 281	0	0	1 929 281
	40003	VANNVEST AS - KJØP AV AKSJAR OG ANSVARLEG LÅN	145 450	0	0	145 450
	50000	KORR FEILFØRING I 2019 UTLÅN SJURSET-LITLÅS VA	900 000	0	0	900 000
SUM UTLÅN AV EIGNE MIDLAR			2 974 731	0	0	2 974 731
						0
						0
SUM INVESTERINGSUTGIFTER			489 743 691	579 859 000	571 210 000	-90 115 309

Rekneskapsskjema §5-8 – Balanseregnskap

Rekneskapsskjema 3 - Balanseregnskap	Notehenvisning	Rekneskap 2020	Rekneskap 1.1.2020
EIENDELER			
A. Anleggsmidler	3, 4, 5, 11	7 374 138 281	6 758 399 736
I. Varige driftsmidler	4	3 748 679 937	3 378 452 617
1. Faste eiendommer og anlegg		3 624 769 387	3 261 435 395
2. Utstyr, maskiner og transportmidler		123 910 550	117 017 222
II. Finansielle anleggsmidler		872 005 983	819 715 425
1. Aksjer og andeler	5	490 393 576	484 999 997
2. Obligasjoner		-	-
3. Utlån	11	381 612 407	334 715 428
III. Immaterielle eiendeler		-	-
IV. Pensjonsmidler	3	2 753 452 361	2 560 231 694
B. Omløpsmidler	1	1 151 511 405	1 046 921 765
I. Bankinnskudd og kontanter		632 732 998	580 653 466
II. Finansielle omløpsmidler		176 575 344	169 669 972
1. Aksjer og andeler	16	176 575 344	169 669 972
2. Obligasjoner		-	-
3. Sertifikater		-	-
4. Derivater		-	-
III. Kortsiktige fordringer		342 203 062	296 598 327
1. Kundefordringer	14	54 673 032	207 722 514
2. Andre kortsiktige fordringer		191 367 043	-
3. Premieavvik		96 162 987	88 875 813
Sum eiendeler		8 525 649 685	7 805 321 501
EGENKAPITAL OG GJELD			
C. Egenkapital		1 929 594 185	1 515 157 650
I. Egenkapital drift		330 217 204	337 198 308
1. Disposisjonsfond	8	277 635 733	269 162 863
2. Bundne driftsfond	8, 12	52 581 471	68 035 445
3. Merforbruk i driftsregnskapet		-	-
4. Mindreforbruk i driftsregnskapet		-	-
II. Egenkapital investering		123 135 903	77 038 012
1. Ubundet investeringsfond		48 415 478	29 716 555
2. Bundne investeringsfond		74 720 425	66 763 308
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet		-	-19 441 852
III. Annen egenkapital		1 476 241 078	1 100 921 330
1. Kapitalkonto	10	1 459 548 831	1 084 229 084
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	18	16 692 247	16 692 247
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering		-	-
D. Langsiktig gjeld		6 212 817 913	5 891 282 025
I. Lån	6, 7, 9	3 367 925 807	2 934 684 868
1. Gjeld til kredittinstitusjoner		1 939 600 807	2 667 359 868
2. Obligasjonslån		379 825 000	134 825 000
3. Sertifikatlån		1 048 500 000	132 500 000
II. Pensjonsforpliktelse	3	2 844 892 106	2 956 597 157
E. Kortsiktig gjeld	1	383 237 587	398 881 825
I. Kortsiktig gjeld		303 372 919	398 881 825
1. Leverandørgjeld		79 864 668	-
2. Likviditetslån		-	-
3. Derivater		-	-
4. Annen kortsiktig gjeld		378 880 364	394 285 676
5. Premieavvik		4 357 223	4 596 149
Sum egenkapital og gjeld		8 525 649 685	7 805 321 500
F. Memoriakonti		0	0
I. Ubrukte lånemidler		298 212 382	217 094 766
II. Andre memoriakonti		25 633 612	25 633 612
III. Motkonto for memoriakontiene		-323 845 994	-242 728 378

Rekneskapsprinsipp

Regnskapet er utarbeidet i henhold til bestemmelsene i kommuneloven, forskrifter og god kommunal regnskapsskikk.

Regnskapsprinsipper

All tilgang og bruk av midler i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet fremgår av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet. Regnskapsføring av tilgang og bruk av midler bare i balanseregnskapet gjøres ikke.

Alle utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger er regnskapsført brutto. Dette gjelder også interne finansieringstransaksjoner. Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er tatt med i årsregnskapet, enten de er betalt eller ikke. For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsregnskapet. Den delen av lånet som ikke er brukt, er registrert som memoriapost.

I den grad enkelte utgifter, utbetalinger, inntekter eller innbetalinger ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunktet for regnskapsavleggelsen, registreres et anslått beløp i årsregnskapet.

Klassifisering av anleggsmidler og omløpsmidler

I balanseregnskapet er anleggsmidler eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen. Andre eiendeler er omløpsmidler. Fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon, samt markedsbaserte verdipapirer som inngår i en handelsportefølje er omløpsmidler. Andre markedsbaserte verdipapirer er klassifisert som omløpsmidler med mindre kommunen har foretatt investeringen ut fra næringspolitiske eller samfunnsmessige hensyn. I slike tilfeller er verdipapirene klassifisert som anleggsmidler.

Andre fordringer er omløpsmidler dersom disse forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Ellers er de klassifisert som anleggsmidler.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i kommunelovens §§ 14-15 første eller andre ledd, 14-16, eller 14-17 første ledd, unntatt driftskreditt og likviditetslån.

Bruk av sertifikatlån/kortsiktige avtaler til å finansiere slike formål, er langsiktig gjeld selv om avtalt løpetid er kort. Denne type lån blir løpende refinansiert. Beløp som ikke vert refinansiert vert klassifisert som avdrag

Avdrag som har forfall til betaling i det påfølgende regnskapsår, vert ikkje rekna som kortsiktig gjeld, dvs. disse avdragene inngår i langsiktig gjeld, jf. arbeidskapitalprinsippet.

All annen gjeld er kortsiktig gjeld. Neste års avdrag på utlån inngår i anleggsmidler.

Vurderingsregler

Omløpsmidler er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Markedsbaserte finansielle omløpsmidler er vurdert til virkelig verdi.

Utestående fordringer er vurdert til pålydende med fradrag for forventet tap.

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningene starter året

etter at anleggsmidlet er anskaffet/tatt i bruk i virksomheten. Avskrivningsperiodene er i tråd med § 8 i forskrift om årsregnskap og årsberetning.

Anleggsmidler som har hatt verdifall som forventes ikke å være forbigående er nedskrevet til virkelig verdi i balansen.

Vurderingene for eiendeler gjelder tilsvarende for kortsiktig og langsiktig gjeld.

Noter til rekneskapen

Note 1 – endring i arbeidskapital

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-10, a)

BALANSEN	31.12.2020	01.01.2020	Endring
Omløpsmidler	1 151 511 405	1 046 921 765	104 589 640
Kortsiktig gjeld	383 237 587	398 881 825	-15 644 238
Arbeidskapital	768 273 817	648 039 939	120 233 878
DRIFTS- OG INVESTERINGSREGNSKAPET (bevilgningsoversikter)			2020
Netto driftsresultat			10 818 369
Netto utgifter/inntekter i investering			-28 298 418
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)			81 117 616
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet			120 234 403
Differanse i endring arbeidskapital balanse og drift og investering			-525
FORKLARING TIL DIFFERANSE I ENDRING ARBEIDSKAPITAL			
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker arbeidskapital, drift			
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker arbeidskapital, investering			
Andre forklaringer			
Sum forklaringer			

Note 2 – Ytingar til leiande personar

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13, d) og e)

Lovtekst:

d) Det skal opplyses om ytelser til ledende personer i virksomheten.

Godtgjersle til leiande personar		2020
Rådmann	01.01.20-31.12.20	1 590 893
		-
Ordfører	01.01.20-31.12.20	987 670
Anna godtgjersle til leiande personar		2020
Rådmann		5 182
Ordfører		5 182
Honorar for revisjon		2020
Honorar for rekneskapsrevisjon		867 964
Honorar for forvaltningsrevisjon		150 500
Honorar for revisjonsrelaterte tenester		99 075
Sum		1 117 539

Kommunen sin revisor er KPMG AS. Ytelser til KPMG AS utgjør kr 354.975 ekskl. Mva

All forvaltningsrevisjon og revisjonsrelaterte tenester er utført av KPMG AS

Ytelse til revisor utgjør (inkl mva) kr 1.396.924

Note 3 – Pensjon

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-12, c)

Generelt om pensjonsordningane i kommunen

Kommunen har i 2020 hatt kollektive pensjonsforsikringar for sine tilsette i Kommunal landspensjonskasse (KLP) og Statens Pensjonskasse (SPK)

Rekneskapsføring av pensjon

Etter § 3-5 i forskrift om årsregnskap og årsberetning skal driftsrekneskapen bli belasta med pensjonskostnader som er rekna ut frå langsiktige føresetnader om avkastning, lønsvekst og G-regulering. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og berekna pensjonskostnad blir kalla premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsførast i driftsrekneskapen med tilbakeføring neste år/ over dei neste 7 åra.

Premieavvik og arbeidsgjevaravgift på premieavviket blir bokført som kortsiktig fordring eller kortsiktig gjeld

Reglane inneber og at berekna pensjonsmidlar og pensjonsforplikting er oppført i balansen som anleggsmidlar og langsiktig gjeld.

	KLP	SPK	Sum
Årets pensjonsopptening, noverdi	119 055 729	23 068 988	
Rentekostnad av påløpt pensjonsforplikting	84 124 325	12 413 987	
Venta avkastning på pensjonsmidlane	-92 111 369	-10 975 526	
Administrasjonskostnad	7 247 112	782 040	
Netto pensjonskostnad (inkl adm)	118 315 797	25 289 489	
Betalt premie i året	139 930 360	24 593 367	
Årets premieavvik	-21 614 563	696 122	-20 918 441
Arbeidsgjevaravgift av premieavvik	-3 047 653	98 153	-2 949 500
Kortsiktig fordring:	x		
Kortsiktig gjeld:		x	

Balansførte forpliktingar og midlar	KLP	SPK	Sum
Brutto påløpt forpliktingar pr 31.12	2 443 423 977	390 168 331	2 833 592 308
Pensjonsmidlar pr 31.12	-2 416 984 705	-336 467 657	-2 753 452 362
Netto pensjonsforplikting	26 439 272	53 700 674	80 139 946
Arbeidsgjevaravgift	3 727 937	7 571 795	11 299 732

Årets estimatavvik

Balansførte pensjonsmidlar og pensjonsforpliktingar er estimerte beløp. Etter § 3-5 i forskrift om årsrekneskap skal det gjerast ei ny utrekning av pensjonsforpliktingane som vart balansført forrige rekneskapsår. Ved ny utrekning skal oppdaterte grunnlagstal og året sine føresetnader nyttast. Differansen mellom den nye utrekninga og bokført beløp forrige år, blir kalla årets estimatavvik for pensjonsforpliktingar. Avviket mellom balansførte pensjonsmidlar forrige rekneskapsår og faktiske pensjonsmidlar vert kalla årets estimatavvik for pensjonsmidlar. Årets estimatavvik vert bokført mot kapitalkonto.

Føresetnader for utrekningane	KLP	SPK
Venta avkastning på pensjonsmidlar (F § 13-5 bokstav F)	4,00 %	3,50 %
Diskonteringsrente (F § 13-5 bokstav E)	3,50 %	3,50 %
Venta årleg lønsvekst (F § 13-5 bokstav B)	2,48 %	2,48 %
Venta årleg G- og pensjonsregulering (F § 13-5 bokstav C og D)	2,48 %	2,48 %

Premiefond	KLP	SPK
Innestående premiefond til dekking av pensjonspremie	0	
Bruk i årets rekneskap	31 850 669	0
Tilført premiefondet	32 663 576	
Gjenstående premiefond 31.12.	812 907	0

Note 4 – Varige driftsmidler (anleggsmidler)

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, b)

	EDB utstyr, kontormaskiner	Anlegg, maskiner, inventar og utstyr	Brannbiler, tekniske anlegg	Skular, barnehagar, idrettshallar, vegar	Adm.bygg, sjukeheim, brannstasjoner, lagerbygg	Tomtar	SUM
Avskrivningstid	5 år	10 år	20 år	40 år	50 år	ingen avskrivning	
Akkumulert anskaffelseskost pr 1.1.2020	62 861 943	112 503 430	225 331 741	3 097 748 436	698 126 855	102 435 954	4 299 008 359
Akkumulerte avskrivninger pr 1.1.2020	- 34 276 473	- 33 932 271	- 57 253 865	- 631 131 239	- 163 961 894	-	- 920 555 742
Bokført verdi 1.1.2020	28 585 470	78 571 159	168 077 876	2 466 617 197	534 164 961	102 435 954	3 378 452 617
Tilgang i rekneskapsåret	5 999 902	14 316 858	36 319 156	403 272 271	8 810 972	638 975	469 358 134
Avgang i rekneskapsåret	-	-	-	-	-	-	-
Avskrivninger i rekneskapsåret	- 5 262 039	- 8 334 294	- 7 403 891	- 64 556 917	- 13 573 673	-	- 99 130 814
Nedskrivninger	-	-	-	-	-	-	-
Reverserte nedskrivninger	-	-	-	-	-	-	-
Bokført verdi 31.12.2020	29 323 333	84 553 723	196 993 141	2 805 332 551	529 402 260	103 074 929	3 748 679 937

Note 5 – Aksjar og andelar

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, b)

Selskaper	Ant aksjer	2020	Eigarandel
BKK AS	5 099	415 661 738	3,45 %
Knarvik Industri og Miljø AS	600	600 000	100,00 %
Landbrukets eieidomsselskap AS	50	50 000	11,76 %
Lindås tomteselskap AS	3 100	2 100 000	100,00 %
Vann vest AS	1	5 000	4,56 %
Nordhordland bioenergi AS (Avviklet 2020)		25 000	2,38 %
Gløde AS	38 152	322 000	58,92 %
Fjord Line AS		76	
Aufera AS	142	165 166	47,00 %
Bergen og omland Havnevesen AS	1 800	1 800 000	18,00 %
Meland utbyggingselskap AS	40	200 000	100,00 %
Sum aksjeselskap		420 928 980	
Bergen havn og farvannsforvaltning IKS			18,00 %
Nordhordland utviklingselskap			62,30 %
Nordhordland Helsehuset			57,80 %
NGIR I/S Interessekapital		40 056	77,70 %
Sum interkommunale selskap		40 056	
Biblioteksentralen L/L		4 200	
Egenkapitalinnskudd KLP		69 390 340	
Nordgarden Bustadsstifting		20 000	
Stallanemarka borettslag		10 000	
Sum øvrige selskap og andeler		69 424 540	
Sum aksjar og andelar		490 393 576	

Note 6 – Langsiktig gjeld og avdrag på lån

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-12, a)

Fordeling av langsiktig gjeld per kreditor:	Gjeld per 31.12.2020
Husbanken	451 110 217
KLP kommunekreditt	77 010 000
Kommunalbanken	1 411 480 590
Verdipapirlån:	
Danske Bank	134 825 000
DnB markets	699 500 000
Sparebank1 Markets	349 000 000
SEB Markets	245 000 000
Kommunens samlede lånegjeld	3 367 925 807

Fordeling av langsiktig gjeld etter rentevilkår:	Gjeld per 31.12.2020
Lån med flytande rente innt. 3 mnd (inkl. p.t. lån)	1 208 934 153
Lån med flytande rente 3 mnd - 1 år (inkl. p.t. lån)	56 166 654
Sertifikatlån med rentebinding 3 mnd - 1 år	1 048 500 000
Obligasjonslån med fast rente, forfall 2021	134 825 000
Fastrentelån med forfall i 2021	97 500 000
Fastrentelån med forfall i 2022	130 000 000
Fastrentelån med forfall i 2024	200 000 000
Fastrentelån med forfall i 2025	247 000 000
Lån med fast margin over NIBOR - forfall i 2023	245 000 000
Kommunens samlede lånegjeld	3 367 925 807

Låneporteføljens vektete gjennomsnittrente per 31.12.2020	0,84 %
Låneporteføljens vektete gjennomsnittlige kapitalbinding	5,26 år
(Tallet viser hvor lang tid det i gjennomsnitt tar før avdrag og hovedstol er nedbetalt, og tilsvarer låneporteføljens gjennomsnittlige gjenværende løpetid)	
Ordinære avdrag som forfaller i 2021:	63 201 459
(Tallet er lavere enn forventet utrekning av minimumsavdrag for 2021. Ekstraordinære avdrag vil bli derfor bli betalt i løpet av 2021 slik at det totalt blir betalt avdrag som i sum minst tilsvarer berekna minimumsavdrag for 2021)	
Sertifikatlån, obligasjonslån og andre lån med forfall i 2021 som må refinansierast	1 280 825 000

Fordeling av langsiktig gjeld etter type investeringer:	
	Gjeld per 31.12.2020
Lån til egne og andres investeringar	2 950 305 022
Lån til vidare utlån (startlån)	417 620 785
Lån til innfrielse av kausjonar	-
Kommunens samlede lånegjeld	3 367 925 807

Kommunen har ikkje spesifikasjon av fordeling av lån mellom egne og andres investeringar. Lån til vidare utlån (startlån) avviker fra Utlån startlån (fordring i balansen) fordi kommunen har ubrukte lånemidlar knytt til startlån og at det er bokført innfridde startlån som bunde fond.

Deler av kommunen sin gjeld er knytt til investeringar på sjølvkostområda Vatn og Avløp. Denne gjelda er finansiert med gebyrinntekter frå brukarane. Kommunen har ikkje definert kort stor andel av gjelda dette er.

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-12, b)

Beregning Minimumsavdrag 2020	
	Balanse 1/1
Gjeld	2 934 684 868
Rest lån til vidareutlån	- 363 748 644
Ubrukte lån til vidareutlån	27 133 289
Fordringer vidareutlån	260 093 434
Ubrukte mottatte avdrag vidareutlån	58 475 235
Netto ubrukte midlar til vidareutlån	18 046 686
Netto lånegjeld som grunnlag for beregning av minimumsavdrag	2 588 982 910
Andre forskutteringar/Utlån egne midler (ført i investering) (Ikkje teke med i berekninga - beløp her vil redusere krav til minimumsavdrag)	
Netto gjeld beregning minimumsavdrag	2 588 982 910
Anleggsmiddel	3 378 452 617
Tomter	102 435 954
Netto anleggsmidler til beregning	3 276 016 663
Brøk gjeld / anlegg	79,03 %
Avskrivninger anleggsmidler 2020	99 130 814
Berekna Minimumsavdrag:	78 341 477
Betalte avdrag 2020 (ført i driftsrekneskapen)	80 633 608
Betalt meir enn berekna minimumsavdrag	2 292 131

Note 7 – Oppgave over kommunale garantiar

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-12, d)

Person, firma, organisasjon	Kreditor		Garantiansvar fram til
Aufera AS (1.)	Kommunalbanken	1 650 000	05.01.2037
Aufera AS (1.)	Kommunalbanken	12 083 340	15.11.2049
Alver kyrkjelege fellesråd	Kommunalbanken	1 425 000	08.03.2030
Frekhaug Indremisjon	Husbanken	4 817 287	2032
Solhaugen Barnehage	Husbanken	5 094 996	2034
Sparebanken Vest - Manger idrettslag		770 094	Juli 2025
Knarvik Industri og Miljø AS	Kommunalbanken	5 839 360	2038
Alver kyrkjelege fellesråd	Kommunalbanken	39 673 280	2042
Alver kyrkjelege fellesråd	Kommunalbanken	7 066 690	2047
NGIR IKS (2)		39 658 168	inntil vidare
Nordhordland Utviklingsselskap (2)		1 120 104	inntil vidare
Region Nordhordland Helsehus IKS		242 760 000	inntil vidare
Sum garantiansvar		361 958 319	

1. Alver har gitt garanti for lån i kommunalbanken. Etter avtale inngått mellom Radøy, Austrheim og Fedje kommune er Alver berre ansvarlig for 47%, tilsvarande sin aksjepost i Aufera AS, dersom garantiansvaret vert utløyst. Austrheim og Fedje er ansvarlig for andel tilsvarande sin aksjepost i selskapet
2. Pensjonskostnader og etterdriftsfond for NGIR og Nordhordland utviklingsselskap

Det er ingen tap på garantier i 2020. Pensjonsforpliktelsen til Nordhordland Revisjon IKS er utbetalt som følge av utreden frå IKS

Note 8 – Avsetninger og bruk av avsetnader

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-13, a)

Bundne fond - føremål	Bokført verdi 01.01.	Avsetning	Bruk	Bokført verdi 31.12.
Minnegåver	-	198 734	6 854	-191 880
Vatn	-2 458 031	1 678 457		-4 136 488
Kloakk	-5 725 580	72 599	1 005 270	-4 792 909
Slamrenovasjon	-150 319	-	-	-150 319
Feiing	-160 045	777 411		-937 456
Tilskot husbanken etabl./utbetring	-3 851 073	-	-	-3 851 073
Avsett tap startlån husbanken	-905 214		460 445	-444 770
Andre og interkommunale samarbeid	-10 746 457	2 449 374	8 479 121	-4 716 710
Samfunnsutvikling	-5 561 414	444 589	21 989	-5 984 014
Kulturføremål	-5 094 142	1 363 306	930 628	-5 526 819
Pleie og omsorg	-2 310 766	3 141 397	104 401	-5 347 763
Helse og sosialtenester	-22 771 713	3 373 591	21 411 636	-4 733 669
Grunnskuletilbod	-3 555 398	4 490 884	395 260	-7 651 021
Barnehagetilbod	-1 712 149	616 967	40 036	-2 289 081
Tekniske tenester	-404 127	40 400		-444 527
Viltfond	-1 158 714	207 350		-1 366 064
Petroleumsnettverk	-1 453 395		1 453 395	-
Lindås SP. Bank legatfond	-16 908			-16 908
Sum bundne driftsfond	-68 035 445	18 855 060	34 309 034	-52 581 471
Bunde investeringsfond	-8 288 073	13 317 499	3 282 669	-18 322 903
Innløsning startlån husbanken	-58 475 235		2 077 713	-56 397 522
Sum bundne investeringsfond	-66 763 308	13 317 499	5 360 382	-74 720 425

Årsak til at det ikkje har vore bruk av fond i rekneskapsåret:

Bunde investeringsfond innløsning startlån er midler som er tiltenkt å låne ut eller tilbakebetale til husbanken.

Bunde fondsmidler på kr 4.798.243,- som gjeldt infrastruktur kommunesamanslåing ligg under samfunnsutvikling.

Kommunen er i dialog med statsforvalter om vi kan bruke midlane i 2021 eller tilbakebetale dei.

Generelt har det vore mindre bruk av fond i 2020 då korona har påverka muligheten til aktiviteter.

Del 1 Alle fond avsetninger og bruk av avsetninger drifts- og investeringsregnskapet

Alle fond	Regnskap 2020
Avsetninger til fond	97 956 965
Bruk av avsetninger	78 282 029
Regnskapsmessig merforbruk/udekket	0
Netto avsetninger	19 674 936

Del 2 Disposisjonsfond avsetninger og bruk av avsetninger

Disposisjonsfond	Regnskap 2020	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett	Budsjett skjema
IB 0101	269 162 863			
Avsetninger driftsregnskapet	47 085 483	0	0	
Bruk av avsetninger driftsregnskapet	38 612 613	81 931 556	47 015 985	
Bruk av avsetninger investeringsregnskapet	0			
UB 31.12	277 635 733	-81 931 556	-47 015 985	

Del 3 Bundet driftsfond avsetninger og bruk av avsetninger

Bundet driftsfond	Regnskap 2020
IB 0101	68 035 445
Avsetninger	18 855 060
Bruk av avsetninger driftsregnskapet	34 309 034
Bruk av avsetninger investeringsregnskapet	0
UB 31.12	52 581 471

UB 31.12 viser saldoen på bundet driftsfond. Bruk av fondets midler er bundet til bestemte formål og kan ikke endres av kommunestyret.

Del 4 Ubundet investeringsfond avsetninger og bruk av avsetninger

Ubundet investeringsfond	Regnskap 2020	Regulert budsjett	Opprinnelig budsjett
IB 0101	29 716 555		
Avsetninger	18 698 923	10 000 000	0
Bruk av avsetninger			
UB 31.12	48 415 478	10 000 000	0

Del 5 Bundet investeringsfond avsetninger og bruk av avsetninger

Bundet investeringsfond	Regnskap 2020
IB 0101	66 763 308
Avsetninger	13 317 499
Bruk av avsetninger	-5 360 382
UB 31.12	74 720 425

UB 31.12 viser saldoen på bundet investeringsfond. Bruk av fondets midler er bundet til bestemte investeringsformål og kan ikke endres av kommunestyret.

Note 9 – Sikring av finansielle eiendeler og forpliktingar

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, e)

Alver kommune har ikke noko sikringsinstrument

Note 10 – Kapitalkonto

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-10, b)

BALANSEN	31.12.2020	01.01.2020	Endring
Anleggsmidler	7 374 138 281	6 758 399 736	619 841 881
Langsiktig gjeld	6 212 817 913	5 891 282 025	321 535 889
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduks anleggsmidler langsiktig gjeld	298 212 382	217 094 766	81 117 616
Netto endring	1 459 532 749	1 084 212 477	379 423 609

KAPITALKONTO			
01.01. Balanse (underskudd i kapital)		01.01. Balanse (kapital)	1 084 229 084
Debetposter i året:		Kreditposter i året:	
Transportmidler	99 130 814	Aktivering av fast eiendom og anlegg	469 358 134
Nedskrivning av aksjer og andeler		Kjøp av aksjer og andeler	5 393 579
Avdrag på formidlings/startlån	23 255 962	Utlån formidlings/startlån	95 045 965
Avdrag på sosial lån	175 789	Utlån sosial lån	276 200
Avdrag på utlånte egne midler	28 565 521	Utlån egne midler	2 974 731
Avskrivning sosial utlån		Andre endringer lån	331 334
Avskrevet andre utlån		Oppskrivning utlån	596 830
Bruk av midler fra eksterne lån	458 882 384	Avdrag på eksterne lån	106 427 728
UB Pensjonsforpliktelse (netto)	23 330 224	UB Pensjonsmidler (netto)	328 255 941
		Estimatavvik pensjonmidler	
31.12. Balanse		31.12. Balanse	
Kapitalkonto	1 459 548 832		
Avstemming	0		
Differanse	0		

Det vil i særskilte tilfeller være aktuelt å utvide mulige posteringer mot kapitalkonto.

Note 11 – Utlån

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, c)

Låntakar	Utlån (beløp)	Finansiert med egne midler	Finansiert med lån	Vesentlig tap
Prosjekt Storemyra 1)				
Mongstad Administrasjon/IMR Property AS	6 183 507	6 183 507	-	-
Equinor ASA	14 201 312	14 201 312	-	-
Mongstad Eiendomsselskap AS	5 080 105	5 080 105	-	-
Rege Invest AS	-6 000 000	-6 000 000	-	-
Prosjekt Sjurseth-Litlås 2)				
Equinor ASA	22 500 000	22 500 000		
Andre utlån				
Knarvik Industri	259 000	259 000		
Vann Vest AS	145 450	145 450		
Radøy IL (garderobe)	3 593 000	3 593 000	-	-
Utlån Bustadsosial prosjekt (L)	300 000	300 000	-	-
Lån av næringsfondet (L)	175 074	175 074	-	-
Husbankmidlar - utlånte (L)	15 496	15 496	-	-
Lån av ubundne kapitalfond (L)	162 127	162 127	-	-
Sosial lån	2 516 544	2 516 544		
Startlån	332 480 792		332 480 792	
Sum totalt	381 612 406	49 131 614	332 480 792	-

1) Prosjekt Storemyra gjelder utbygging av infrastruktur på Mongstad. Etter avtale skal partene tilbakebetale når de tek tomtane i bruk

2) Sjurseth-Litlås er utbygging av rensanlegg til innbyggjarane og rørsystem til innbyggjarane og Equinor. Equinor sin andel var opprinneleg 30 millioner og vert tilbakebetalt over 10 år

Note 12 – Gebyrfinansierte sjølvkosttenester

Sjølvkostområde VATN	Reknskap 2020
Brukerbetalinger/salgsinntekt	49 355 180
Direkte kostnader	22 467 544
Indirekte kostnader	800 516
Netto kapitalkostnader	24 454 178
Overskot(+)/underskot(-)	1 632 942
Sjølvkostandel	103 %
Disponering til/frå bundet sjølvkostfond	1 632 942
Fond pr 31.12.	4 136 487

(alle beregninger eks mva)

Sjølvkostområde AVLØP	Reknskap 2020
Brukerbetalinger/salgsinntekt	23 648 697
Direkte kostnader	15 173 042
Indirekte kostnader	515 461
Netto kapitalkostnader	8 965 464
Overskot(+)/underskot(-)	-1 005 270
Sjølvkostandel	96 %
Disponering til/fra bundet selvkostfond	-1 005 270
Fond pr 31.12.	4 792 909

(alle beregninger eks mva)

Sjølvkostområde FEIING	Reknskap 2020
Brukerbetalinger/salgsinntekt	7 138 271
Direkte kostnader	6 108 446
Indirekte kostnader	245 996
Netto kapitalkostnader	13 994
Overskot(+)/underskot(-)	769 835
Sjølvkostandel	112 %
Disponering til/frå bundet selvkostfond	769 835
Fond pr 31.12.	937 456

Note 13 – Spesifikasjon av uvanlege og vesentlege postar og transaksjonar

Koronarekneskap 2020

Direkte merutgifter per sektor	Regnskap 2020
Politisk (kyrkjeleg fellesråd) (inkl. ekstra investeringstilskot Covid-19 tiltakspakke)	3 901
Kommuneoverlege, HR, Økonomi	3 232
Samfunnsutvikling	656
Helse og omsorg	12 968
Oppvekst (inkl foreldrebetaling private barnehager samt ekstratilskot)	12 964
Teknisk forvaltning og drift	5 054
Totale direkte merutgifter	38 775

Manglende brukerbetalinger/ inntekter	
SFO	2 221
Kommunale barnehager	1 867
Egenandel Inntekter lege og helsetenestene	2 500
Dagtilbud eldre	250
Inntekter Kultur	940
Sum manglende inntekter	7 778
Prognose lavere skatteinngang/ utgjæmning	21 716
Total effekt auka utgifter, reduserte inntekter og estimat lågare skatteinngang	68 269

Mottatt finansiering	
RNB: lavere arbeidsgiveravgift i 3. termin	11 092
RNB: Auka rammetilskot og skjønstilskot*	45 489
RNB: Redusksjon lønnsauke fra 3,6% til 1,5 %	11 600
Sum mottatt finansiering	68 181
Manglende finansiering basert på forutsetningene i RNB	88

* Spesifisering av tilskot	
Auke rammetilskot (Koronatiltak) jfr. Innst. 216 S (2019-2020) og inst 233 S (2019-2020) post 60	27 043
2020) post 64	966
Investeringstilskot Kyrkjeleg fellesråd	3 500
Innst. 360 S Post 60. Utbetales i juli)	2 840
Ekstra skjønnsmidler, jfr. Prop 127 s, brev fra statsforvaltaren av 12.10.2020	1 770
Ekstra skjønnsmidler , brev frå statsforvaltaren 12.10.2020	1 370
Ekstra skjønnsmidler jfr. Prop 142 s, brev fra statsforvalteren av 30.11.20	3 500
Ekstra skjønnsstilskot, brev frå statsforvaltaren av 10.12.2020	4 500
Sum	45 489

Note 14 – Interkommunale samarbeid

Ungdomskontakten SALTO	Rekneskap		Budsjett	
	Utgifter	Inntekter	Utgifter	Inntekter
Alver kommune (kontorkommune)	1 396 146	23 167	1 418 439	
Fedje kommune		27 433		28 000
Masfjorden kommune		82 298		84 000
Modalen kommune		27 433		28 000
	1 396 146	160 331	1 418 439	140 000
		1 235 816		1 278 439

Miljøretta helsevern	Utgifter	Inntekter	Utgifter	Inntekter
Alver kommune (kontorkommune)	1 017 657	13 330	952 257	
Austrheim kommune		78 951		73 000
Fedje kommune		15 075		14 000
Masfjorden kommune		63 188		59 000
Gulen kommune		46 518		43 000
	1 017 657	217 062	952 257	189 000
		800 595		763 257

Nordhordland kompetanseregion	Utgifter	Inntekter	Utgifter	Inntekter
Alver kommune (kontorkommune)	2 425 095	1 894 441	686 885	50 000
Austrheim kommune		43 860		52 000
Fedje kommune		15 737		17 000
Masfjorden kommune		28 891		34 000
Osterøy kommune		83 052		100 000
Modalen kommune		15 374		17 000
	2 425 095	2 081 355	686 885	270 000
		343 740		416 885

FACT-team	Utgifter	Inntekter	Utgifter	Inntekter
Alver kommune (kontorkommune)	4 320 131	2 505 025		
Austrheim kommune		171 353		
Fedje kommune		95 441		
Masfjorden kommune		132 554		
Modalen kommune		88 699		
Gulen kommune		154 399		
	4 320 131	3 147 471	-	-
		1 172 660		-

Nordhordland legevakt	Utgifter	Inntekter	Utgifter	Inntekter
Alver kommune (kontorkommune)	43 938 464	9 855 482	34 102 906	6 436 500
Austrheim kommune		2 532 195		1 930 750
Fedje kommune		1 083 259		824 000
Gulen kommune		2 174 641		1 660 000
Masfjorden kommune		1 796 495		1 370 000
Modalen kommune		983 418		750 000
Osterøy kommune		5 794 485		4 411 000
	43 938 464	24 219 975	34 102 906	17 382 250
		19 718 489		16 720 656

Nordhordland legevakt ØDH	Utgifter	Inntekter	Utgifter	Inntekter
Alver kommune (kontorkommune)	2 542 866	842 799	11 300 784	
Austrheim kommune		119 005		796 000
Fedje kommune		34 001		227 000
Masfjorden kommune		85 003		568 000
Modalen kommune		17 001		113 000
Osterøy kommune		323 013		2 162 870
Gulen kommune		102 004		682 000
	2 542 866	1 522 826	11 300 784	4 548 870
		1 020 040		6 751 914

Brannførebyggjande avdeling	Utgifter	Inntekter	Utgifter	Inntekter
Alver kommune (kontorkommune)	4 877 665	-498 345	4 956 339	195 000
Austrheim kommune		332 328		358 000
Fedje kommune		63 455		65 000
Masfjorden kommune		195 807		212 000
Modalen kommune		44 928		48 000
Gulen kommune		265 978		280 000
Solund kommune		92 867		101 000
	4 877 665	497 018	4 956 339	1 259 000
		4 380 647		3 697 339

Feiing	Utgifter	Inntekter	Utgifter	Inntekter
Alver kommune (kontorkommune)	6 130 722	500 043	6 247 000	30 000
Austrheim kommune		710 458		630 000
Modalen kommune		122 213		132 000
	6 130 722	1 332 714	6 247 000	792 000
		4 798 008		5 455 000

Nordhordland brann og redning	Utgifter	Inntekter	Utgifter	Inntekter
Alver kommune (kontorkommune)	32 671 575	3 525 263	30 273 161	420 000
Austrheim kommune		3 443 318		3 522 100
Modalen kommune		1 531 698		1 501 300
	32 671 575	8 500 279	30 273 161	5 443 400
		24 171 295		24 829 761

Nordhordland Digitalt	Utgifter	Inntekter	Utgifter	Inntekter
Alver kommune (kontorkommune)	1 278 667		980 017	2 000
Vaksdal kommune		122 334		
Modalen kommune		60 015		
Osterøy kommune		193 890		
Austrheim kommune		103 112		
Fedje kommune		62 793		
Masfjorden kommune		82 640		
Gulen kommune		93 163		
	1 278 667	717 947	980 017	2 000
		560 720		978 017

Nordhordland Kemnerkontor	Utgifter	Inntekter	Utgifter	Inntekter
Alver kommune (kontorkommune)	4 948 161	824 275	6 109 671	400 000
Modalen kommune		153 881		170 000
Osterøy kommune		926 493		1 267 000
	4 948 161	1 904 649	6 109 671	1 837 000
		3 043 511		4 272 671

Radøy interkommunale busenter	Utgifter	Inntekter	Utgifter	Inntekter
Alver kommune (kontorkommune)	16 213 862	916 998	11 281 874	-
Vik		1 414 376		1 385 289
Bergen		1 414 376		1 385 289
Gulen		1 632 193		1 632 000
Askøy		2 746 533		2 882 000
Osterøy kommune		272 033		-
	16 213 862	8 396 509	11 281 874	7 284 578
		7 817 353		3 997 296

Andre samarbeid

Vann Vest
Interkommunal innkjøpsordning
Interkommunalt Arkiv Hordaland
Krisesenter for Bergen og omegn
Nordhordland og Gulen interkommunale renovasjon IKS NGIR
Ikt Nordhordland
Nordhordland utviklingselskap IKS
Bergen og omland friluftsråd
Bergen havn og farvannsforvaltning IKS

Note 15 – Spesifikasjon av vesentlege postar i rekneskapen

Påløpt, ikkje bokført løn

Utbetaling av variabel løn, til dømes timeløn, som gjeld månadene november og desember 2020 vart gjort i januar og februar 2021. Kostnadene er tekne med i 2020-rekneskapen, medrekna feriepengar og arbeidsgjevaravgift. Det er ikkje sett av ekstra pensjonskostnad knytt til dette.

Note 16 – Finansielle instrumenter og obligasjonar

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-11, d)

Aktiva klasse	Bokført verdi Per 31.12.2020	Anskaffelseskost	Virkelig verdi (Markedsverdi)	Årets resultatførte verdiendring
Aksjer	30 003 537	30 000 000	30 003 537	3 046 588
Obligasjoner	146 571 807	130 000 000	146 571 807	3 858 783
Sum	176 575 344	160 000 000	176 575 344	6 905 371

Markedsverdi skal normalt være lik bokført verdi fordi regelverket krevjer at finansielle omløpsmiddel skal bokførast til marknadsv verdi. Dersom marknadsv verdien har endra seg i perioden 31.12 til 15.02 vises endringa som forskjell mellom marknadsv verdi og bokført verdi- Dette forholdet blir eventuelt bokført i neste års rekneskap dersom endringa vert ståande.

Bokført verdi viser verdien av beholdninga og kva man kan forvente å motta ved eit sal.

Årets resultatførte verdiendring er forskjellen mellom IB og bokført verdi per 01.01. i rekneskapsåret og UB bokført verdi per 31.12. Dette beløpet er ført i driftsrekneskapet med resultatverknad.

Anskaffingskost viser kva som vart betalt for omløpsmidelet då det vart kjøpt. Forskjellen mellom anskaffingskost og marknadsv verdi viser den urealiserte avkastninga kommunen har oppnådd hittil på plasseringa.

Kommunens eksponering i markedet og fordeling av plasseringen på aktivaklasser er innenfor rammene i Alver kommunes vedtatte finansreglement.

Note 17 – Usikre forpliktingar, betinga eigedelar eller hendingar etter balansedagen

Kjente hendingar etter balansedagen frem til årsrekneskapet er ferdigstillt skal vurderast innarbeidd i notene til rekneskapet. I februar 2020 var det kjent at det hadde brote ut ein pandemi knytt til Covid-19 viruset. Den pågåande pandemien vil få økonomiske konsekvensar for kommunen, både i form av reduserte skatteinntekter, lågare inntekter (brukarbetalingar) og ikkje minst auka utgifter knytt til handteringa av den pågåande pandemien. Det vert oppretta fleire ekstraordinære tiltak, det vil verte høyt sjukefråver, og det vil påløpe høge vikarutgifter og ekstra lønnsutgifter både for å dekke inn det høge sjukefråveret, men også fordi det vil verte trong for mykje fleire ressursar i pleie og omsorgstenesta, reinhald og drift. I 2020 fekk Alver kommune dekkja tilnærma alle direkte merutgifter/ mindreinntekter som følgje av pandemien. I 2021 er arbeidet med vaksining starta opp, og massevaksining vil etter planen gjennomførast i løpet av 2021. Det er per dags dato ikkje kjent kor mykje av dei direkte meirutgiftene og manglande inntektene som vil bli dekkja i 2021.

Alle meirutgifter i samband med den pågåande pandemien vert ført på eigen aktivitet i rekneskapen slik at ein har oversikt over kva som er vanleg drift av kommunen og kva som er knytt til ekstraordinære tiltak eller konsekvensar knytt til Covid-19. I tillegg vert alle meirutgifter direkte knytt til vaksininga ført på eige objekt slik at desse utgiftene lett kan identifiserast.

Note 18 – Tidligare endringar i rekneskapsprinsipp

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-10, c)

Det har ikkje forekomme vesentlige endringar i rekneskapsprinsipp, rekneskapestimat eller vesentlege korrigeringar av tidlegare års feil i 2020.

Finansrapport 2020

Alver kommune

26.03.2020

Innhold:

1	GRUNNLAGET FOR RAPPORTERING AV KOMMUNENS FINANS- OG GJELDSFORVALTNING	3
1.1	<i>Krav til innholdet i kommunedirektørens rapporter til kommunestyret</i>	3
2	VURDERING AV KOMMUNEN SIN FINANSIELLE RISIKO OG AVKASTNING	4
3	KORTSIKTIG FORVALTNING AV LEDIG LIKVIDITET OG ANDRE MIDLAR BEREKNA FOR DRIFTSFORMÅL	4
3.1	<i>Fordeling på dei ulike plasseringsalternativ/typar</i>	4
3.2	<i>Bankinnskot</i>	4
3.3	<i>Andre plasseringar</i>	5
3.4	<i>Eigne rentevilkår samanlikna med marknadsrenter</i>	5
3.5	<i>Avvik mellom faktisk forvaltning og rammene i finansreglementet.</i>	5
4	LANGSIKTIG FORVALTNING AV MIDLAR BEREKNA FOR DRIFTSFORMÅL	6
4.1	<i>Langsiktige plasseringar I DNB ASSET MANAGEMENT</i>	6
4.2	<i>Avvik mellom faktisk forvaltning og rammene i finansreglementet</i>	7
5	FORVALTNING AV KOMMUNENS GJELDSPORTEFØLJE OG ØVRIGE FINANSIERINGSAVTALAR	8
5.1	<i>Opptak av nye lån i 2020</i>	8
5.2	<i>Berekning av netto lånegjeld</i>	8
5.3	<i>Konvertering av eldre lån og refinansieringar i 2020</i>	8
5.4	<i>Samansetjing og verdi av låneporteføljen</i>	9
5.5	<i>Eigne rentevilkår samanlikna med marknadsvilkår</i>	9
5.6	<i>Avvik mellom faktisk forvaltning og rammene i finansreglementet</i>	9
6	VURDERING OG KVALITETSSIKRING AV FINANSIELL RISIKO	10
6.1	<i>Plasseringar av ledig likviditet og andre midlar berekna for driftsformål</i>	10
6.2	<i>Risikovurderingar langsiktig finansforvaltning</i>	10
6.3	<i>Risikovurderingar gjeldsforvaltning</i>	13
6.4	<i>Vedlegg</i>	13

1 GRUNNLAGET FOR RAPPORTERING AV KOMMUNENS FINANS- OG GJELDSFORVALTNING

Grunnlaget for kommunens finansforvaltning er hjemlet i kommunelova med forskrifter og Kommunaldepartementet sin vegleiar til forskrifta.

Kommunelova § 14-1 tredje ledd seier at:

«Kommuner og fylkeskommuner skal forvalte finansielle midler og gjeld på en måte som ikke innebærer vesentlig finansiell risiko, blant annet slik at betalingsforpliktelser kan innfris ved forfall.»

I § i lova 14-13 står det så lista opp lovkrava knytt til kommunen sin finans- og gjeldforvaltning.

Desse er:

- *Finansreglementet skal inneholde bestemmelser som hindrer kommunen i å ta vesentlig finansiell risiko og som sikrer at løpende betalingsforpliktelser kan innfris ved forfall.*
- *Dersom det avdekkes avvik frå finansreglementet, skal det iverksettes nødvendige tiltak.*
- *Kommunedirektøren skal minst to ganger i året rapportere til kommunestyret eller fylkestinget om forvaltningen av finansielle midler og gjeld, i tillegg til rapport ved utgangen av året som viser status og utviklingen gjennom året.*
- *For kommunen inngår avtaler, skal den dokumentere overfor avtaleparten at avtalen ikke innebærer vesentlig finansiell risiko i strid med § 14-1 tredje ledd.*

Forskrift om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner og fylkeskommuner av 18.11.2019 gjeldende frå 01.01.2020 inneholder:

- § 6. *Krav til innholdet i finansreglementet*
- § 7. *Krav om kvalitetssikring av finansreglementet og rutinene for finans- og gjeldsforvaltningen*
- § 8. *Krav til innholdet i kommunedirektørens rapporter til kommunestyret og fylkestinget*

1.1 Krav til innholdet i kommunedirektørens rapporter til kommunestyret

Rapportane om finans- og gjeldsforvaltninga til kommunestyret skal innehalde ei beskriving og vurdering av kommunen sin finansielle risiko og avkastning, holdt saman med måla og krava i finansreglementet. Rapportane skal også innehalde ein beskriving og vurdering av eventuelle vesentlege endringar i marknaden og i kommunens finansielle risiko. Rapportane skal også opplyse om eventuelle avvik mellom krava i finansreglementet og den faktiske forvaltninga, og korleis avvika er handtert.

Rapportane skal:

- a) vise korleis dei finansielle midlane er sett saman og marknadsverdien av dei, både samla og for kvar gruppe av midlar.
- b) vise korleis dei finansielle forpliktingane er sett saman og verdien av dei, både samla og for kvar gruppe av forpliktingar.
- c) opplyse om dei finansielle forpliktingane si løpetid, og om verdien av lån som forfell og må refinansierast innan 12 månader.
- d) opplyse om aktuelle marknadsrenter og kommunens egne rentevilkår.
- e) opplyse om forhold som kommunestyret har stilt krav om at det skal opplysast om.

Basert på føresegnene i den nye kommunelova og den nye forskrifta gjeldande frå 1. januar 2020 har Kommunal- og moderniseringsdepartementet i mai 2020 publisert ein vegleiar til finansforskrifta.

Vegleiarer definerer finansielle midlar slik at desse ikkje omfamnar investeringar i selskap der kommunens eigarskap har eit breiare samfunnsmessig formål eller kor kommunen har skilt ut verksemd i egne selskap. Det vil seie at det ikkje er krav om at finansreglementet skal innehalde regler for slike engasjement og forvaltninga av eigarskapet til slike aksjar og andeler.

Det er såleis heller ikkje grunnlag for at finansrapporten skal kommentere denne type investeringar.

Alver kommune oppdaterte sitt finansreglementet er oppdatert med krav etter nye forskrifter, og vedteke i kommunestyret 29. oktober 2020. Kommunen vil i 2021 arbeide vidare med å utarbeide skriftlege rutinar for finansforvaltninga og tilhøyrande rapportering som del av øvrig arbeid med utvikling av rutinar for økonomisk internkontroll.

2 VURDERING AV KOMMUNEN SIN FINANSIELLE RISIKO OG AVKASTNING

Alver kommune sin finansielle risiko vert vurdert som lav både når det gjelder forvaltning av midlar og forvaltning av gjeld. Kommunen har god likviditet, og har per 31.12.2020 809 mill. kr som finansielle midlar plassert innanfor det som skal rapporterast som del av finansforvaltninga. Av dette er 633 mill. kr eller 78 % bankinnskot, 63 mill. kr er kortsiktig plassering i fond, og 113 mill. kr er langsiktig plassering av midlar berekna for driftsføremål.

tal i 1000 kr

Midlar regulert i finansreglementet	Rekneskap 01.01.2020	Rekneskap 31.12.2020	Endring i året	Andel av total 31.12.2020
Kasse og bankinnskot	580 654	632 733	52 079	78 %
Verdipapirfond	62 345	63 207	862	8 %
Sum kortsiktig plassering	642 999	695 940	52 941	86 %
Midlar til driftsformål plassert langsiktig	107 325	113 369	6 044	14 %
Sum midlar berekna for driftsføremål	750 324	809 309	58 985	100 %

3 KORTSIKTIG FORVALTNING AV LEDIG LIKVIDITET OG ANDRE MIDLAR BEREKNA FOR DRIFTSFORMÅL

3.1 Fordeling på dei ulike plasseringsalternativ/typar

I samsvar med finansreglementet av 29. oktober 2020 kap. 6 har Alver følgjande plasseringsalternativ knytt til forvaltning av ledig likviditet knytt til driftsformål:

- Innskot i bank
- Andelar i pengemarknadsfond

I løpet av året 2020 og per 31.12.2020 har Alver kommune midlar plassert i bank og har andelar i pengemarknadsfond.

3.2 Bankinnskot

Tabellen viser korleis ledig likviditet og andre midlar har vore plassert i bank. Kassebeholdninga og bankinnskota har utvikla seg slik i løpet av 2020:

tal i 1000 kr

Kasse, bankinnskot	Rekneskap 01.01.2020	Rekneskap 31.12.2020	Endring i året
Kasse	108	81	-27
Bankinnskudd	580 546	632 652	52 106
Sum	580 654	632 733	52 079

3.3 Andre plasseringar

Plassering av ledig likviditet berekna til driftsformål	Rekneskap 01.01.2020	Rekneskap 31.12.2020	Endring i året
Aksjar og andelar			
Sertifikat			
Verdipapir	62 345	63 207	862
Sum	62 345	63 207	862

Midlane er plassert i pengemarknadsfondet Pluss Kort likviditet II.

3.4 Eigne rentevilkår samanlikna med marknadsrenter

Bankinnskot

Samla er det i 2020 bokført 7,9 mill. kr i renter frå bankinnskot.

Alver kommune sin gjennomsnittlege rentesats på innskot i 2020 har vore 1,26%. Dette er summen av gjennomsnittleg 3 mnd. NIBOR i 2020 og det avtalte påslaget i kommunen sin gjeldande bankavtale med SR Bank. Ved årets utgang 31.12.2020 er sum av 3 mnd NIBOR og påslag på 1,05%.

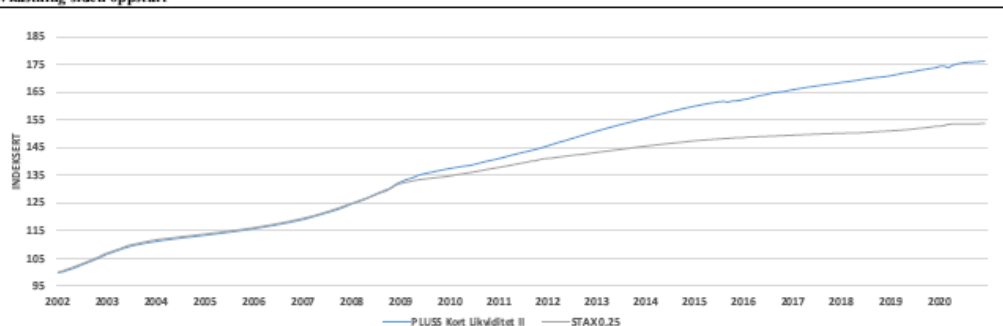
Pengemarknadsfond

Alver kommune har per 31.12.2020 63,2 mill. kr i pengemarknadsfondet Pluss Kort Likviditet II.

Avkastning på fondet var i 2020 kr 0,86 mill. Gjennomsnittleg avkastning i 2020 på midlane var 1,36%, etter at det er korrigert for forvaltningshonorar. Dette er litt høgare rente enn kommunen har på bankinnskota i løpet av 2020.

Historisk avkastning på Pluss likviditet II samanlikna med referanseindeks (grå graf er referanseindeks, blå graf viser avkastning på fondet):

Avkastning siden oppstart

3.5 Avvik mellom faktisk forvaltning og rammene i finansreglementet.

Det er ikkje avvik mellom Alver kommune sitt finansreglement og faktisk forvaltning i 2020.

4 LANGSIKITG FORVALTNING AV MIDLAR BEREKNA FOR DRIFTSFORMÅL

4.1 Langsiktige plasseringar I DNB ASSET MANAGEMENT

I oktober 2018 plasserte Alver kommune 100 mill. kr i finansmarknaden i samsvar med vedtak i kommunestyret. DNB Asset Management ble vald leverandør, og midlane ble plassert oktober 2018. Det ble vald en plassering med lav/ moderat risikoprofil, i samsvar med finansreglementet for den gang Lindås kommune. Plasseringa er i samsvar med finansreglementet for Alver kommune.

Den langsiktige kapitalen til Alver kommune skal etter finansreglementet plasserast i ulike plasseringsinstrument etter følgjande fordeling:

Aktiva	Minimum	Normal	Maksimum
Eigenkapitalbevis i norske sparebankar og aksjar	0%	25 %	35%
Obligasjonar	0%	0%	70%
Sertifikat	0%	0%	70%
Rentefond	0%	75 %	100%
Bankinnskot	0%	0 %	100%

Oversyn over plasserte midlar og endring i marknadsverdi:

Oversyn endra marknadsverdi	NOK
Innbetalt kapital	100 000 000
Portefølgjeverdi (NOK) per 31.12.2019	107 325 318
Portefølgjeverdi (NOK) per 31.12.2020	113 368 893
Endring	6 043 575

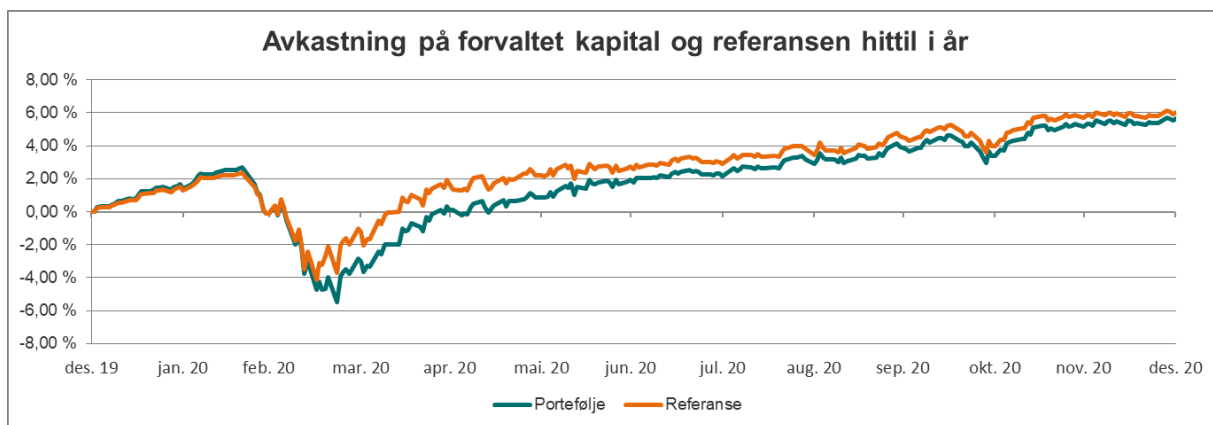
Oversikt over faktisk forvalta kapital:

Portefølje	Markedsverdi per 31.12.20	Vekt
Bankkonto for belastning av honorar	313 435	0,28 %
Rentebærende papirer	83 051 921	73,26 %
Aksjer	30 003 537	26,47 %
Totalt Forvaltet Kapital	113 368 893	100,00 %

Når det gjeld renteberande papir i oversynet over, vil grensene for rentefond i finansreglementet gjelde, då midlane er plassert i DNB Obligasjon (III). DNB Obligasjon (III) er eit fond og det er derfor ikkje ein direkteinvestering i enkeltobligasjon. Alver kommune har ingen direkte investeringar i enkeltobligasjonar gjennom DNB Asset Management.

Avkastning på forvalta portefølje:

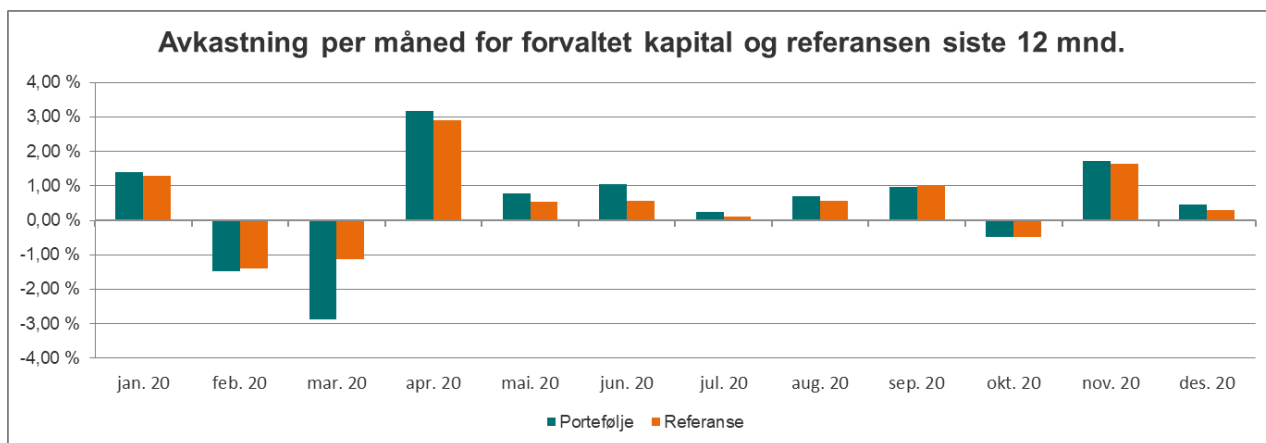
Portefølje	Avkastning 2020	
	NOK	Prosent
Bankkonto for belastning av honorar	8	0,36 %
Rentebærende papirer	2 996 979	3,71 %
Aksjer	3 046 588	11,86 %
Totalt Forvaltet Kapital	6 043 575	5,6 %

Referanseindeks detaljer

Forvaltet Kapital	
Globale Aksjer	80,00 % MSCI World USD (RIN)
Norske Aksjer	20,00 % Oslo Børs Fondsindeks (RIG)

Avkastninga opp mot referanseindeks er vist for heile 2020. Når det gjeld aksjar har Alver kommune plassert i indeksfond, og den mest relevante referanseindeksen å vise til for indeksfond er OSEBX. Finansreglementet viser til OSEFX som referanseindeks for Norske aksjar og egenkapitalbevis. OSEBX og OSEFX indeksane har i perioden vært nærast identiske.

4.2 Avvik mellom faktisk forvaltning og rammene i finansreglementet

Det er ikkje avvik mellom faktisk forvaltning og rammene i finansreglementet.

5 FORVALTNING AV KOMMUNENS GJELDSPORTEFØLJE OG ØVRIGE FINANSIERINGSAVTALAR

5.1 Opptak av nye lån i 2020

Det vart i 2020 teke opp lån på 460 mill. kr til generelle investeringar og til sjølvfinansierende vass-verksutbygging og avløpsrenseanlegg. Det vart i tillegg teke opp 80 mill. kr til vidare utlån (formidlingslån/ startlån gjennom Husbanken). Det er i 2020 betalt avdrag med til saman kr 107 mill.

5.2 Berekning av netto lånegjeld

Netto lånegjeld er i tabellen under berekna på same vis som det vert gjort i SSB sin Kostra-statistikk, og er definert som langsiktig gjeld (eksklusive pensjonsforpliktingar) med frådrag av totale utlån og ubrukne lånemidlar. I totale utlån inngår formidlingslån og ansvarlege lån.

Ordinære lån til investeringar og vidare utlån utgjorde 3 368 mill. kr ved utgangen av 2020. Netto lånegjeld er 2 689 mill. kr. Netto lånegjeld pr. innbyggjar er 91 642 kr, ei auka med 9 855 kr per innbyggjar det siste året.

tal i 1000 kr

Lånegjeld, utlån og ubrukne lånemidlar	Rekneskap 01.01.2020	Rekneskap 31.12.2020	Endring 2020
Langsiktig gjeld	2 934 685	3 367 926	433 241
Utlån formidlingslån	-260 093	-332 481	-72 388
Utlån egne midlar	-67 363	-48 727	18 636
Ubrukte lånemidlar	-217 095	-298 212	-81 117
Sum netto lånegjeld	2 390 134	2 688 506	298 372
Netto lånegjeld pr. innbyggjar (kr)	81 787	91 642	9 855

Oversyn over tal innbyggjarar som ligg til grunn for utrekninga av netto lånegjeld pr. innbyggjar:

FOLKETAL	01.01.2020	31.12.2020	Endring 2020
Innbyggjarar	29 224	29 337	113

5.3 Konvertering av eldre lån og refinansiering i 2020

I tillegg til opptak av nye lån er det totalt teke opp nye lån i året på kr 1 965 mill. kr til refinansiering av eksisterande lån. Dette inkluderer kortsiktige sertifikatlån på 3, 6 eller 9 månader som det kan vere trong for å refinansiere fleire gangar i året.

5.4 Samansetjing og verdi av låneporteføljen

Summen av alle låna hos dei einsskilde bankane, fordelt på formidlingslån/startlån og andre lån:

tal i 1000 kr

Fordeling av langsiktig gjeld per kreditor:	gjeld per 31.12.2020
Lån i bank:	
Husbanken	451 110
KLP kommunekreditt	77 010
Kommunalbanken	1 411 481
Verdipapirlån:	
Danske Bank	134 825
DnB markets	699 500
Sparebank1 Markets	349 000
SEB Markets	245 000
Kommunens samlede lånegjeld	3 367 926

Alver kommune sin låneportefølje har ein vekta gjennomsnittrente på 0,84% ved utgangen av året. Dette er ein nedgang frå 2,23% som var vekta gjennomsnittrente i januar 2020.

Gjennomsnittleg rentebindingstid på gjeldsportefølgen er 0,75 år per 31.12.2020. Tilsvarande tal per 31.12.2019 var 0,36 år. Låneporteføljen har en gjennomsnittleg kapitalbindingstid på 5,26 år.

Se vedlagte finansrapport for 2020 utarbeidd av kommunen sin rådgjevar innan gjeldsforvaltning, Bergen Capital Management (BCM) for meir detaljert informasjon om kommunen sin gjeldsportefølje.

5.5 Eigne rentevilkår samanlikna med marknadsvilkår

I Kommunalbanken var den flytande pt. renta per 31.12.2020 på 0,9%. Kommunen er sin gjennomsnittrente er dermed 0,06% lågare enn dette.

5.6 Avvik mellom faktisk forvaltning og rammene i finansreglementet

Det er ikkje avvik mellom faktisk forvaltning og rammene i finansreglementet.

6 VURDERING OG KVALITETSSIKRING AV FINANSIELL RISIKO

6.1 Plasseringar av ledig likviditet og andre midlar berekna for driftsformål

Ledig likviditet og andre midlar berekna for driftsformål er som nemnt ovanfor utelukkande plasserte i norske bankar, eller i pengemarknadsfond som kun plasserer i stats- og statsgaranterte papir, papir utstedt eller garantert av kommunar og fylkeskommunar, samt banker og kredittforetak. Fondene plasserer ikkje i industrilån eller ansvarlege lån. Gjelda til Alver kommune er utelukkande tatt opp i norske banker, Husbanken og Kommunalbanken, samt noterte obligasjonslån og sertifikatlån.

Ser ein desse to gruppene i samanheng er derfor renterisikoen låg. Aukar p.t. renta for gjelda, vil vi også få høgare renteinntekt for dei plasserte midlane som dekker opp for noko av renteauken.

Alver kommune er utsett for låg finansiell risiko når det gjeld midlar berekna til driftsformål. I 2017 var det ein endring i samansetninga då Lindås kommune per august 2017 plasserte 60 000 000 kr i pengemarknadsfondet Pluss Likviditet II. Fondet har låg risiko. Det har ikkje vore endringar i 2020.

PLUSS Likviditet II er et alternativ til bankinnskot og anna plassering av overskotslikviditet for andelseiere som plasserer store beløp i pengemarknaden. Fondets stabile avkastning gjer det spesielt anvendeleg for plassering av kortsiktig likviditet. Fondet har 50 mill. kr som minimumsinnskot. Fondet har en lav risikoprofil, og stiller meget strenge krav til soliditeten i dei aktuelle plasseringsobjekt, og tilfredsstiller Finanstilsynets regler om 20 prosents kapitalvektning for pensjonskasser. Fondet plasserer dermed kun i stats- og statsgaranterte papir, papir utstedt eller garantert av kommunar og fylkeskommunar, samt banker og kredittforetak. Fonda plasserer ikkje i industrilån eller ansvarlege lån.

Pengemarknadsfondet plasserer pt. kun i verdipapir utstedt av bank og bankinnskot. Porteføljens rentefølsemd skal ikkje overstige 0,5 år. Endringar i rentenivået har derfor liten effekt på kursutviklinga. Avkastninga i fondet vil kunne variere noko frå dag til dag, men vil over tid følge svingningane i pengemarknadsrenta. Det er ingen gebyr ved teikning eller innløyasing av andelar. Andelseiere kan dermed flytte sine midlar raskt og kostnadsfritt mellom de renteberande fonda. Det går normalt to virkedagar for å realisere pengane i fondet.

6.2 Risikovurderingar langsiktig finansforvaltning

Jmfr. finansreglementet til Alver kommune skal finansrapporten vise den absolutte risikoen i forvaltninga av langsiktige finansielle aktiva. Dette skal vises gjennom å berekne rullerande standardavvik over 36 månader. Dette er et måltal som viser korleis porteføljen svingar i forhold til referanseindeksen.

I tillegg skal det komme fram kva den relative risikoen i forvaltninga av langsiktige finansielle aktiva er, og dette skal vises gjennom å berekne rullerande relativ volatilitet. For å vise dette, reknar vi standardavviket til differansen mellom faktisk avkastning og strategi (forventa) avkastning over 36 månadar.

Årleg skal det i tillegg rapporterast om porteføljens samla tapsrisiko, målt ved en stresstest som tar omsyn til samvariasjon (Kredittilsynet e.l.), basert på faktisk utnytting av risikorammer.

Oversyn over risikoberegningar:

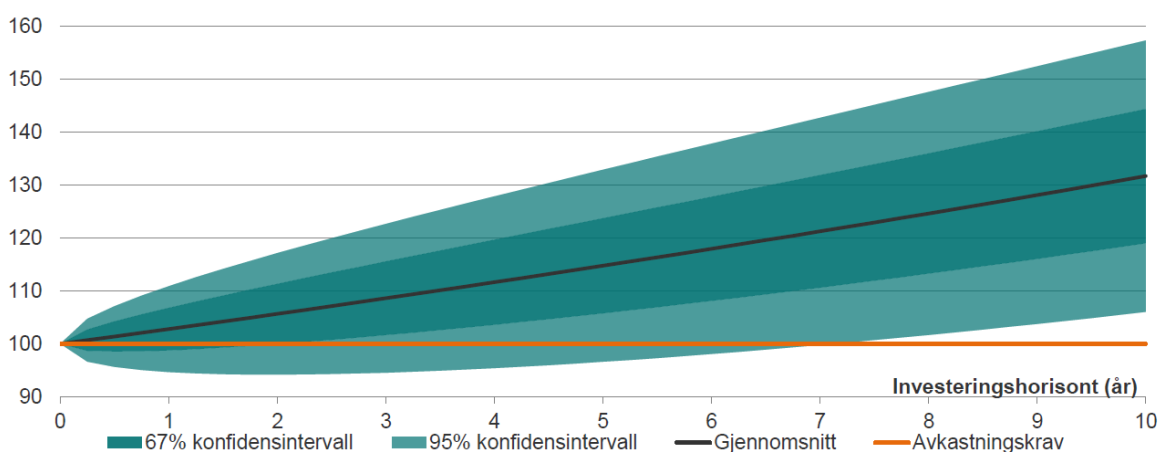
Alver kommune	
Value at Risk (VaR)	
Forv. - 1 std. (83 % konf.)	-1.3 %
Forv. - 1,65 std. (95 % konf.)	-4.0 %
Forv. - 3 std. (99.5 % konf.)	-9.6 %
Utfallsrom (1 år)	
Forv. - 1 std. (68 % konf.)	-1.3 % 6.9 %
Forv. - 1,96 std. (95 % konf.)	-5.3 % 10.9 %
Forv. - 2.58 std. (99 % konf.)	-7.9 % 13.5 %
P(avk. < 0.00%)	
1 års horisont	25.0 %
3 års horisont	11.5 %
5 års horisont	5.5 %
10 års horisont	0.8 %

Om relativ risiko og relativ volatilitet i den forvalta porteføljen:

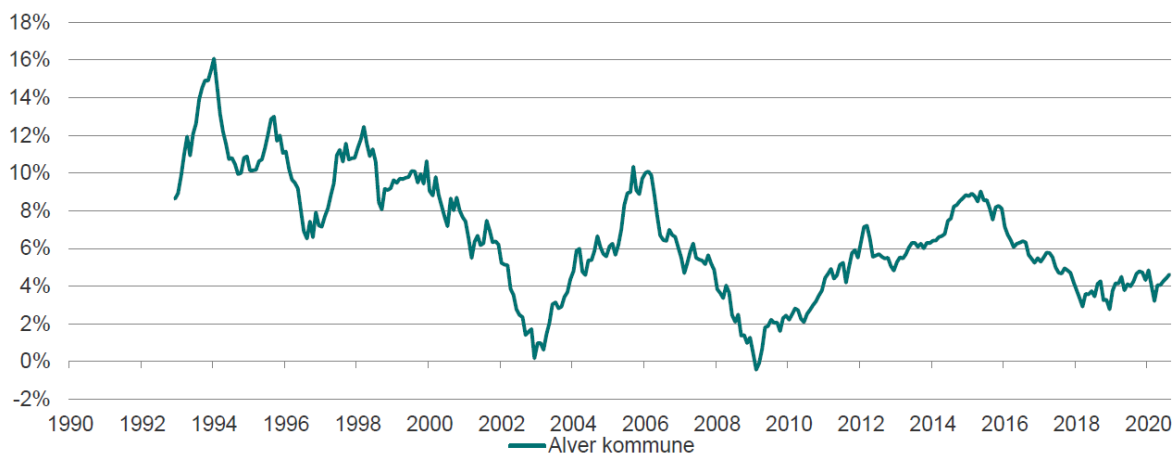
Aksjeeksponeringa i porteføljen består av indeksfond. Den relative risikoen og volatiliteten mot benchmark vil derfor være tilnærma 0. Det er kun rentedelen av porteføljen som vil kunne avvike fra indeks, men her vil avvika vere små. Historisk har norske obligasjonsfond hatt statsrenter som referanse, men dette har i seinare tid blitt byttet ut med nye indekser som i vesentleg større grad tar høgde for kredittrisikoen i det norske obligasjonsmarknaden. Nye og meir representative renteindeksar har ført til at den relative risikoen og volatiliteten innanfor obligasjonar også er betydeleg redusert.

Oppsummert er relativ risiko i porteføljen er meget lav.

Utfallsrom for porteføljen: Alver kommune

Årleg rullerande standardavvik over 36 mnd:

Oversyn som viser strategi for forvaltninga av Alver kommune sin portefølje, forventa avkastning og standardavvik:

	Alver kommune		Forv. avkastning	Forv. st.avvik
Pengemarked	30.0 %	Pengemarked		
Pengemarked	30.0 %	Pengemarked	1.50 %	0.5 %
Obligasjoner	45.0 %	Obligasjoner		
Obl. Norge Kreditt IG	45.0 %	Obl. Norge Kreditt IG	1.75 %	3.3 %
Noterte aksjer	25.0 %	Noterte aksjer		
Aksjer Norge	5.0 %	Aksjer Norge	7.00 %	20.0 %
Aksjer Globale	20.0 %	Aksjer Globale	8.00 %	15.0 %
Alternativer	0.0 %			
Sum	100.0 %			

Historiske tall for porteføljen:

	Alver kommune
Historikk 12/1989 - 8/2020	
Totalavkastning	584.7 %
Årlig gj.snittlig avkastning	6.5 %
Årlig standardavvik	4.1 %
Laveste ann. femårsavk.	1.9 %
Laveste ann. treårsavk.	-0.4 %
Laveste årsavk.	-6.0 %
Laveste 3 mnd. avk.	-5.1 %
Laveste mnd. avk.	-4.4 %
Andel år med neg. avk.	9.0 %
Forventninger	
Avkastning	2.8 %
Standardavvik	4.1 %
Sharpe ratio	0.31

6.3 Risikovurderingar gjeldsforvaltning

Tabellen under viser at kommunen sin gjeldsforvaltning er i trå med alle vilkår i kommunen sitt finansreglement.

Krav i gjeldende reglement	Status
Det kan berre takast opp lån i norske kroner.	OK
Låneopptaka skal vurderast opp mot likviditetsbehov, vedteke investeringsbudsjett, forventningar om framtidig renteutvikling og generelle marknadsforhold.	OK
Låneopptak skal søkast gjennomført til marknads gunstigaste vilkår. Det skal normalt innhenta minst to konkurrerande tilbod frå aktuelle långivarar. Prinsippet kan fråvikast ved låneopptak i statsbank (t.d. startlån i Husbanken).	OK
Gjennomsnittlig kapitalbinding skal til ei kvar tid være over 4 år.	OK
Gjennomsnittleg attverande rentebinding (vekta rentebindingstid) på samla renteberande gjeld skal til ei kvar tid vere mellom 0,5 og 3 år.	OK
Låneporteføljen skal bestå av færrest mogeleg lån, likevel slik at refinansieringsrisikoen ved ordinære låneforfall blir avgrensa.	OK
Eit einskild lån skal ikkje utgjere meir enn 20 % av kommunen si samla låneportefølje.	OK

6.4 Vedlegg

Rapport for 2020 utarbeidd av kommunen sin rådgjevar innan gjeldsforvaltning.